40247

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı: 48335108.610.01/74078 04/04/2014
Konu: Soru Önergesi (7/40247)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.03.2014 tarihli ve 168490 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA' nın, Bakanlığın yapmış olduğu AR-GE çalışmalarına ilişkin, 7/40247 esas numaralı yazılı soru önergesi, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EKLER:
1-Cevabi Yazı (1 sayfa)
2-Kitapçık (1 Adet)

Adres : Söğütözü Cad. No:14/E Beştepe 06560 Yenimahalle - ANKARA
Telefon : (312) 207 67 52
e-posta : bilgiedinme@cob.gov.tr
Ayrıntılı Bilgi : H. AYTAÇ Şube Müdürü
Faks : (312) 207 67 88
Elektronik Ağ: www.ormansu.gov.tr

ANKARA MİLLETVEKİLİ AYLİN NAZLIAKA'NIN
7/40247 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. *Sorumluluk alanınızda olan kurum ve kuruluşlarda Ar-Ge'ye ayrılan kaynak miktarı nedir? Son beş yıl içinde yıllar itibariyle bu harcamalardaki artış oranı ne olmuştur?*

SORU 2. *Ar-Ge çalışmalarının bağlı kurum ve kuruluşlarda hizmet kalitesi ve verimliliğine olan etkisi konusunda yapılan bir çalışma var mıdır? Varsa buna ilişkin veriler nelerdir?*

SORU 3. *Ar-Ge çalışmaları konusunda yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarla yapılan ortak bir çalışma var mıdır? Bunlar hangi kurum ve kuruluşlardır? Hangi ülkelerle ortak bir çalışma yapılmıştır?*

CEVAP 1-3. Bakanlığım ve bağlı kuruluşlarımca yürütülen AR-GE nitelikli projeler yazımız ekinde sunulan kitapçıkta ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

BAKANLIĞIMIZ VE BAĞLI KURULUŞLARINCA YÜRÜTÜLEN AR-GE NİTELİKLİ PROJELER

www.ormansu.gov.tr

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

YÖNETİM HİZMETLERİ VE PROJE İZLEME DAİRE BAŞKANLIĞI

ANKARA-2013

Orman, Su Varsa Hayat Var.

T.C.

ORMAN VE

SU İŞLERİ

BAKANLIĞI

BAKANLIĞIMIZ VE BAĞLI KURULUŞLARINCA YÜRÜTÜLEN AR-GE NİTELİKLİ PROJELER

T.C.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

BAKANLIĞIMIZ VE BAĞLI KURULUŞLARINCA YÜRÜTÜLEN AR-GE NİTELİKLİ PROJELER

Strateji Geliştirme Başkanlığı
Yönetim Hizmetleri ve Proje İzleme Daire Başkanlığı
Proje Değerlendirme ve İzleme Şube Müdürlüğü

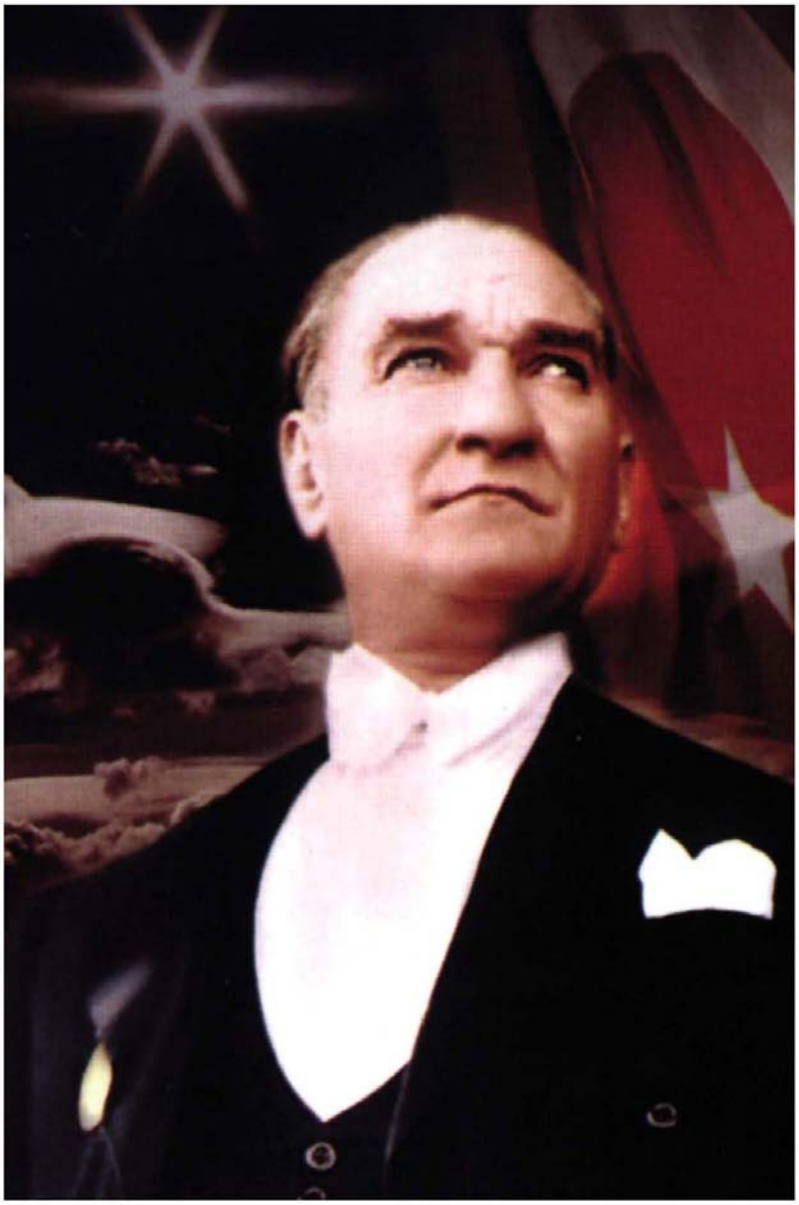

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ..... İ

ÖNSÖZ V

1 DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ..... 1

1.1 AV VE YABAN HAYATI PROJESİ..... 3

1.2 CITES UYGULAMALARINDA KURUMSAL KAPASİTENİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ NO:TR2009/0327.05 6

1.3 ULUSAL BİYOÇEŞİTLİLİĞİN VE GEN KAYNAKLARININ KORUNMASI HEDEFLERİ DOĞRULTUSUNDA BÜYÜK MEMELİ TÜRLERİNİN ARAŞTIRILMASI, KORUNMASI VE YÖNETİMİ PROJESİ NO: 109G016 6

1.4 BARAJ GÖL AYNASI (GÖL ALANINDA) ALTINDA KALACAK BİTKİ TÜRLERİNİN TESPİTİ PROJESİ NO: 2013K100130..... 8

1.5 BİYOKAÇAKÇILIKLA MÜCADELE PROJESİ NO:2013K100110..... 11

1.6 "ÇORUH NEHRİ HAVZA REHABİLİTASYON PROJESİ" KAPSAMINDA "HATİLLA VADİSİ MİLLİ PARKI VE VERÇENİK-YABAN HAYATI GELİŞME SAHASINDA UYGULAMA PLANLARININ YAPILMASI VE KORUNAN ALAN PLANLAMA VE YÖNETİMİ KONULARINDA KAPASİTE ARTTIRIMI FAALİYETLERİNİN" YÜRÜTÜLMESİ PROJESİ NO: TK-P19..... 14

1.7 DOĞAYA YENİDEN KAZANDIRMA PEYZAJ ONARIMI VE REKREASYON PROJESİ NO:2011K100050 16

1.8 MARMARA BÖLGESİ SİSTEMATİK KORUMA PLANLAMASI PROJESİ NO: 2011K100140 18

1.9 ULUSAL BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ENVANTER VE İZLEME PROJESİ..... 19

1.10 YEŞİLIRMAK HAVZASI PEYZAJ ATLASININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2012K100150 21

2 SU YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....23

2.1 ÜLKEMİZ KIYI VE GEÇİŞ SULARINDA TEHLİKELİ MADDELERİN TESPİTİ VE EKOLOJİK KIYI DİNAMİĞİ (KIYITEMA) PROJESİ..... 25

2.2 BEYŞEHİR GÖLÜ VE KARACAÖREN I&II BARAJ GÖLÜ HAVZA KORUMA PLANI VE ÖZEL HÜKÜM BELİRLENMESİ PROJESİ..... 26

2.3 ATATÜRK BARAJI GÖLÜ KORUMA PROJESİ NO: 2013K050220 27

2.4 ARITILMIŞ EVSEL ATIKSULARIN YENİDEN KULLANIMI PROJESİ NO: PSOM12/TR1/2..... 28

2.5 HAVZA KORUMA EYLEM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2009K0500420..... 29

2.6 OTOMATİK ÖLÇÜM SİSTEMLERİNİN KURULMASI PROJESİ NO: 2012K050240 30

2.7 HAVZA İZLEME VE REFERANS NOKTALARININ BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 2011K050400..... 31

2.8 SU KALİTESİ İZLEME KONUSUNDA KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ NO: TR2009/0327.02..... 32

2.9 ULUSAL SU BİLGİ SİSTEMİ PROJESİ NO: 2012K050230 35

2.10 KÜÇÜK MENDERES HAVZASI SEKTÖREL SU TAHSİS PLANI YAPIMI PROJESİ NO: 2013K050210..... 35

2.11 BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN KULLANIMI NETİCESİNDE MEYDANA GELEN SU KİRLİLİĞİNİN TESPİTİ VE MADDE VEYA MADDE GRUBU BAZINDA ÇEVRESEL KALİTE STANDARTLARININ BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 5128803 37
2.12 TÜRKİYE'DE HAVZA BAZINDA HASSAS ALANLARIN VE SU KALİTESİ HEDEFLERİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 5128601 38
2.13 İÇME SUYU ARITMA TESİSLERİNİN TASARIM ESASLARININ VE NORMLARININ BELİRLENMESİ VE REHBER KİTAP HAZIRLANMASI İŞİ PROJESİ NO: 2013/43161 40
2.14 TEHLİKELİ MADDE KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜ PROJESİ 41
2.15 GÖRDES BARAJ HAVZASI ÖZEL HÜKÜM BELİRLEME ÇALIŞMASI PROJESİ 43
2.16 KURAK DÖNEM YÖNETİM VE EYLEM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2013K050200 44
2.17 TAŞKIN DİREKTİFİNİN UYGULANMASI İÇİN KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ NO: TR10IBEN01 .. 45
2.18 TAŞKIN RİSK YÖNETİM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2013A050060 46

3 ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 49

3.1 GÖKÇEYURT EROZYON KONTROLÜ EĞİTİM VE UYGULAMA PROJESİ 51
3.2 HÜMİK ASİT'İN KURAK VE YARI KURAK BÖLGELERDE FİDANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA PROJESİ 52
3.3 IĞDIR ARALIK RÜZGAR EROZYONU İZLEME SİSTEMİ PROJESİ NO: 2013A050030 54
3.4 KURAKLIK VE EKSTREM ŞARTLARA DAYANIKLI TÜRLERİN TESPİTİ VE ADAPTASYONU PROJESİ NO: 2013A050030 55
3.5 ŞEV STABİLİZASYONU ÇALIŞMALARINDA GEOSENTETİKLERİNİN KULLANIMI PROJESİ 58
3.6 DÜZCE-KAYNAŞLI MERKEZ HAV. SEL KONTR. UYG. PROJESİ NO: 2012A050010 60
3.7 MALATYA-YONCALI BARAJI GÖL ALANI İÇİNDE KALACAK ENDEMİK VE NADİR BİTKİ TÜRLERİNİN TESPİTİ, NAKLEDİLMESİ VE YETİŞTİRİLMESİ PROJESİ NO: 2012A050010 60
3.8 ELAZIĞ-KEBAN BARAJI HAVZASI YEŞİL KUŞAK AĞAÇLANDIRMA UYGULAMA PROJESİ NO: 2012A050010 61
3.9 MURAT NEHRİ HAVZASI REHABİLİTASYON PROJESİ NO: 2013A050080 61
3.10 ORTA ASYA VE KAFKASLARDA DAĞLIK HAVZALARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ İÇİN KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ 62
3.11 POTANSİYEL AĞAÇLANDIRMA SAHALARI VERİTABANI İLE HAVZA İZLEME SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ NO: 2011A050070 63
3.12 ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PROGRAMI'NIN UNCCD 10 YILLIK STRATEJİSİ VE RAPORLAMA SÜRECİ ÇERÇEVESİNDE UYUMLAŞTIRILMASI PROJESİ 64
3.13 AFRİKA'DA BULUNAN EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ÇÖLLEŞME, ARAZİ BOZULMASI VE KURAKLIKLA (ÇABUK) MÜCADELE KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ 66
3.14 RÜZGAR EROZYONU RİSK DEĞERLENDİRMESİ: GÖZLÜ TARIM İŞLETMESİ ÖRNEK ÇALIŞMASI PROJESİ ... 68
3.15 RÜZGAR EROZYONU RİSK DEĞERLENDİRMESİ: ALTINOVA TARIM İŞLETMESİ ÖRNEK ÇALIŞMASI PROJESİ 68

4 BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI 71

4.1 ULUSAL ARAZİ ÖRTÜSÜ VERİ TABANI 73

5 ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 75

5.1 ARAŞTIRMA KAPASİTESİ GELİŞTİRME PROJESİ NO: 2013A050130 77

5.2 AVRUPA AKDENİZ VE DÜNYANIN YANGINLARDAN ETKİLENEN DİĞER BÖLGELERİNDE İKLİM, SOSYAL VE EKONOMİK DEĞİŞİMLER KAPSAMINDA ORMAN YANGINLARI PROJESİ (FOREST FIRE UNDER CLIMATE SOCIAL AND ECONOMIC CHANGES IN EUROPE THE MEDITERRANEAN AND OTHER FIRE-AFFECTED AREAS IN THE WORLD-FUME) AB 7. ÇEVRE PROGRAMI NO: 243888 78

5.3 MİKORİZA AŞILAMASININ YARI KURAK ALAN AĞAÇLANDIRMALARINDA KULLANILACAK KARAÇAM FİDANLARININ GELİŞİMİNE ETKİLERİ PROJESİ NO: 109 0 725 79

5.4 AVCILARIN KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİNİN VE PROFİLİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ (BALIKESİR, BURSA VE İSTANBUL ÖRNEĞİ) NO: 111K519 80

5.5 DENİZLİ ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ İŞ ANALİZİ PROJESİ NO: 15.5601 (2013-2016) 82

5.6 ÇAM KESEBÖCEKLERİ (THAUMETOPOEA SPP.) İLE MÜCADELEDE TIRTIL YAKALAMA TUZAĞI (EGE-TRAP) GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 1120250 83

5.7 RHYACIONIA FRUSTRANA (COMSTOCK) (LEP., TORTRICIDAE)'NIN EGE BÖLGESİNDEKİ YAYILIŞI VE BİYOLOJİSİ PROJESİ NO: 111 0 272 85

5.8 FP7-ERANET-2011-RTD: FORESTERRA: KOORDİNASYON VE ENTEGRESYON SAĞLAYARAK AKDENİZ BÖLGESİNDE ORMANCILIK ARAŞTIRMALARININ GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ (ENHANCING FOREST RESEARCH IN THE MEDITERRANEAN TROUGH IMPROVED COORDINATION AND INTEGRATION) NO: 291832 86

6 METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 87

6.1 BATI BALKANLARDA VE TÜRKİYE'DE AFET DİRENCİNİ GELİŞTİRME PROJESİ NO: IPA/2012/290-522 89

6.2 KARADENİZ VE ORTADOĞU BÖLGESEL ANİ TAŞKIN ERKEN UYARI SİSTEMİ PROJESİ 90

7 TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ 93

7.1 WATEUR-TACKLING EUROPEAN WATER CHALLENGES (WATEUR-AVRUPA SU SORUNLARINA ÇÖZÜM ARAYIŞI PROJESİ) NO: 322655-FP7-JPROG-2012-RTD 95

7.2 TÜRKİYE'NİN SINIR AŞAN YER ALTI SULARI; CEYLANPINAR BÖLGESİ PROJESİ 96

8 DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 99

8.1 FARKLI YÖNTEMLERLE ELDE EDİLEN, DOLGU ZEMİNE AİT YERİNDE SIKILIK DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ PROJESİ NO: 2013-1 101

8.2 YEŞİLIRMAK HAVZASI SU KALİTESİNİN İNCELENMESİNDE SU KALİTESİ İNDEKS MODELLERİNİN UYGULANMASI PROJESİ NO: 2013-3 102

8.3 BARAJ REZERVUARLARINDAN, ASKIDAKİ KATI MADDENİN ORİFİSLER YOLUYLA TAHLİYESİ PROJESİ NO: 2013-2 103

8.4 İÇİ BETON KAPLI BORULARDA İÇ KAPLAMAYA ZARAR VERMEYECEK EN YÜKSEK HIZIN OVALLEŞMENİN TESPİTİ PROJESİ NO: 2011-3 104
8.5 TAHRİBATSIZ ULTRASONİK-SİSMİK YÖNTEM İLE BETON DAYANIMININ BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 2012-1 105

ÖNSÖZ

Birimlerimizin katkılarıyla hazırlanan Bakanlığımız ve Bağlı Kuruluşlarınca Yürütülmekte Olan Projeler Raporu, Birimlerimizin uhdesinde bulunan, yurtiçi/yurtdışı finansman kaynaklı araştırma-geliştirme niteliği taşıyan ve hâlihazırda devam etmekte olan projelerle ilgili olarak Temmuz 2013 itibariyle gelinen son aşamanın genel anlamda değerlendirilmesi gayesiyle hazırlanmıştır.

İlki Eylül 2012 döneminde hazırlanan bu ikinci rapora değerli katkılarından dolayı Bakanlığımız Birimlerine teşekkür ederiz.

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.1 AV VE YABAN HAYATI PROJESİ

Av ve Yaban Hayvanlarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için ülke genelinde koruma-kontrol, nakil, izleme, envanter çalışmaları ile doğal popülasyonlarının desteklenmesi için üretim faaliyetlerinin yürütüldüğü Av ve Yaban Hayatı Projesi 01.01.2013 tarihinde başlamış olup, 31.12.2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Av ve Yaban Hayatı Projesi tamamı Bakanlığımız Döner Sermayesi tarafından sağlanan 3.000.000 TL bütçeye sahip bir yatırım projesidir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen projenin yararlanıcısı Genel Müdürlüğün tüm İl Şube Müdürlükleridir.

Bakanlığımız tarafından belirlenen av ve yaban hayvanları kapsamında yürütülen projenin, Yaban hayatı kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi neticesinde daha yaşanılabilir bir dünya oluşmasına katkı sağlaması, av kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ile gelecek nesillere ulaştırılması hedeflenmektedir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- Stratejik Hedef: S.H.5.1: Tür ve ekosistemlerin korunmasını, geliştirilmesini ve iyileştirilmesini sağlamak
- Stratejik Hedef: S.H.5.3: Sürdürülebilir yaban hayatı ve av yönetimini sağlamak .

2013 yılında 86.900 kanatlı yaban hayvanı (keklik-sülün) üretilerek doğaya yerleştirildi.

2013 yılında 3.172.000 alabalık yavrusu orman içi sulara salınmıştır.

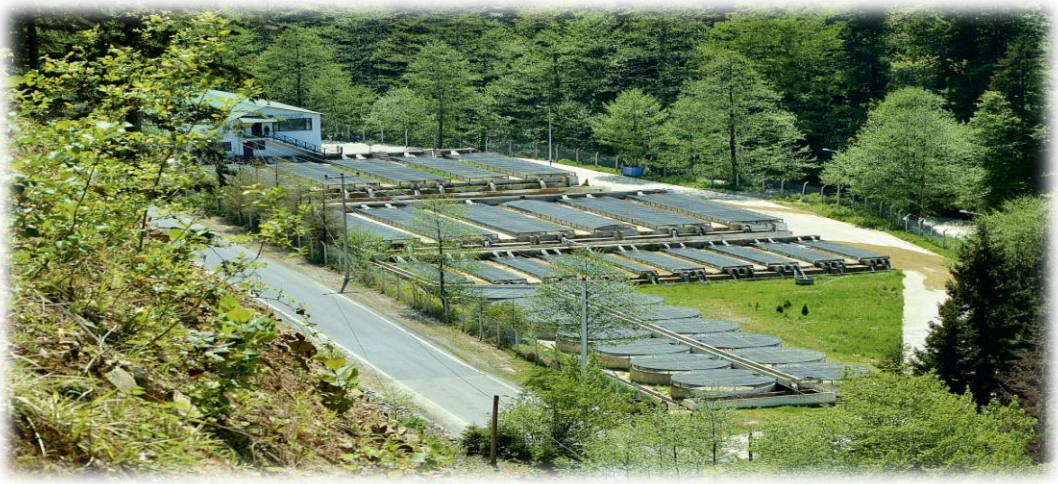

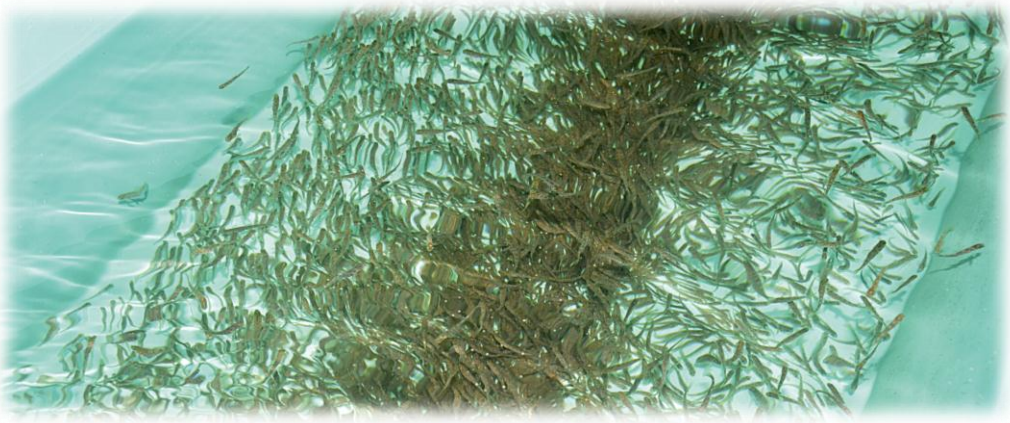

1.2 CITES UYGULAMALARINDA KURUMSAL KAPASİTENİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ NO:TR2009/0327.05

Türkiye'deki gerek biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi gerekse CITES türlerinin ticaretinin kontrolü ile ilgili kurumsal ve teknik kapasitenin güçlendirilmesi amacı ile 21 Kasım 2011 tarihinde başlamış olan Projenin 21.11.2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Aracı IPA-I bileşeni kapsamında gerçekleştirilen Uluslararası bir proje olan CITES Uygulamalarında Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesinin Bütçesi 1.425.000 Avro (AB hibesi ve %15 ulusal katkı)'dur.

Projenin yürütücüsü Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Yaban Hayatı Daire Başkanlığı tarafından yürütülen projenin yararlanıcısı Genel Müdürlüğün tüm İl Şube Müdürlükleridir.

Proje ile, CITES Sözleşmesi ve uygulamaları konusunda bilinç ve farkındalığın arttırılarak AB müktesebatına uyumun gerçekleştirilmesi ve ülke biyoçeşitliliğinin korunması kapsamında Yaban hayatı kaynaklarının korunarak geliştirilmesi neticesinde daha yaşanılabilir bir dünya oluşmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

Stratejik Hedef: S.H.5.1: Tür ve ekosistemlerin korunmasını, geliştirilmesini ve iyileştirilmesini sağlamak.

1.3 ULUSAL BİYOÇEŞİTLİLİĞİN VE GEN KAYNAKLARININ KORUNMASI HEDEFLERİ DOĞRULTUSUNDA BÜYÜK MEMELİ TÜRLERİNİN ARAŞTIRILMASI, KORUNMASI VE YÖNETİMİ PROJESİ NO: 109G016

Büyük Memeli Türlerine yönelik gen ve doku bankalarının kurulması, korunması ve araştırılması ile bu hayvanların gelecek nesillere aktarılması gerekçesi ile başlatılan projenin amacı ulusal sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda Türkiye Yaban Hayatının korunması, geliştirilmesi ve yönetimine katkıda bulunulmasıdır. 15.10.2010 tarihinde başlayan projenin 15.10.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Tamamı TÜBİTAK KAMAG tarafından karşılanan 3.679.218 TL bütçeli bir AR-GE projesidir. TÜBİTAK-MAM ve Selçuk Üniversitesi'nin yürütücü kurum olduğu projenin yararlanıcısı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'dür.

Türkiye'nin Biyolojik Çeşitlilik Odak Noktası olan Orman ve Su İşleri Bakanlığı aşağıda sıraladığımız yürürlükteki uygulanabilir belgeler, uluslararası anlaşmalar ve "Hayvan Genetik Kaynakları Küresel Eylem Planı" nedeniyle acil olarak biyolojik çeşitliliğini tanımlama ve envanterleme ihtiyacı duymaktadır.

İlgili belgeler şunlardır:

- Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern Sözleşmesi, yürürlülük: 1 Haziran 1982)
- Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine Dair Sözleşme (CITES Sözleşmesi, yürürlük: 01 Temmuz 1975)
- Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (29 Aralık 1992)
- Ulusal Biyoçeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı (2007)
- Biyolojik Çeşitlilik Ulusal Odak Noktaları Listesi (http://www.cbd.int/doc/lists/nfp-cbd.pdf)
- Hayvan Genetik Kaynakları Üzerine Interlaken Deklerasyonu (2007)
- Büyük memeli yaban hayvanları için kurulacak gen ve doku bankaları ile türlere ait örneklerin saklanması, araştırmacılara örnek temin edilmesi
- Yaban hayatında yasak avla mücadelede resmi dayanak oluşturacak DNA delili için analiz metotları geliştirilmesi
- Yaban büyük memeli türlerini tanımlamaya yönelik genotiplendirme test panellerinin oluşturulması
- Türkiye büyük memeli türleri üzerinde eksikliği uzun zamandır hissedilen bir referans kitap hazırlanacaktır.
- Tehdit altında olan biyolojik çeşitliliğin korunması kapsamında ilk adım olan genotiplendirme ve tanımlama çalışmalarında yol kat edilmesi sağlanacaktır.
- Yurt dışında benzer faaliyetler yürüten merkezler ve bilim adamları ile bağlantı kurulabilecek ve elde edilen deneyimle Avrupa Birliği Çerçeve Programları'na katılım sağlanabilecektir.
- Av hayvanlarının yasak avlanmasının önlenmesi, av değerlerinin yeniden değerlendirilmesi ve yerel ekonomiye getirisi konusunda proje çıktıları ve ekosistemlerin sürekliliğinin sağlanmasına da katkı konulacaktır.

Projede 15 türden 500 adet üzerinde örnek toplanmıştır. Örneklerin çok az bir kısmı iyi koşullarda teslim edilmemiştir. İyi teslim edilen tüm örneklerin DNA'ları stok olarak bankalanmıştır. DNAların mtDNA kontrol bölgesi ve/veya sitokrom bölgeleri dizilenmiş, genomik DNAları ise mikrosatelit DNA işaretleriyle genotiplendirilmektedir. Metotlar

geliştirilmiş ve geliştirilmekte olup mahkemelerden gelen yasak av vakalarına cevap verilebilmektedir.

Yine iyi durumda teslim edilen tüm dokulardan hücreler elde edilmiş, önce stok olarak hazırlanmış, şu an bankalanmak üzere hazır hale getirmek için kültüre alma ve dondurma çalışmaları devam etmektedir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- Stratejik Hedef: S.H.5.1: Tür ve ekosistemlerin korunmasını, geliştirilmesini ve iyileştirilmesini sağlamak
- Stratejik Hedef: S.H.5.: Biyolojik çeşitliliğin etkin korunması ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak .

1.4 BARAJ GÖL AYNASI (GÖL ALANINDA) ALTINDA KALACAK BİTKİ TÜRLERİNİN TESPİTİ PROJESİ NO: 2013K100130

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından ülke genelinde yatırım programında planlanan Baraj alanlarında, risk altında olan veya ekonomik değeri olan, endemik, lokal endemik, nadir ve nesli tehlikede olan bitki türleri baraj göl aynasının su tutulması akabinde, yok olacak türlerin tespit edilerek taşınabilir olan türlerin uygun habitatlara taşınarak kurtarılması gereksinimi neticesinde ortaya çıkan bu proje 01 Ocak 2013 tarihinde başlamış olup 31 Aralık 2015 tarihinde de sonuçlandırılması planlanmaktadır.

2013-2015 yıllarını kapsayan Bakanlığımız Genel Bütçesinin finanse ettiği 1.080.000TL'lık bütçeye sahip olan projenin Yürütücüsü Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Biyolojik Çeşitlilik Daire Başkanlığı yararlanıcıları ise, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Çölleşme ile Mücadele Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü'dür.

2013-2015 yılları arasında DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yatırım programında yer alan baraj projelerinde baraj göl aynasının su tutulması ile yok olma tehlikesi altında kalacak olan risk altında olan veya ekonomik değeri olan, endemik, lokal endemik, nadir ve nesli tehlikede olan bitki türlerinin (özellikli türlerin) tespit edilmesi temel proje amacını oluşturmaktadır.

Baraj Göl Aynası (Göl Alanında) Altında Kalacak Bitki Türlerinin Tespiti Projesi 'nde DSİ Genel Müdürlüğü tarafından ülke genelinde su tutulacak (Baraj) alanlarda, risk altında olan veya

ekonomik değeri olan, endemik, lokal endemik, nadir ve nesli tehlikede olan türlere yönelik; tamamen su altında kalacak alanda yayılış gösteren, Koruma Biyolojisi, Ekonomiklik vd. yönlerden özellik arz eden bitkilerin sürekliliğinin sağlanması bakımından bu bitkilerin alandaki varlığı ve potansiyelleri hakkında gerekli olan verileri toplanması, bu bitkilerin doğal habitatları hakkında bilgilerin toplanması, benzer ekosistem özelliklerine sahip alanların yörede tespit edilmesi, ayrıca toplu üretimler için bitki materyallerinin sağlanması çalışmalarını kapsamaktadır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
S.G.5 Biyolojik Çeşitliliğin etkin korunması ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak.
S.H.5.1- Tür ve ekosistemlerin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesini sağlamak,
Ülkemizin taraf olduğu Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin 7. Maddesi ve Ek-1 göre, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan 2. Stratejik Amaç olan "Biyolojik çeşitliliği etkin korumak" başlığı altında 1. Stratejik Hedef olan "Biyolojik çeşitlik izleme sistemi kurulacak ve işlevselliği sağlanacaktır" kapsamında yer almaktadır. Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejik ve Eylem Planı 1. Stratejik Amacı olan "Türkiye için önem taşıyan biyolojik çeşitlilik unsurlarının belirlenmesi korunması ve izlenmesi" hedefi kapsamında öngörülmektedir.

2013 yılında, proje kapsamında arazi programında yer alan barajların fiziki durumları yapılan arazi incelemesi ile tespit edilmesi amacıyla Bölge Müdürlüklerine ziyarette bulunulmuş olup, bazı alanlarda müteahhit firma tarafından arazide inşaat çalışmalarının başlamış olması sebebiyle, proje alanının proje çalışmasına elverişli olup olmadığı hususu yerinde yapılan arazi incelemesi ile tespit edilmiştir.

Bu çalışmalarda ilk olarak; VII. Bölge Müdürlüğüne bağlı Mersin'deki Pamukluk ile Hatay'da Büyük Karaçay Barajları 11-14 Şubat 2013 tarihleri arasında ziyaret edilmiştir. Öncelikle Adana Bölge Müdürlüğü'nde teknik şartname ve proje süreci konusunda bir bilgilendirme toplantısı düzenlenmiş, akabinde alanları görmek üzere baraj alanlarına gidilmiştir. Arazi çalışması neticesinde Pamukluk ve Büyük Karaçay Barajları'nın, proje çalışmasının başlatılması için uygun oldukları tespit edilmiştir.

18-19 Şubat 2013 tarihleri arasında arazi programında yer alan 10. Bölge Müdürlüğü sınırları içerisindeki Bartın'da, Kirazlıköprü Barajı için teknik şartname ve proje ile ilgili olarak bilgilendirme toplantısı düzenlenmiş olup akabinde proje alanı gezilmiş, baraj göl alanında herhangi bir çalışma henüz başlatılmamış olduğundan alanın proje çalışması için uygun olduğu tespit edilmiştir.

28 Şubat-01 Mart 2013 tarihleri arasında 15. Bölge Müdürlüğü sınırlarındaki Şanlıurfa ili Taşbasan Depolaması için arazi çalışması ve teknik şartname bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Arazide yapılan incelemelere göre müteahhit firma tarafından arazi örtüsünün sıyrılarak kısmen su geçirmez membran üzeri beton kaplama, kısmen de kil ile kaplandığı ve baraj kil gövde inşaatının başlatılmış olması sebebiyle proje çalışması için alanın uygun olmadığı tespit edilmiş, baraj alanının projeden çıkarılması kararı alınmıştır. Ayrıca bu alan yerine 15. Bölge Müdürlüğü sınırları içinde yer alan proje alanlarından 2014 yılında yapılması planlanan Elazığ ilindeki Hamzabey Barajı'nın 2013 yılı programına alınması uygun bulunmuştur.

05-06 Mart 2013 tarihlerinde 5. Bölge Müdürlüğü sınırları içerisinde yer alan Denizli ili Akbaş Barajı ziyaret edilmiş ve teknik şartname bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Ancak arazi çalışmasında baraj göl aynası altında kalacak arazi üzerinde bulunan bitki örtüsünün sıyrılarak alındığı ve baraj kil gövde inşaatının başlatılmış olduğu görülmüştür. Bu sebeple alanın proje için uygun olmadığına ve söz konusu proje alanının projeden çıkarılmasına karar verilmiştir.

11-12 Mart 2013 tarihleri arasında 13. Bölge Müdürlüğü sınırları içinde bulunan Erzurum ili Başköy ve Pazaryolu Barajlarına arazi çalışması düzenlenmiş, bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Arazi çalışmalarında doğal ekosistemin korunduğu ve alanların proje çalışması için uygun olduğu tespit edilmiştir.

Son olarak, 21-22 Mart tarihinde 2013 programında yer alan 14. Bölge Müdürlüğü sınırları içindeki Van ili Morgedik Barajı'na arazi çalışması ve teknik şartname bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir. Arazi çalışması neticesinde alanın proje çalışması için uygun olduğuna karar verilmiştir.

2013 yılında proje çalışması yapılacak olan baraj alanlarından Denizli ilinde yer alan Akbaş Barajı ile Şanlıurfa ilinde yer alan Taşbasan Depolaması alanının proje çalışmalarından çıkarılması, yerine Elazığ ilinde yer alan, 2014 yılında çalışılacak olan Hamzabey Barajı projesi öne çekilerek 2013 yılı içerisinde çalışılacak proje alanları arasına eklenmesi yönünde proje revizyonu hazırlanmış ve Makamca proje revizyonu onaylanmıştır.

Sonuç itibariyle; 2013 yılı içinde 7 baraj alanında ilgili Bölge Müdürlükleri tarafından proje hizmet alımı süreci ile birlikte proje çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda Bölge Müdürlüklerinde ihale süreçleri başlamış olup çalışma rapor sonuçları beklenmektedir.

Proje 2014 ve 2015 yıllarında programa alınan toplam 17 baraj alanında proje çalışmaları devam edecektir.

Projenin beklenen sonuçları şunlardır:

- Baraj havzasının özellikli bitkilerinin tespit etmeye yönelik alanın florasını ortaya konulacak,
- Barajın bulunduğu göl alanının taşınabilir/ nakledilebilir nitelikli özellikli bitkiler tespit edilecek
- Özellikli bitkilerin habitatları ve habitat özellikleri (ayrıca koordinatlandırılarak) ile tespit edilecek, bu bitkilerin potansiyellerini değerlendirilecektir.
- Özellikli bitkilerden taşınabilir/ nakledilebilir ve üretimi yapılabilecek nitelikte olan türler için neslini devam ettirebileceği iklim, toprak yapısı ve ekolojik özellikler açısından en uygun habitatlar tespit edilecektir.
- Tespit edilen türlerin en uygun habitatlara taşınmalarına/ nakillerine ve üretimine ilişkin uygun yöntemler ortaya konulacaktır.
- Özellikli bitkilerden üretimi sağlanabilecek nitelikte olan türler için üretim materyallerinin arazi çalışması ile toplanacaktır.
- Su tutulması sonrası Barajların bulunduğu göl aynasına yakın alanlarda oluşabilecek mikroklima şartlarına ilişkin yörenin özellikli bitkilerini korumaya yönelik öneriler ortaya koymaktır.
- Proje sonunda özellikli olan bitkilerden taşınabilir/ nakledilebilir ve üretimi yapılabilecek nitelikte olan türlerin uygun habitatlara taşınması/nakilleri sağlanacak ve üretimi yapılarak türlerin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

1.5 BİYOKAÇAKÇILIKLA MÜCADELE PROJESİ NO:2013K100110

Ülkelerin sahip olduğu biyolojik çeşitlilik, özellikle genetik kaynaklar, geliştirilen yeni teknolojilerin de katkısıyla artan ekonomik, sosyal ve kültürel değerleri nedeniyle stratejik bir önem kazanmıştır. Ancak, yasal düzenlemelerdeki eksiklikler, cezai yaptırım yetersizliği, bilgi ve bilinç düzeyinin düşük olması, kurumsal kapasite eksiklikleri ülkemize ait genetik kaynakların (yabani bitki ve hayvan örneklerinin veya bunlara ait kısımların) kaçak yollardan yurt dışına çıkartılması ile sonuçlanmaktadır. Dolayısıyla ülkemiz, biyolojik kaynaklarından elde edilen ekonomik, sosyal, bilimsel, teknolojik ve kültürel faydalardan yeterince yararlanamamaktadır. Sahip olduğumuz biyolojik kaynakların kontrolümüz dışında çeşitli amaçlarla kullanılmasının önüne geçilmesi ve sahip olduğumuz kaynaklardan azami faydanın sağlanması için, biyokaçakçılık konusunda bilgi ve bilinç düzeyinin artırılmasına, yasal ve kurumsal düzenlemelerdeki eksikliklerin giderilmesine ve kurumlar arası eşgüdüm ile kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu gerekçe ile 01.01.2013 tarihinde başlatılan projenin 31.12.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Genel Bütçeden 1.511.000TL'lık kaynağı olan bu yatırım projesinin yürütücüsü Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü yararlanıcısı ise Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Biyolojik Çeşitlilik Dairesi Başkanlığı'dır.

Biyokaçakçılıkla Mücadele Projesinin amacı ülkemizin sahip olduğu biyolojik kaynakların izinsiz olarak yurt dışına çıkartılmasının (biyokaçakçılığın) ve ülkemizin kontrolü ve/veya ortaklığı dışında çeşitli amaçlarla kullanılmasının önlenmesi ve neticesinde ülkemize ait genetik kaynaklardan elde edilebilecek ekonomik, sosyal, bilimsel, teknolojik, tıbbi, ticari ve kültürel potansiyel faydaların ülkemiz menfaatine kullanılmasının sağlanmasıdır.
Proje ile, biyokaçakçılık konusunda uygulayıcıların eğitimi, biyokaçakçılık ile mücadele için ilgili kurumlar arasında eşgüdümün ve işbirliğinin güçlendirilmesi biyokaçakçılık ile mücadele için yasal ve kurumsal düzenlemelerdeki eksikliklerin belirlenmesi, biyokaçakçılık ile mücadele için kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve biyokaçakçılık konusunda halkın bilinç düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Bakanlığın 2013-2017 Stratejik Planının 5. Stratejik Amacı "biyolojik çeşitliliğin etkin korunmasını ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak"tır. Bu amaç kapsamında "tür ve ekosistemlerin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesini sağlamak" hedeflenmektedir (SH 5.1). Proje bu hedefe hizmet edecektir.

Dokuzuncu Kalkınma Planında 7.1.6. Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi başlığı altında "459. Ülkemizin sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynakların araştırılması, korunması, değerlendirilmesi ve ekonomik değer kazandırılması çalışmaları hızlandırılacaktır." hedefi yer almaktadır. Biyokaçakçılığın önlenmesi, yabancı araştırmacıların biyolojik çeşitliliğe ve genetik kaynaklara dayalı araştırmalarında Türk üniversiteleri ve ar-ge birimleri ile işbirliği yapmaları zorunluluğunu sağlayacağından, biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynakların değerlendirilmesi ve ekonomik değer kazandırılması çalışmalarında kilit taşı niteliğindedir.
Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planında (UBSEP, 2008) belirlenen 8 öncelikli konudan birisi "Biyolojik çeşitlilik, tarım, gıda ve ekonomik değerler açısından önem taşıyan genetik çeşitlilik unsurlarının belirlenmesi, kayıt altına alınması, korunması ve yönetimi"dir. Bu doğrultuda UBSEP'de "Biyolojik çeşitlilik, tarım, gıda ve ekonomik değerler açısından önem taşıyan genetik çeşitlilik unsurlarının belirlenmesi, kayıt altına alınması, korunması ve yönetimi (Hedef 3.1)" ve "Genetik kaynaklara erişimin kontrol altına alınması ve bu kaynaklardan elde edilen faydaların ülkemizle paylaşımının garanti altına alınması (Hedef 3.2)" hedeflenmektedir. Proje bu hedeflere hizmet edecektir.

Proje kapsamında 06-10 Mayıs 2013 tarihlerinde Bakanlık taşra personeline yönelik eğitim verilmiştir. Eğitime Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüklerinden ve bağlı şube müdürlüklerinden 24'ü yönetici 128 teknik personel katılım sağlamıştır. Program süresince Bakanlığımız birimlerinden 10, diğer kurum ve kuruluşlardan 7, üniversitelerden 8 uzman ve akademisyen biyokaçakçılıkla mücadelenin teknik ve hukuki boyutları hakkında eğitim vermiştir.

Proje kapsamında kolluk kuvvetlerinin yararlanması amacıyla hazırlanacak basılı ve görsel eğitim materyallerinin içeriklerinin hazırlanabilmesi ve biyokaçakçılık bilgi paylaşım sisteminin kurulması için danışmanlık hizmeti alınmıştır. Kolluk kuvvetlerine yönelik eğitim videosu ve rehber, halka yönelik bilgilendirme broşürü ve posteri; yabancı ziyaretçilere yönelik bilgilendirme broşürü ve posteri hazırlanmaktadır. Biyokaçakçılık vakalarının takibi amacıyla web tabanlı bilgi ve veri paylaşım sistemi kurulum aşamasındadır. Projenin ilerleyen aşamalarında biyokaçakçılık ile mücadelede yasal ve kurumsal düzenlemelerin güçlendirilmesine yönelik çalışma toplantıları düzenlenecektir. Proje 2014 ve 2015 yıllarında ulusal seviyede ve il bazında yapılacak bilinçlendirme ve uygulama çalışmaları ile devam edecektir.

Projenin beklenen sonuçları şunlardır:
Biyokaçakçılık konusunda uygulayıcılara rehberlik sağlayacak basılı ve görsel materyaller, biyokaçakçılık ile mücadele için ilgili kurumlar arasında eşgüdümün ve işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik bilgi ve veri paylaşımı sistemi (web tabanlı uyarı sistemi gibi),biyokaçakçılık ile mücadelede yasal ve kurumsal düzenlemelerdeki eksiklikler ve bunlara yönelik öneriler, biyokaçakçılık ile mücadele için kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine yönelik öneriler ve biyokaçakçılık konusunda halkın farkındalığının artması.

1.6 "ÇORUH NEHRİ HAVZA REHABİLİTASYON PROJESİ" KAPSAMINDA "HATİLLA VADİSİ MİLLİ PARKI VE VERÇENİK-YABAN HAYATI GELİŞME SAHASINDA UYGULAMA PLANLARININ YAPILMASI VE KORUNAN ALAN PLANLAMA VE YÖNETİMİ KONULARINDA KAPASİTE ARTTIRIMI FAALİYETLERİNİN" YÜRÜTÜLMESİ PROJESİ NO: TK-P19

Çoruh Nehri Havzası Rehabilitasyon Projesi, Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) arasından yapılan finansman (ikraz) anlaşması (Kredi No.:TK-P19) kapsamında Bayburt, Erzurum ve Artvin illeri sınırları içinde . Yaklaşık 450.000 hektarlık alana sahip 13 mikro havzada yürütülmektedir. Projenin süresi 8 yıl olup, 2012 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Proje, Orman Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde; Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ve proje illerinin İl Özel İdareleri ile işbirliğinde yürütülmektedir. Toplam bütçe (JICA, Hükümet ve Katılımcı) 6,150,293,529 Japon Yeni ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü bütçesinden de 782,082 Türk Lirası olan proje, bir AR-GE projesi olup, 2017 yıl sonu itibariyle tamamlanması beklenmektedir.
Çoruh Nehri Havzasındaki doğal kaynaklar, bölgenin iklim koşulları ve doğal karakteristiğine bağlı olarak bozulmuştur. Yasa dışı ağaç kesimi, yanlış arazi kullanımı ve aşırı otlatma gibi insan faaliyetleri de bu bozulmaları hızlandırmıştır. Ayrıca projenin uygulanacağı havzalarda alan dışı göç, kişi başına düşük GSMH, cinsiyet ayrılığı, kısıtlı gelir kaynakları ve benzeri sosyo-ekonomik şartlar da bulunmaktadır.

Proje faaliyetleri doğal çevre koruma açısından, toprak muhafazası ve bozulmuş orman alanlarının rehabilitasyonu ile bölgedeki korunan alanlarının etkin yönetimine katkı sağlamak amacıyla planlanmıştır. Proje kapsamında doğal kaynakların korunması, bölgesel ayrılıkların ortadan kaldırılması için yaşamın iyileştirilmesi ve kapasite geliştirme konularına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Projenin etkilerinin uzun vadede bölgeden dışarı göçü de yavaşlatmaya yardımcı olması beklenmektedir.

Projenin bu bütüncül yaklaşımının yanı sıra Çoruh havzasındaki korunan alanların planlanması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanması ile bu anlarda yaşayanlara alternatif gelir getirici faaliyetleri sunarak kırsal kalkınmanın sağlanmasına da katkısı olacaktır.

Projenin genel amacı: Çoruh Nehri Havzasında entegre rehabilitasyon ve bitki örtüsü, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve muhtelif gelir getirici faaliyetlerle geçimin iyileştirilmesi sayesinde çevresel muhafaza ve fakirliğin azaltılmasına katkıda bulunmaktır.

Ana Amaç: Doğal kaynaklarının rehabilitasyonu ve sürdürülebilir kullanımı, yerel toplumların yaşam şartlarının iyileştirilmesidir.

Proje Amacı 1: Çoruh Havzası'nda; vejetasyon, toprak ve su kaynaklarının ilgili kurumlar ve yerel halkın entegre ve katılımcı planlama ve uygulamalarıyla rehabilitasyonu ve sürdürülebilir kullanımı

Proje Amacı 2: Yerel halkın yaşam ve geçim durumunun tarım, hayvancılık ve diğer gelir artırıcı programlar ve uygulamalar vasıtasıyla iyileştirilmesi.

Proje Amacı 3: İlgili kurumların ve yerel halkın kurumsal kapasitelerinin doğal kaynakların ve yaşamın iyileştirilmesi uygulamaları (gerek proje sırasında gerekse sonrasında) için geliştirilmesi.

Projenin Bileşenleri
Bileşen-A: Doğal Kaynakların Korunması, Rehabilitasyonu ve Sürdürülebilir Yönetimi
Bileşen-B: Köylülerin Yaşamının ve Geçiminin İyileştirilmesi
Bileşen-C: Kapasite Geliştirme

Proje kapsamında Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından; Alt proje A: Doğal kaynakların muhafaza, rehabilitasyon ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanması alt projesi kapsamında; Çoklu Mikro Havzaların muhafazası için doğal kaynakların gelişimi faaliyeti altında tanımlanan:

- Korunan alan yönetim planlaması ve
- Kurum çalışanlarının kapasitesinin güçlendirilmesi-eğitimlerin yapılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek çalışmalarda amaç; Çoruh Nehri Havzasında bulunan korunan alanların kaynak değerlerinin korunması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanmasına yönelik uygulama plan ve programlarının geliştirilmesidir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

Mülga ÇOB, 2007 yılında "Ulusal Ağaçlandırma İşleri Eylem Planı"nı 2008 ila 2012 yılları arası için oluşturmuştur. Bu plan ülke çapında1 2,3 milyon hektarlık alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü, bozuk orman alanların rehabilitasyonu ve mera rehabilitasyonu uygulamalarının gerçekleştirilmesini öngörmektedir. 2006 yılına kadar olan geçmiş sonuçlarla kıyaslandığında ÇOB'nin politikasındaki bazı önemli değişiklikler görülebilir:

i) Bozuk orman alanları rehabilitasyonu hedef alanında büyük artış;

ii) Erozyon kontrolü ve mera ıslahı uygulamalarının düzen sokulması;

iii) 2007'den bu yana enerji ormanı oluşturmanın durması.

Doğa Koruma ve Milli parklar genel Müdürlüğü tarafından yürütülecek faaliyetler bazında beklenen çıktıları;

Hatilla Vadisi Milli parkında;

1. Ziyaretçi Yönetim Plan ve Programı
2. Ekosistem hizmetlerinin değerlendirilmesi/Bio-kıymetlendirme çalışması
3. Odun dışı orman ürünleri programı
4. Peyzaj karakter alanları haritası, peyzaj kalite hedefleri raporu
5. Milli parkı tanıtıcı materyaller
6. Milli park için ziyaretçi hizmet ve tesisler için planlar, tasarımlar ve projeler

İspir-Verçenik Yaban hayatı geliştirme Sahasında;

7. Yaban Hayatı Envanteri ve İzleme Programı
8. Yaban Hayatını tanıtıcı materyaller.

1.7 DOĞAYA YENİDEN KAZANDIRMA PEYZAJ ONARIMI VE REKREASYON PROJESİ NO:2011K100050

Kızılırmak Nehri kıyısında yer alan terk edilmiş Kocabey Kavak Plantasyon Alanının doğaya yeniden kazandırılması, peyzaj onarımı ve rekreasyonel amaçlı olarak düzenlenmesi için 17.07.2012 tarihinde başlatılan projenin 2013 yıl sonu itibariyle sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı'nın 226.900 TL+KDV ayırdığı bu yatırım projesinin yürütücüsü BEL-DA Belde Proje ve Danışmanlık Ticaret Ltd. Şti. ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Hassas Alanlar Daire Başkanlığı Peyzaj Koruma Şube Müdürlüğü'dür.

Sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin koruma-kullanma dengesi gözetilerek belirli bir plan dahilinde sürdürülebilir korunmasını, yönetimini ve kullanımını sağlamak, ekosistemler, türler ve yaşam alanlarının sürekliliğini sağlamak, doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik unsurlarının

temel özellikleri ve bu özelliklerin bütünleştirdikleri peyzajların sürekliliğini sağlamak, insan baskısı, diğer kullanımlar ve talepler nedeniyle oluşan/ oluşacak biyolojik çeşitlilik kayıplarını azaltmada alınması gerekli tedbirleri tanımlayan bir "teknik kılavuz" hazırlamak, "Doğaya Yeniden Kazandırma, Peyzaj Onarımı ve Rekreasyon Projesi" nin temel amacıdır.

Söz Konusu projenin aşamaları aşağıda belirtildiği gibidir:

1.Çalışma Programı

2.Eğitim Verilmesi

3.Peyzaj Envanteri (Araştırma-İnceleme-Etüt Çalışması) Ölçek: 1/5000

4.Peyzaj Analizleri

5.Projeler

5.1.Ön (Avan) Proje (Ölçek: 1/2000)

5.2.Kesin Proje(Ölçek: 1/1000)

5.3 Uygulama Projeleri (Ölçek: 1/500)
5.3.1Yapısal Peyzaj Uygulama Projeleri (1/500)
5.3.2.Bitkisel Peyzaj Uygulama Projeleri (1/500)
5.4 Detay projeleri (Ölçek: 1/100-1/20-1/10)
5.5 Keşif ve Metraj
5.6 Orijinallerinin Teslimi
6 Teknik Kılavuz

Söz konusu projenin "Teknik Klavuz"u hazırlanma aşamasındadır. Proje kapsamında "peyzaj onarımı" konulu Bakanlığımız ve kamu kurum ve kuruluşları ilgili personeline (120 Kişi) eğitim verilmiştir.(9 Ekim 2012)
Kırşehir ilinde, Bakanlığımız personeli ve yerel kamu kurum kuruluşlarının katılım sağladığı ilgi grupları toplantısı yapılmıştır. (25 Mart 2013)

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
-Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri (SH 5.2)
-Ulusal Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Sektörel Strateji Belgeleri, AB mevzuatı v.b. strateji belgeleri ve master planları gibi dokümanlara dayanan ulusal stratejiler ve öncelikler kapsamında projelerin önceliğinin belirtilerek açıklanması.
-Taraf olduğumuz Avrupa Peyzaj Sözleşmesine göre, peyzajların korunması, planlanması ve yönetilmesi yükümlülüğümüzü yerine getirmek amacıyla yapılan çalışmalar kapsamındadır.

1.8 MARMARA BÖLGESİ SİSTEMATİK KORUMA PLANLAMASI PROJESİ NO: 2011K100140

Marmara Bölgesindeki biyoçeşitlilik açısından koruma öncelikli alanların belirlenmesi çalışması için Marmara Bölgesinde yaşayan biyoçeşitlilik temsilcisi tür ve habitatlarla ilgili literatür ve arazi verilerinin derlenerek, 1/25.000 ölçek hassasiyetinde sınırları saptanmış korumada öncelikli alanların belirlenmesi ile koruma-kullanma dengesinin uzun vadede başarılı olabilmesi için koruma önerilerinin oluşturulması amacıyla 2013 yılının ikinci yarısında başlanan projenin 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Genel Bütçeden toplam 600.00TL kaynağı olan bu yatırım projesinin yürütücüsü Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Hassas Alanlar Daire Başkanlığı ve Etüt ve Envanter Şube Müdürlüğü olup yararlanıcısı ise Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'dır.

Marmara Bölgesindeki biyoçeşitlilik açısından korumadaki öncelikli alanların belirlenmesi için Marmara Bölgesinde yaşayan biyoçeşitlilik temsilcisi tür gruplarının ve habitatlarının literatür ve arazi verilerinin derlenecek, korumada öncelikli alanlar belirlenecek ve koruma-kullanma dengesinin uzun vadede başarılı olabilmesi için koruma önerileri oluşturulacaktır. Biyolojik çeşitlilik temsilcileri seçilerek yayılış haritaları çıkarılacak, veritabanı geliştirilecek ve eğitim dokümanları hazırlanacaktır. Marmara Bölgesindeki biyoçeşitlilik açısından koruma öncelikli alanların belirlenmesi çalışması için Marmara Bölgesinde yaşayan biyoçeşitlilik temsilcisi tür ve habitatlarla ilgili literatür ve arazi verilerinin derlenerek, 1/25.000 ölçek hassasiyetinde sınırları saptanmış korumada öncelikli alanlar belirlenecek ve koruma-kullanma dengesinin uzun vadede başarılı olabilmesi için koruma önerileri oluşturulacaktır.

Projenin teknik şartnamesi hazırlanarak yaklaşık maliyeti hesaplanmış ve hale işlemlerinin gerçekleştirilmesi için Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığına iletilmiştir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Stratejik Amaç: 5'de Biyolojik çeşitliliğin etkin korunması ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak
Stratejik Hedef:5.1'de Tür ve ekosistemlerin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirmesini sağlamak

1.9 ULUSAL BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ENVANTER VE İZLEME PROJESİ

Ülkemiz üç biyocoğrafik bölgenin kesiştiği noktada olması ve beş mikro gen merkezini barındırması nedeniyle zengin biyolojik çeşitliliğe sahip bir ülkedir. Bu zenginliğimizi tespit etmeye yönelik envanter çalışmaları çoğunlukla literatür tabanlı yapılmış mevcut literatür çalışmaları arazi çalışmaları ile güncellenmemiştir. Bu nedenle gerek eksik olan/mevcut olan envanter çalışmalarının tamamlanması ve biyolojik çeşitlilik gidişatının izlenmesi ve takibinin sağlanmasındaki eksikliklerin giderilmesi ihtiyacını karşılamak amacıyla hazırlanan yatırım projesinin toplam bütçesi 23.250.000TL olup Kalkınma Bakanlığı tarafından finanse edilmektedir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün yürütücü olduğu projenin yararlanıcıları ise Biyolojik Çeşitlilik konusunda faaliyet yürüten tüm kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerdir.

Projenin Genel Amacı:

1- Ülkemizin sahip olduğu flora ve fauna türlerine yönelik taksonların mevcut durumunun literatür tabanlı olarak bölge müdürlükleri düzeyinde tespit edilmesi

2- Her bir Bölge Müdürlüğü tarafından hizmet alımıyla, üniversiteler, STK ve özel sektör işbirliğiyle mevcut literatür verilerinin derlenmesi türler, habitatlar, korunan alanlar ve ekosistemler düzeyinde flora ve faunaya ilişkin envanter verilerinin arazi çalışması ile tespit edilmesi

3- Flora ve fauna türlerinin, bu türleri barındıran yaşam alanlarının ve koruma öncelikli ekosistemlerin arazi çalışmalarında; türlerin yayılış alanlarının ve mevcut durumları ile ilgili literatür verilerinin öncelikle derlenmesi ve arazi çalışmasıyla güncellenmesi, türlerin popülasyon durumlarının belirlenmesi, endemizm, IUCN kriterleri ve tehlike kategorilerine göre gruplandırılması, kırmızı listelerin oluşturulması,

4- Türlerin, yaşam alanlarının ve ekosistemlerin sahip oldukları dinamik yapıların izlenmesi amacıyla gösterge türlerin belirlenmesi ve bu türler üzerinden biyolojik çeşitliliğin izlenmesi ve biyolojik çeşitliliğin tür, habitat ve ekosistem düzeyinde gidişatı hakkında fikir sahibi olunmasının sağlanması

5- Gösterge türlerin azalmasına veya yok olmasına sebep olan tehditlerin belirlenmesi ve bu tehditleri azaltacak veya ortadan kaldıracak tedbirlerin önerilmesi sağlanacaktır.

Projenin Hedefleri:

Biyolojik çeşitlilik unsurlarının tür, habitat korunan alan ve ekosistem düzeyinde yapılacak arazi çalışmaları ile tespiti ve izlenmesi bu çalışmaların aynı öncelik ve standart yaklaşımlar ile ulusal ölçekte eşgüdüm içerisinde biyolojik çeşitliliğin envanterinin tamamlanması ve gidişatının izlenmesi, nesli tehlike altına girmiş olan türlerin, önemli habitatların ve

ekosistemlerin korunmasına ve sürdürülebilir kullanımına yönelik gerekli tedbirlerin alınması ve gelecek nesillere sahip olduğumuz bu zenginliğimizin aktarılmasının sağlanmasıdır.

Bu proje, 2013-2018 yılları arasında 15 Bölge Müdürlüğünde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlar ile işbirliği çerçevesinde yürütülecektir. Projenin yürütülmesinde istenilen şartlarda, uzmanlar tarafından arazi çalışmalarının yapılması, biyolojik çeşitliliğin envanteri ve izlenmesine yönelik tespitler yıllar bazında güncel veriler olarak ortaya konulması ve bu verilerin merkezi bir veri tabanında depolanması ve ilgi gruplarına verilerin erişilebilir olması uzun vadede bilgi yönetim yaklaşımı ile envanter ve izleme çalışmalarının yürütülmesi projenin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır. Bölge Müdürlüklerimizde 15 ilimiz için Biyolojik çeşitlilik envanter ve izleme ihaleleri tamamlanmak üzeredir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
S.G.2 Orman, Su, Biyolojik Çeşitlilik ile Meteoroloji konularında ulusal ve uluslararası politika geliştirmek ve etkin uygulanmasını sağlamak,
S.H.2.1- İkili ve çok taraflı anlaşmalar ile uluslararası sözleşmelerde yer alan yükümlülükleri yerine getirmek,
S.H.2.2- Uluslararası kurum, kuruluş ve ülkelerle işbirliğini geliştirmek,
S.H.2.3- Bakanlığımız görev alanı ile ilgili konularda politika geliştirmek bağlı kuruluşlar eliyle yürütülen faaliyetleri, izlemek, yönlendirmek, koordine etmek,
S.G.5 Biyolojik Çeşitliliğin etkin korunması ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak.
S.H.5.1- Tür ve ekosistemlerin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesini sağlamak.

Ülkemizin taraf olduğu Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin 7. Maddesi ve Ek-1 göre, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan 2. Stratejik Amaç olan "Biyolojik çeşitliliği etkin korumak" başlığı altında 1. Stratejik Hedef olan "Biyolojik çeşitlik izleme sistemi kurulacak ve işlevselliği sağlanacaktır" kapsamında yer almaktadır. Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejik ve Eylem Planı 1. Stratejik Amacı olan "Türkiye için önem taşıyan biyolojik çeşitlilik unsurlarının belirlenmesi korunması ve izlenmesi" hedefi kapsamında, Ulusal Çevre Eylem Planı, 9. Kalkınma planının 5.2.5 başlığı altında 160 ve 161 maddelerinde yer alan "Doğa Koruma" ve "Biyolojik Çeşitliliğin Korunması", AB Müktesebatı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında ve Kanun Hükmünde Kararname (KHK/645)kapsamında " Doğa Koruma Politikalarının Geliştirilmesi ve Biyolojik Çeşitliliğin Belirlenmesi" temel görev olarak belirlenmiştir. Bu proje sayılan plan program ve ilgili hükümler dayanılarak temel yaklaşım olarak "Doğa koruma ve biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanım" amacına hizmet etmek üzere hazırlanmıştır.

Proje'nin beklenen sonuçları; Biyolojik çeşitlilik unsurlarının bölge müdürlükleri düzeyinde tür, habitat, korunan alan ve ekosistem bazında envanterinin arazi çalışmaları ile tespiti ve Biyolojik Çeşitliliğin belirlenecek olan göstergeler ile izlenmesidir.

1.10 YEŞİLIRMAK HAVZASI PEYZAJ ATLASININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2012K100150

04 Temmuz 2011 tarih ve 27984 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin; Madde 2 (b) bendinde tabiatın korunmasına yönelik politikalar geliştirmek, korunan alanların tespiti, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar ve biyolojik çeşitlilik ile av ve yaban hayatının korunması, yönetimi, geliştirilmesi, işletilmesi ve işlettirilmesini sağlamak, Madde 8 (d) bendi uluslararası koruma sözleşmeleri ile belirlenen yörelerdeki koruma ve kullanma esaslarını belirlemek görevleri, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü görev ve yetkileri kapsamında bulunmaktadır.

Ayrıca ülkemiz tarafından 20.10.2000 tarihinde imzalanan ve 1 Mart 2004 tarihinde uluslararası platformda yürürlüğe giren Avrupa Peyzaj Sözleşmesi madde 6 "Özel Hükümler" başlığı altında yer alan; c) "Tanımlama ve Değerlendirme", (d) "Peyzaj Kalitesi Hedefleri", (e) "Uygulama" bölümlerinde, her bir taraf, ülkesinin her yanındaki kendine ait peyzajları belirlemeyi, bunların tipik özelliklerini bunları dönüştüren güçleri ve baskıları çözümlemeyi, değişiklikleri kaydetmeyi, peyzaj kalitesi hedeflerini tanımlamayı, peyzajı korumaya, yönetmeye ve/veya planlamaya yönelik düzenlemeleri uygulamaya koymayı taahhüt etmektedir.

Sözleşme gereğince, peyzajların korunması, planlanması ve yönetilmesinde özel önlemlerin alınmasını sağlayan genel ilkelerin belirlenmesi, ulusal peyzaj politikalarının oluşturulması ve ulusal peyzaj strateji ve eylem planının hazırlanması gerekmektedir. Bu çalışmaların yapılabilmesi için de öncelikli olarak envanter çalışmalarının yapılarak peyzaj veri tabanının oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda bu proje; ulusal peyzaj strateji ve eylem planlarının hazırlanmasına altlık oluşturacak, ulusal peyzaj atlasının hazırlanması çalışmasını da başlatmış olacaktır.

31.10.2012 tarihinde başlayan projenin, 19.04.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. Toplam 874.000 TL bütçesi olan yatırım projesinin finansman kaynağı

Kalkınma Bakanlığı olup, projenin yürütücüsü AKS Planlama Mühendislik Ltd. Şti. ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Hassas Alanlar Daire Başkanlığı Peyzaj Koruma Şube Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; Yeşilırmak Havzasında doğal ve kültürel peyzaj envanteri temelinde peyzaj karakter değerlendirmesinin (peyzaj karakter analizleri, peyzaj fonksiyon analizi, değişim ve baskı analizleri, görsel peyzaj analizleri) yapılarak peyzaj karakter tiplerinin ve peyzaj karakter alanlarının, peyzaj çeşitliliği ve biyoçeşitliliğin belirlendiği, peyzaj kalite haritasının çıkarıldığı "YEŞİLIRMAK HAVZASI PEYZAJ ATLASININ" hazırlanması ve peyzaj koruma ve gelişim stratejilerinin belirlenerek sektörel peyzaj rehberlerinin oluşturulmasıdır.

Havza peyzaj atlasının hazırlanmasında belirlenen yöntemin diğer 25 havzaya da yaygınlaştırılması, havza bazında yapılan çalışmaların birleştirilmesi, ulusal düzeyde peyzaj karakter tiplerinin belirlenmesi ve peyzaj atlasının hazırlanması,
Peyzaj envanteri ve peyzaj atlasından yola çıkılarak yerel ve bölgesel peyzaj politikalarının oluşturulması ve mevcut yasa ve yönetmeliklerle entegrasyonunun sağlanması amaçlanmaktadır.

Projenin tanıtımının yapıldığı, tüm havadaki kamu kurum ve kuruluşlarının katılım sağladığı "açılış toplantısı" Amasya'da gerçekleştirilmiştir.
Projenin aşamaları;

- Çalışma Programının hazırlanması,
- Etüt Envanter ve Peyzaj Veri Tabanının oluşturulması (1. Ara Rapor)
- Peyzaj Analizleri Göstergeleri ve Peyzaj Karakter Değerlendirmesi (2. Ara Rapor)

Peyzaj Atlasının ve Sektörel Peyzaj Rehberlerinin Hazırlanmasıdır.(Nihai Rapor)

Söz konusu projenin 1. Ara Raporu teslim edilmiş olup, inceleme aşamasındadır.
Proje sonunda Yeşilırmak Havzası Peyzaj Atlası elde edilecektir.

- Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri (SH 5.2)
Taraf olduğumuz Avrupa Peyzaj Sözleşmesine göre, peyzajların korunması, planlanması ve yönetilmesi yükümlülüğümüzü yerine getirmek amacıyla yapılan çalışmalar kapsamındadır.

SU YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2.1 ÜLKEMİZ KIYI VE GEÇİŞ SULARINDA TEHLİKELİ MADDELERİN TESPİTİ VE EKOLOJİK KIYI DİNAMİĞİ (KIYITEMA) PROJESİ

Kıyı ve geçiş sularında tehlikeli maddelerin tespitine ilişkin Genel Müdürlüğümüz projesi olan "Ülkemiz Kıyı ve Geçiş Sularında Tehlikeli Maddelerin Tespiti ve Ekolojik Kıyı Dinamiği (KIYITEMA) Projesi" 10.08.2012 tarihinde başlamıştır ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM) tarafından yürütülmektedir. Proje ile; Türkiye kıyılarını yansıtacak şekilde Akdeniz, Ege Denizi, Karadeniz ve Marmara Denizi kıyılarında seçilecek pilot alanlarda (İzmir- Nemrut ve Aliağa Körfezleri, Hatay-İskenderun Körfezi, İzmit Körfezi ve Samsun Limanı) bulunan nehir ağızlarında ve ülkemizde kıyı ve geçiş sularına deşarj yapan sektörleri temsil edecek şekilde belirlenecek pilot tesis ve şehirlerde; kıyı ve geçiş sularına deşarjı olan kentsel ve endüstriyel atıksularda ve nehir ağızlarında bulunan ve/veya bulunması muhtemel tehlikeli maddeler araştırılarak tespit edilecek, ekosisteme olan etkileri değerlendirilecek ve tespit edilen veriler doğrultusunda sektörel olarak düzenlenmiş bir envanter hazırlanacak, ekolojik yapı ve kıyı dinamiklerinin de ortaya konularak çevresel kalite standartları belirlenecek ve bu doğrultuda kıyı ve geçiş sularına yapılacak deşarjlar için standartlar belirlenecektir.

Proje dahilinde, ülkemiz kıyılarını yansıtacak şekilde Akdeniz, Ege Denizi, Karadeniz ve Marmara Denizi kıyılarında seçilen pilot alanlarda (İzmir- Nemrut ve Aliağa Körfezleri, Hatay-İskenderun Körfezi, İzmit Körfezi ve Samsun Limanı) tehlikeli madde kirliliğine neden olan ve kıyı ve geçiş sularına doğrudan deşarj yapan kentsel ve endüstriyel faaliyetlere ilişkin pilot tesisler belirlenmiştir. Pilot tesisler arasında; demir-çelik sanayi, kimya sanayi (polistren, deterjan, farmasötik, kişisel bakım ürünü, solventler, temizlik ürünü, organik kimyasal, inorganik kimyasal, koagulantlar, elyaf vs.), petrokimya sanayi (lastik, 2 etil hegzanol, etil asetat, mono propilen glikol, butil akrilat, izo propil alkol, aseton, asetonitril, polietilen, polipropilen, polivinilklorür vs.), otomotiv sanayi, bakır üretimi, doğal gaz çevrim santralleri ile dolum tesisleri, rafineriler, kağıt (selüloz, pamuk elyafı vs.) ve ambalaj (mukavva ve oluklu mukavva vs.) sanayi, liman faaliyetleri, gemi söküm tesisleri, gübre sanayi (bitki koruma ürünleri, gübre, tohum, fide vs.), atık yakma tesisi, OSB'ler ve kentsel atıksu arıtma tesisleri yer almaktadır. Proje çerçevesinde, pilot tesislerin atıksuları ile alıcı su ortamı, Haziran'dan itibaren 1 yıl süre ile aylık olarak izlenecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 9uncu maddesinin (c) bendi: "su kaynaklarının kıyı suları dahil olmak üzere koruma-kullanma dengesi gözetilerek, sucul çevrenin ekolojik ve

kimyasal kalitesinin korunması ve geliştirilmesini sağlamak maksadıyla havza bazında nehir havza yönetim planları hazırlamak"

645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 9uncu maddesinin (d) bendi: "yerüstü ve yeraltı sularının kalite ve miktarının korunmasına yönelik hedef, ilke ve alıcı ortam standartlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte belirlemek, su kalitesini izlemek veya izletmek"

2.2 BEYŞEHİR GÖLÜ VE KARACAÖREN I&II BARAJ GÖLÜ HAVZA KORUMA PLANI VE ÖZEL HÜKÜM BELİRLENMESİ PROJESİ

Beyşehir İlçesi ve civarına içme suyu temini, Konya Ovası, Şarkikaraağaç, Kıreli pompaj sulaması ile tarımsal sulama ve balıkçılık, saz kesimi, toprak ve kum alımı temel olmak üzere çeşitli ticari işletmeler ve turizm amaçlı olarak kullanılan Beyşehir Gölü, endüstrileşme, çöp depolama, erozyon, tarımsal alanlardan yüzeysel akış ve sızıntılarla gelen kirletici yükleri ve gölü besleyen derelerin alıcı ortam olarak kullanılması nedeniyle giderek kirlenmekte ve göldeki kullanımlar olumsuz yönde etkilenmektedir.

Antalya İline içme ve kullanma suyu temin edilecek olan Karacören I ve II Baraj Gölü su ürünleri yetiştiriciliği, tarımsal alanlardan yüzeysel akış ve sızıntılarla gelen kirletici yükler ve gölü besleyen derelerin alıcı ortam olarak kullanılması nedeniyle kirlenmektedir.

Beyşehir ve Karacaören Baraj Gölünün mevcut kalitelerinin korunarak iyileştirilmesi ve en iyi biçimde kullanımının sağlanması için, havzaların fiziki ve teknik özelliklerinin bilimsel olarak değerlendirilmesi sonucunda oluşturulacak Havza Koruma Planlarına ihtiyaç duyulduğundan Aralık 2011 tarihinde başlatılan projenin Aralık 2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.
Tamamı Bakanlığımız Genel Bütçesinden karşılanacak 1.694.800 TL+ KDV'lik kaynağı bulunan AR-GE projesinin yürütücüsü TÜBİTAK-MAM olup, yararlanıcısı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

İçme ve kullanma suyu temin edilen Beyşehir Gölü ve Karacaören I&II Baraj Göllerinde mevcut su kalitesinin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması için havzadaki her türlü faaliyetin düzenlenmesi amacıyla gerekli hukuki ve teknik esasların oluşturulması amaçlanmaktadır.

Beyşehir Gölü ve Karacaören Baraj Göllerinin korunması, sürdürülebilir kullanımının sağlanması ve mevcut su kalitesinin iyileştirilmesi için her havza bazında özel hükümlerin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Proje sonuçlandığında; Beyşehir Gölü ve Karacaören I&II Baraj Gölü için havza koruma planı oluşturulacak ve havzaların teknik ve fiziksel özelliklerine uygun özel hükümler belirlenecektir. Proje Aralık 2011'de başlamış olup, Şubat 2012'de havza açılış toplantıları gerçekleştirilmiş ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile bölge halkı bilgilendirilmiştir. Ayrıca Haziran 2012'de, Beyşehir İlçesinde yürütülen çalışmalara ilişkin I. Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

- Karacaören I&II Baraj Gölüne ilişkin yürütülen çalışmalar çerçevesinde;

Çalışma Programı Aralık 2011'de, Başlangıç raporu Ekim 2012'de, Gelişme Raporu Mayıs 2013'te, Taslak Nihai Rapor ise Ağustos 2013'te Bakanlığımıza iletilmiştir. Nihai Rapor Kasım 2013'te sunulacaktır.

- Beyşehir Gölüne ilişkin yürütülen çalışmalar çerçevesinde;

Çalışma Programı Aralık 2011'de, Başlangıç raporu Aralık 2012'de, Gelişme Raporu Haziran 2013'te, Taslak Nihai Rapor ise Ağustos 2013'te Bakanlığımıza iletilmiştir. Nihai Rapor Kasım 2013'te sunulacaktır.

- Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- 29/6/2011 tarihli ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi " "Su kaynaklarının korunmasına ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına dair politikalar oluşturmak, ulusal su yönetimini koordine etmek"

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2013-2017 Stratejik Planı Gaye 2.4. "Sürdürülebilir havza yönetimini sağlamak" ve Gaye 4, "Su Kaynaklarının Korunması, İyileştirilmesi ve Sürdürülebilir Yönetimini Sağlamak".

2.3 ATATÜRK BARAJI GÖLÜ KORUMA PROJESİ NO: 2013K050220

Atatürk Baraj Gölünün Korunması maksadıyla su kalitesinin gerçek zamanlı olarak izlenmesi, kalite üzerine olan etkilerin anında tespiti ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla 2012 tarihinde başlatılan projenin 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Finansman Kaynağı Kalkınma Bakanlığı olan bu AR-GE projesinin toplam bütçesi 4.900.000 TL olup, yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü İzleme Dairesi Başkanlığı yararlanıcısı ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'dır.

Gerçek zamanlı izleme sistemleri kullanılarak suyun kalitesine ait anlık veri temini, suyun kalitesinin merkezi izleme odasına aktarılan veriler aracılığıyla izlenmesi ve elde edilen verilere ait değerlendirmelerin yapılarak gerekli olan durumlarda müdahalenin yapılması için ilgili kurumlarla iletişime geçilmesi sağlanacaktır.

Aynı zamanda İçme suyu kaynağı olan Atatürk Baraj Gölünün su kalitesinin anlık olarak izlenmesi, kazara oluşacak kirliliğin tespiti ve gerekli önlemlerin vakit geçirilmeden alınması açısından önem arz etmektedir.

Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması Bakanlığımız Stratejik Hedeflerindendir.

2.4 ARITILMIŞ EVSEL ATIKSULARIN YENİDEN KULLANIMI PROJESİ NO: PSOM12/TR1/2

Atıksuların SKKY' ye göre arıtılarak tarımsal sulamada kullanımını sağlamak amacıyla Eylül 2012 tarihinde başlanan projenin Eylül 2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Hollanda Çevre ve Altyapı Bakanlığı Doğu Avrupa Çevre İşbirliği Programı tarafından finanse edilen bu uluslararası kaynaklı projenin toplam bütçesi 737.000 Avro olup, projenin yürütücüsü Grontmij Firması, EVD International, Hollanda Ekonomi İşleri, Tarım ve Yenilik Bakanlığı, yararlanıcısı ise Afyonkarahisar İli Atıksu Arıtma Tesisi Kurma ve İşletme Birliği'dir.

Yürütücü firma tarafından arıtma tesisi ve sulanacak arazi ile ilgili fizibilite raporu hazırlanmaktadır. Fizibilite raporunun ardından gerçekleştirilecek faaliyetler aşağıdaki gibidir:

1-Uygun teknolojinin seçilmesi ve uygulanması,
2-Teknik personele uygulanan teknoloji ile ilgili eğitim verilmesi,
3-Sulama sezonunda planlanan arazinin sulanması ve sonuçların izlenmesi,
4-Yapılacak toplantılar ile proje sonuçlarının diğer belediyelere aktarılması.

Bu proje sonucunda sulama suyu sıkıntısı olan tarım arazileri arıtılmış evsel atıksular ile sulanacak ve yetiştirilen ürün desenini ve kalitesini artırarak bölge halkına daha fazla maddi getiri sağlayacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
-Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
Proje; S.A.2: Çevreyi korumak, iyileştirmek ve her türlü çevre kirliliğini önlemek stratejik hedefini gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır.
-Ulusal Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Sektörel Strateji Belgeleri, AB mevzuatı v.b. strateji belgeleri ve master planları gibi dokümanlara dayanan ulusal stratejiler ve öncelikler kapsamında projelerin önceliğinin belirtilerek açıklanması.

2.5 HAVZA KORUMA EYLEM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2009K0500420

04.07.2011 tarih ve 27984(Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9. Maddesi (c) ve (ç) bentleri ve Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin 5. Maddesi gereğince havza koruma planlarının yapılması konusundaki gerekliliğin yerine getirilmesi amacıyla 07.12.2011 tarihinde başlatılan projenin, 07.12.2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Bakanlığımız Genel Bütçesinden 4.050.000 TL+KDV kaynağı olan AR-GE projesinin yürütücüsü TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi, yararlanıcısı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; Havzada mevcut su kaynaklarının miktarı ve kullanım potansiyeli ile havza bazında tespit edilen kirlilik kaynaklarının ve yüklerinin ayrıntılı olarak incelenmesi; su kalitesi haritalarının oluşturulması; çevresel altyapı durumunun tespit edilmesi; havzanın korunması, kirliliğin azaltılması ve iyileştirilmesi için havzadaki tüm paydaşların katılımı ile kısa, orta ve uzun vadede alınacak tedbirlere yönelik plan, program ve önceliklendirmelerin yapılarak Havza Koruma Eylem Planları'nın hazırlanmasıdır.

Proje Aralık 2011'de başlamış olup, Şubat – Mart 2012'de havza açılış toplantıları gerçekleştirilmiş ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile bölge halkı bilgilendirilmiştir. Haziran - Temmuz 2013'te her bir havzada Paydaş Toplantıları gerçekleştirilecektir.
Aralık 2011'de Teknik Yaklaşım Raporu sunulmuştur.

Aralık 2012'de Ara Rapor, Ağustos 2013'te Taslak Rapor sunulmuştur.
Aralık 2013'te Nihai Rapor sunulacaktır.
Şu anda sunulmuş olan taslak raporlar tarafımızca ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından incelenmektedir.

Proje sonuçlandığında 14 havza için Havza Koruma Eylem Planları hazırlanmış olacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Proje; -S.A.2: Çevreyi korumak, iyileştirmek ve her türlü çevre kirliliğini önlemek

2.6 OTOMATİK ÖLÇÜM SİSTEMLERİNİN KURULMASI PROJESİ NO: 2012K050240

Proje ile, Ergene – Meriç Havzasına gerçek zamanlı ölçüm istasyonları kurularak havzada 24 saat boyunca ölçüm gerçekleştirecektir. Bu sayede havzadaki mevcut su kalitesinin ortaya konulması ve ani deşarjların yüzeysel suları nasıl etkilediğinin anlık olarak tespiti amacıyla 2012 yılında başlatılan projenin 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından finanse edilen AR-GE projesinin toplam bütçesi 2.690.000 TL olup, yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'dır.

Projenin ihalesi Haziran 2013 tarihi itibarıyla gerçekleştirilmiş ve sonuçlandırılmıştır. Sözleşme 14.08.2013 tarihinde imzalanmış olup, Yüklenici firma tarafından işe başlanılmıştır.

Proje kapsamında Ergene-Meriç Havzasında gerçek zamanlı izleme istasyonları kurularak elde edilen anlık veriler Bakanlık merkezindeki İzleme odasına aktarılacaktır. Havzadaki su kalitesi anlık olarak izlenebilecek ve gerekli müdahaleler yapılabilecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması.

2.7 HAVZA İZLEME VE REFERANS NOKTALARININ BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 2011K050400

Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında Su Çerçeve Direktifi'ne paralel izleme ağının kurulması ve izlemenin yapılması veya yaptırılması amacıyla 2011 yılında başlayan ve hâlihazırda I. Aşaması devam eden projenin, 31.12.2016 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından finanse edilen AR-GE projesinin toplam bütçesi 32.540.000 TL olup, projenin yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü İzleme Dairesi Başkanlığı, yararlanıcısı ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'dır.

Havza İzleme ve Referans Noktalarının Belirlenmesi Projesi" iki adet alt projeden oluşmaktadır. Birinci alt proje kapsamında, Türkiye'de 25 adet su havzasında bulunan yüzey, kıyı ve geçiş sularında izleme istasyonlarının ve noktalarının belirlenmesi çalışmalarının gerçekleştirilmesi, mevcut kirliliğin ve miktarın tespiti, ikinci alt proje kapsamında ise ülkemize özgü sucul flora ve fauna listelerinin oluşturularak, bu listelerle uyumlu olarak ülkemiz koşullarına uygun biyolojik metrik ve indekslerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Projenin birinci aşamasında 5 adet havzada su kalitesi izleme çalışmaları hizmet alımı şeklinde sürdürülmektedir. Birinci aşama 2013 yılının Kasım ayında sona erecektir.
Projenin 2. Aşamasında yeni 5 havzada su kalitesi izleme çalışmaları için ihale süreci tamamlanmış olup, yüklenici firmalarla sözleşme imzalanma aşamasındadır.

"Havza İzleme ve Referans Noktaların Belirlenmesi Projesi" nin bir alt projesi olan "Ülkemize Özgü Su Kalitesi Ekolojik Değerlendirme Sisteminin Kurulması Projesi" Kalkınma Bakanlığı 2013 yılı yatırım programına alınmış olup, ihale süreci devam etmektedir.

Proje ile; Ülkemizin 25 havzasını kapsayacak şekilde daha önce yapılmış ve yapılmakta olan tüm izleme çalışmaları derlenerek envanter çalışmasının yapılması, AB Su Çerçeve Direktifi kapsamında Ülkemizin değişik coğrafik ve iklimsel özelliklerini temsil edecek 8 havzada (Aşağı Fırat Alt Havzası, Batı Akdeniz Havzası, Ceyhan Havzası, Aras Havzası, Doğu Karadeniz Havzası, Batı Karadeniz Havzası, Kuzey Ege Havzası, Sakarya Havzası) nehir, göl, geçiş ve kıyı sularında fizikokimyasal, hidromorfolojik ve biyolojik kalite elementlerinin (balık, bentik makroomurgasız, fitoplankton, fitobentoz, makrofit/makroalg/angiosperm) 1 yıl boyunca izlenmesi, Sucul flora ve fauna tür listelerinin 8 havza ve diğer havzalar için hazırlanması, Biyolojik indekslerin geliştirilmesi, Tipe özgü referans noktaların ve durumun belirlenmesi,

Tipe özgü sınıf sınır değerlerinin belirlenmesi, Ekolojik durum/potansiyelin belirlenmesi planlanmaktadır.

- Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması.

2.8 SU KALİTESİ İZLEME KONUSUNDA KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ NO: TR2009/0327.02

Türkiye'de Su Kalitesi İzleme konusunda kapasitenin geliştirilmesi amacıyla 08.09.2011 tarihinde başlayan ve 9. Üç aylık döneminde olan projenin 07.03.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

AB IPA1 finansman kaynaklı toplam bütçesi 4.000.000 Avro olan uluslararası projenin yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü İzleme Dairesi Başkanlığı, yararlanıcıları ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'dür.

Proje; Eşleştirme, Teknik Yardım ve Malzeme Temini bileşenlerinden oluşmaktadır. Eşleştirme bileşeni 8 Eylül 2011 tarihi itibari ile başlamış ve 4 Ekim 2011 tarihinde projenin resmi açılışı yapılmıştır.14 Ekim 2011 itibari ile eşleştirme projesi etkinlikleri başlamış ve şu ana kadar pilot havzalarda;

- 6 Pilot Havzada Su Kütlelerinin ve Tipolojilerinin Belirlenmesi Etkinliği,
- 6 Pilot Havzada Baskı ve Etkilerin Belirlenmesi Etkinliği,
- İzleme Konusunda Yasal ve Kurumsal Boşluk Analizi Çalıştayı,
- SWOT Analizi Çalıştayı ,
- Sakarya Havzasında Baskı ve Etkilerin Belirlenmesi Etkinliği,
- 6 Pilot Havzada Su Kütlelerinin ve Tipolojilerinin Revize Edilmesi Etkinliği,
- 6 Pilot Havzada Referans Koşulların Belirlenmesi Etkinliği,
- Hollanda Çalışma Ziyareti,
- 6 Pilot Havzada Referans Koşulların Belirlenmesi ve Risk Analizi Etkinliği,

- Çevresel Kalite Standartlarının Belirlenmesi Etkinliği,
- Gözetimsel ve Operasyonel İzleme Noktalarının Belirlenmesi Etkinliği,
- Su Çerçeve Direktifi Kapsamında Biyolojik İzleme Eğitimi Etkinliği,
- Poyrazlar Gölünde Balık Örnekleme ve Analizi Etkinliği,
- Poyrazlar Gölünde Makrofit Örnekleme ve Analizi Etkinliği,
- Nehirde Bentik Makroomurgasız Örnekleme ve Analizi Etkinliği,
- Nehirde Balık Örnekleme ve Analizi Etkinliği,
- Poyrazlar Gölünde Makroomurgasız ve Fitobentoz Örnekleme ve Analizi Etkinliği,
- Poyrazlar Gölünde Hidromorfolojik İzleme ve Balık Örnekleme ve Analizi Etkinliği,
- Kalburt ve Kocasu Nehirlerinde Makrofit Örnekleme ve Analizi Etkinliği ve Hidromorfolojik İzleme Etkinliği,
- İspanya – Portekiz Çalışma Ziyareti,
- Kimyasal İzleme,
- Çevresel Kalite Standartlarının Belirlenmesi,
- Fitoplankton ve Diatom Numunelerinin Analizi Etkinliği,
- Biyolojik İndeksler ve Ekolojik Kalite Oranlarının Belirlenmesi,
- 6 Havzada İzleme Yapısının Kurumsal Analizi,
- Kıyı ve Geçiş Sularında İzleme Eğitimi,
- Büyük Menderes, Sakarya, Susurluk ve Meriç-Ergene Havzalarında Kıyı ve Geçiş Sularının Karakterizasyonu Etkinliği,
- 6 Pilot Havzada İzleme Programlarının Hazırlanması Etkinliği konularında pek çok etkinlik ilgili tüm paydaşların katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Teknik yardım bileşeninin ihalesi tamamlanmış olup, sözleşme imzalanmıştır. Söz konusu projeyi Yunanistan, İtalya, Finlandiya, Fransa ve Hollanda'dan oluşan bir konsorsiyum yürütecektir. 4 Eylül 2013 tarihinde gerçekleştirilen açılış toplantısı ile proje etkinlikleri başlamıştır. Projenin süresi 18 aydır.

Teknik yardım bileşeni kapsamında Büyük Menderes havzasında Su Çerçeve Direktifi kapsamında bir yıllık izleme yapılacaktır. Proje kapsamında 38'si gözetimsel, 5'i korunan alan olmak üzere toplam 43 izleme noktasında SÇD, kılavuz dokümanlar ve ÇKS Direktifinde tanımlanan tüm kimyasal, fizikokimyasal ve hidromorfolojik parametreler 4 defa (mevsimsel), tüm biyolojik parametreler ise 2 defa (bahar ve sonbahar) izlenecektir. Ayrıca projeden elde edilecek bir yıllık izleme sonuçları değerlendirilerek Büyük Menderes Havzasındaki ekolojik kalite oranları ve su durumları belirlenecektir.

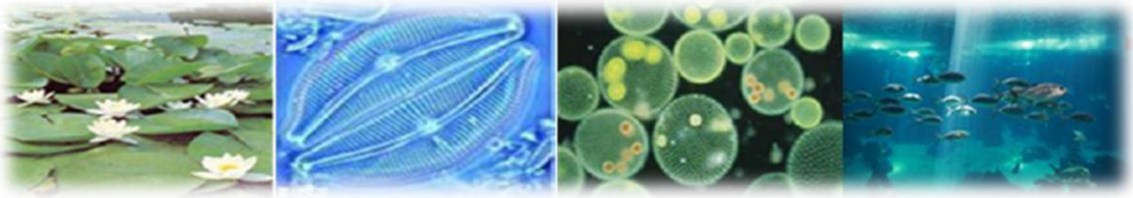

Malzeme temini bileşeni kapsamında Bakanlığımıza su kalitesi izleme konusunda ihtiyaç duyulan cihazlar temin edilecektir. Malzeme temini bileşeni için ihale süreci tamamlanmış olup, sözleşmeler imzalanmıştır. Lot 1 için Türkiye'den RA Mühendislik Müşavirlik İnş. İç ve Dış Tic. A.Ş. ile Lot 2 için ise İtalya'dan Agmin Italy srl firmaları ile çalışılacaktır.

Sonuç olarak; proje kapsamında Büyük Menderes Havzasında Su Çerçeve Direktifine uygun 1 yıllık izleme yapılacak ve 6 pilot havzada (Büyük Menderes, Sakarya, Susurluk, Meriç-Ergene, Akarçay ve Konya Kapalı Havzalarında) izleme noktaları ve parametreleri belirlenecek ve izleme altyapısı oluşturulacaktır. Ayrıca kurumların izleme konusundaki kapasitesi geliştirilecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
-Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması
-Ulusal Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Sektörel Strateji Belgeleri, AB mevzuatı v.b. strateji belgeleri ve master planları gibi dokümanlara dayanan ulusal stratejiler ve öncelikler kapsamında projelerin önceliğinin belirtilerek açıklanması.

2.9 ULUSAL SU BİLGİ SİSTEMİ PROJESİ NO: 2012K050230

645 sayılı KHK'nın ğ bendi kapsamında 2012 tarihinde başlanılan ve 1. Dönemi devam eden projenin 31.12.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Toplam bütçesi 1.576.000 TL olan sistem geliştirme projesinin yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Envanter ve Tahsis Dairesi Başkanlığı, yararlanıcıları ise Su Yönetimi konusunda yetkili bütün kurum ve kuruluşlardır.

Projenin amacı; Su kaynaklarının bütüncül ve havza bazında korunması, iyileştirilmesi ve yönetiminin sağlanması amacıyla suya ait verilerin bir sistemde toplanması ve paylaşımının yapılmasıdır.

2013 yılı Ağustos ayı itibarıyla Ulusal Su Bilgi Sistemi Fizibilite Etüt çalışması Bakanlığımız ve paydaş kurumlarda başlamış olup bu yılın sonunda tamamlanması hedeflenmektedir. Gelecek yıllarda donanım ve yazılım temini ile veri aktarımı, kontrolü, değerlendirilmesi gibi aşamalar üzerinde çalışılacaktır.

Projenin sonucunda, Su yönetiminde bütüncül ve etkin yapının oluşturulması hedeflenmektedir.
Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Bakanlık kuruluş ve görevleri hakkında 645 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20. Maddesinin ğ bendinde yer alan "Ulusal su veri tabanlı bilgi sistemini oluşturmak" hükmü

-Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
S.A.4 Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak
S.H.4.3- Ulusal Su Bilgi Sistemini kurmak.

2.10 KÜÇÜK MENDERES HAVZASI SEKTÖREL SU TAHSİS PLANI YAPIMI PROJESİ NO: 2013K050210

Su Kaynaklarının etkin ve sürdürülebilir kullanımı için pilot havza bazında sektörel tahsisinin yapılması amacıyla 2013 tarihinde başlayan projenin 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Finansman kaynağı Kalkınma Bakanlığı olan AR-GE projesinin toplam bütçesi 2.000.000 TL olup, yürütücüsü ve yararlanıcısı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; ülkemizde su yönetiminin geliştirilmesi ve doğal kaynakların yenilenme kapasitesi çerçevesinde kullanımına yönelik olarak, sektörler arasında etkin ve sürdürülebilir bir koruma-kullanma dengesi oluşturmaktır.

Proje Teknik Şartnamesi ve yaklaşık maliyet tayin çalışmaları tamamlanmış olup, ihale için ilan edilme sürecine geçilmiştir.

Proje tamamlanmamıştır. Proje sonuncunda bahsi geçen havza için, normal periyot ve olası kurak periyotlara yönelik alternatif su tahsis planları elde edilecektir

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
-Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
Proje, Bakanlığımız Ulusal Havza Yönetim Stratejisi Amaç 2 başlığı altında Havza bazında sektörel su tahsisleri planlamasını tamamlamak hedefi ne yönelik bir çalışmadır.

Konunun gereksinimi Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)'nın 7. Temel Amaçlar başlığı ve 7.1. Rekabet Gücünün artırılması alt başlığı altında, Ulusal Su Ar-Ge Havza Yenilik Stratejisi, 2011'in 1. Stratejik Amacı altında ve AB Entegre Çevre Uyum Stratejisi (UÇES) (2007-2023)'ün 5.1.3. Amaçlar, Hedefler ve Stratejiler Başlığı altında doğrudan ve dolaylı olarak vurgulanmaktadır.
Ayrıca;

- AB Su Çerçeve Direktifi kapsamında "Sular bütün amaçlar için yeterli olacak miktarda iyi kaliteli su talebinde sürekli büyüme yönünde artan bir baskı altındadır. Çevre politikası çevrenin kalitesinin korunması, muhafazası ve iyileştirilmesi amaçlarının takibine yönelik olacak, doğal kaynakların tedbirli ve rasyonel kullanımına ve önlem alma prensibi çerçevesinde su kaynaklarının miktarının izlenmesi gerekmektedir. "
- Avrupa Birliği Çevre-1995 raporunda "suların nicel olduğu kadar nitel anlamda da korunması için eylem gereksinimini gerekmektedir" şeklindeki ifadeler ile su kaynaklarının yalnızca nitel değil nicel olarak da değerlendirilmesinin, kalitedeki sürekliliğin temini açısından önemli olduğu vurgusu proje gerekçesini desteklemektedir.

Dolayısıyla hem kurumsal yapılanmada görev ve sorumlulukların gerçekleştirilebilmesi hem de ulusal stratejik belgelerdeki hedeflere ulaşılabilmesi bağlamında projenin yapılması ve tahsis planının hazırlanması büyük bir önem teşkil etmektedir.

2.11 BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN KULLANIMI NETİCESİNDE MEYDANA GELEN SU KİRLİLİĞİNİN TESPİTİ VE MADDE VEYA MADDE GRUBU BAZINDA ÇEVRESEL KALİTE STANDARTLARININ BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 5128803

Ülkemiz Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde çevre faslı ile ilgili olarak AB Mevzuatının gerekliliklerini yerine getirmek için çalışmalar gerçekleştirmektedir. AB Çevre Mevzuatında su kaynaklarının korunması ve yönetimi ile ilgili Su Çerçeve Direktifi (SÇD; 2000/60/EC) başta olmak üzere birçok direktif bulunmakta olup, Orman ve Su İşleri Bakanlığı (OSİB) tarafından çeşitli projeler yürütülerek söz konusu direktiflerin Ülkemiz Mevzuatına uyumlaştırılması sağlanmaktadır.

Ülkemizdeki sularda bitki koruma ürünlerinin mevcudiyeti üzerine yapılmış bir proje bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Ülkemizdeki tarımsal faaliyetlerde kullanılan bitki koruma ürünlerinden kaynaklanan su kirliliğinin araştırılması büyük önem arz etmektedir. Gerçekleştirilecek proje ile, Ülkemizdeki yüzeysel sulardaki pestisitlerin izlenmesi ve tespit edilenler için Çevresel Kalite Standartlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Proje çıktıları, 30.11.2012 tarih ve 28483 sayılı Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği'ne derç edilecektir. Ayrıca, söz konusu proje neticesinde belirlenecek olan Çevresel Kalite Standartları, Bakanlığımız tarafından 2015 yılında hazırlanarak yayımlanması planlanan Çevresel Kalite Standardı Yönetmeliği'ne de girilecektir.

22.10.2012 tarihinde başlayan AR-GE projesinin 12.10.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. Proje maliyetinin tamamı Bakanlık bütçesinden karşılanmakta olup, projenin bütçesi KDV dâhil 4.496.980 TL'dir.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ve Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü ve Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün yürütücüsü olduğu projenin yararlanıcıları Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'dür.

Proje ile, pilot havzalarda bitki koruma ürünlerinin kullanımından kaynaklanan su kirliliğinin tespit edilmesi ve bu maddeler için çevresel kalite standartlarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca,

- Ülkemizde geçmişte kullanılmış ve/veya halen kullanılmakta olan bitki koruma ürünleri listelerinden ve yürütülecek envanter çalışmalarında edinilecek bilgilerden yararlanarak bir "Aktif Madde Karşılaştırma Listesi"nin oluşturulması,

• Oluşturulan aktif madde karşılaştırma listesinde yer alan kimyasalların bir yıl süreyle pilot havzalarda su kaynaklarında izlenmesi,
• İzleme ve envanter sonuçlarının karşılaştırılması ile "Bitki Koruma Ürünü Listesi" oluşturulması
• Söz konusu listede yer alan maddeler için çevresel kalite standartlarının belirlenmesi ve proje kapsamında elde edilen verilerin aktarılacağı bir web tabanlı uygulama yazılımının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında yürütülmüş olan envanter ve saha çalışmaları sonucunda taslak aktif madde listesi hazırlanmış ve Temmuz 2013'te izleme çalışmalarına başlanmıştır. Gelinen noktada, I. Ve II. dönem izleme çalışmaları dâhilinde numune alma çalışmaları tamamlanmış ve analiz çalışmaları devam etmektedir. Diğer taraftan, Yayılı Kaynaklı Tehlikeli Maddeler Bilgi Sistemi'nin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Proje kapsamında şimdiye dek Proje Başlangıç Raporu ve I. İlerleme Raporu proje yüklenicisi tarafından Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na sunulmuştur.

Proje neticesinde;
- Ülkemizde bitki koruma ürünlerinin kullanımından kaynaklanan su kirliliğinin belirlenmesi,
- Su kaynaklarına yaygın bir şekilde etki eden bitki koruma ürünlerinin tespit edilmesi
- Bu maddeler için çevresel kalite standartlarının geliştirilmesi beklenmektedir.

Söz konusu proje, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2013 Yılı Performans Programı'nda tanımlanan "Performans Hedefi 16: Yüzeysel ve yeraltı sularımızın, kentsel atıksu, nitrata duyarlılık açısından hassas alanların ve yüzeysel içme suyu kaynaklarının sınıflandırılması" kapsamında gerçekleştirilmektedir.

2.12 TÜRKİYE'DE HAVZA BAZINDA HASSAS ALANLARIN VE SU KALİTESİ HEDEFLERİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 5128601

645 Sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri hakkında KHK kararnamenin 9 uncu maddesinin h bendinde " Su kirliliği açısından hassas alanları ve nitrata hassas alanları tespit etmek ve izlemek" görevi Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. 20.09.2012 tarihinde başlayan proje hem bu görevi icrasını sağlayacak hem de Su Çerçeve Direktifinin gereklilikleri ve AB nezdindeki sorumluluklarımız yerine getirilmiş olacaktır. Projenin 31.12.2015 tarihinde de sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Toplam 10.164.000TL+KDV bütçesi olan projenin yürütücüsü TÜBİTAK-MAM, yararlanıcısı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; Türkiye'deki 25 su havzasında bulunan yüzeysel sularda ve yeraltı sularındaki su kirliliği açısından hassas su alanlarının, nitrata hassas su alanlarının ve bu alanları etkileyen hassas bölgelerin tespiti ve su kalitesi hedefleri ile su kalitesinin iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesidir.

17.09.2012 tarihinde TÜBİTAK-Marmara Araştırma Merkezi ile sözleşme imzalanarak 20.09.2012 tarihinde çalışmalara başlanılmış olup, projenin 2015 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Projede başlangıç tarihinden günümüze kadar;

- Proje kapsamında, 20.09.2012 tarihinde işe başlanılmış olup, 12.10.2012 tarihinde İş Planı tarafımıza sunulmuştur.
- Envanter çalışması gerçekleştirilmiştir.
- Çalışma metodolojisi belirlenmiştir.
- 12.12.2012 tarihinde de Başlangıç Raporu tarafımıza gönderilmiştir.
- 10.05.2013 tarihinde de İlerleme Raporu tarafımıza gönderilmiştir.
- 3 Teknik Alt Çalışma Grubu Toplantısı, 2 Yönlendirme Kurulu Toplantısı 1. Çalıştay gerçekleştirilmiştir.
- 19 havza için su kütlelerinin belirlenmesi işi tamamlanmıştır.
  - Su kütlelerinin alt havzalarının tipoloji kriterleri belirlenmiş olup, su kütlelerine ilişkin tipoloji kodlarının belirlenmesi çalışmaları devam etmektedir.
  - Potansiyel Hassas Alan belirleme çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

31 Ekim 2013 tarihinde 3. Çalışma Grubu ve Yönlendirme Kurulu Toplantıları gerçekleştirilecektir.

Projenin sonucunda; Türkiye'deki 25 su havzasında mevcut yüzey, geçiş ve kıyı su kütleleri tespit edilerek, su kütlelerindeki kentsel ve tarımsal faaliyetlere bağlı olarak oluşan baskılar ve havza bazında kirlilik yükleri belirlenecektir. İzleme çalışmaları da yapılarak kirliliğin sular üzerindeki etkileri kirlilik yükleri ile beraber değerlendirilerek belirlenecektir. Daha sonra elde edilen veriler doğrultusunda kentsel atıksulara ve nitrata hassas alanlar ile bu alanlara yönelik çevresel kalite hedefleri oluşturulacak ve hassas alanlar belirlenecektir.
Ayrıca havza bazında belirlenecek hassas alanlarda su kalitesinin iyileşmesi için arıtma tipleri dahil olmak üzere alınacak tedbirler ülkemize özgü bir su kalitesi modeli kullanılarak belirlenecektir.

Çevre ve Orman Bakanlığı Stratejik Planında (2010-2014) 3.Amaçlar, Hedefler ve Performans Göstergeleri başlığı altında yer alan Stratejik Amaç 2 " Çevreyi Korumak, İyileştirmek ve Her Türlü Çevre Kirliliğini Önlemek" altında bulunan Stratejik Hedef 2.1 "Alıcı ortamların (hava, su, toprak) kalitesini korumak ve iyileştirilmesini sağlamak" hedefi ile ilişkilidir.
Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2012 Performans Programında yer alan Performans Hedefi Tablolarında Performans Hedefi 5 "Alıcı Ortamların (Hava, Su ve Toprak) Kalitesini Korumak ve İyileştirilmesini Sağlamak" içinde hassas su alanları ve nitrata duyarlı hassas alanları belirleyerek çevresel kalite hedefleri ve politikaların oluşturması hedefleri yer almaktadır.

2.13 İÇME SUYU ARITMA TESİSLERİNİN TASARIM ESASLARININ VE NORMLARININ BELİRLENMESİ VE REHBER KİTAP HAZIRLANMASI İŞİ PROJESİ NO: 2013/43161

İçme suyu arıtma tesislerinin tasarım esaslarını, normlarını belirleyip rehber kitap hazırlayacak olan Orman ve Su İşleri Bakanlığına teknik yardım sağlanması doğrultusunda 20.05.2013 tarihinde başlayan projenin, 17.10.2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Toplam 76.000 TL bütçeye sahip olan AR-GE projesinin yürütücüsü YTÜ Teknoloji Transfer Merkezi A.Ş. ve Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, yararlanıcı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin genel amacı; Bakanlığımızca tasarım esasları, normları ve kriterleri belirlenecek olan içme suyu arıtma tesisleri için DIN, TSE, BS, ASTM vb. normlar ve içme suyu arıtımına ilişkin literatür dikkate alınarak normların belirlenmesi ve günümüzün bilgi ve teknolojisi ile uyumlu, ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte bir rehber kitap haline getirilmesidir.

Proje ara raporu hazırlanmıştır. Raporda içme suyu arıtma tesisi üniteleri için uluslararası standart ve normlar taranarak, uygulanacak metodoloji ile birlikte örnek üniteler için norm ve standartlar belirlenmektedir.

Projenin sonucunda, içme suyu arıtma tesisleri için hazırlanacak olan rehber kitap ile mevcut standart ve normlar gözden geçirilecek, hem ülke genelinde inşa edilecek arıtma tesislerini işletenler için hem de üniversiteler, ilgili kurum ve kuruluşlar için yardımcı kaynak olarak kullanılabilecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:
Su Kalite Yönetimi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2013-2023)'nda " SA-03/SH-04: İçme ve kullanma maksatlı su kullanımı ve içme suyu ve atıksu arıtma tesisleri için; tasarım esasları ile mühendislik esaslarının ve kriterlerinin geliştirilmesi, 2013 yılı sonuna kadar, gerçekleştirilecektir." hedefi ile ilişkilidir.

2.14 TEHLİKELİ MADDE KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜ PROJESİ

Bakanlığımızın ana hizmet birimlerinden birisi olan Su Yönetimi Genel Müdürlüğü 4 Temmuz 2011 Tarihli ve 27984 (1. Mükerrer) Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 645 sayılı KHK ile kurulmuş olup; söz konusu 645 sayılı KHK ile Su Yönetimi Genel Müdürlüğüne;

- Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve kullanılmasına ilişkin politikaları belirlemek,
- Havza bazında kirliliğin önlenmesi ile ilgili tedbirleri değerlendirmek, güncellemek ve uygulamaların takibini yapmak,
- Yer üstü ve yer altı sularının kalite ve miktarının korunmasına yönelik hedef, ilke ve alıcı ortam standartlarını belirlemek, su kalitesini izlemek veya izletmek,

vb., görevleri verilmiştir.

Bu kapsamda yürütülmekte olan proje ile pilot havzalardaki (Ergene, Susurluk ve Konya Kapalı Havzaları) yüzeysel sulara yönelik çevresel kalite standartları oluşturulacaktır. Söz konusu proje Aralık 2011 tarihinde başlamış olup Aralık 2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından finanse edilen söz konusu AR-GE projesinin toplam bütçesi KDV dâhil 2.554.700 TL olup, yürütücüsü İO Çevre Çözümleri Ar-Ge Ltd. Şti. ve Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'dır.

Proje Kapsamında Ergene Havzası, Susurluk Havzası ve Konya Kapalı Havzası sınırları dâhilinde;

Evsel ve endüstriyel atıksularda bulunan ve/veya bulunması muhtemel tehlikeli maddelerin araştırılması,

Tehlikeli Madde ve sektör envanterinin oluşturulması,

Çevresel Kalite Standartlarının ve Deşarj Standartlarının tespit edilmesi,

Tehlikeli Maddeler Bilgi Sisteminin oluşturulması ve Su Bilgi Sistemine entegrasyon,

Web Tabanlı Uygulama Yazılımının geliştirilmesi.

amaçlanmaktadır.

Proje bütçesi Kalkınma Bakanlığı'ndan temin edilmiştir.

Projenin birinci basamağı olan Çalışma Metodolojisinin Belirlenmesi ve Tehlikeli Madde Envanterinin Oluşturulması aşaması tamamlanmıştır. Projenin Çalışma Metodolojisinin Belirlenmesi aşamasında proje ile ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasındaki bilgi alışverişini ve işbirliğini arttırmak maksadıyla, pilot havza olarak seçilmiş olan Ergene Havzası, Susurluk Havzası ve Konya Kapalı Havzasında, 12-22 Nisan tarihleri arasında Havza Açılış Toplantıları yapılmış ve toplantıları takiben Bakanlığımız personeli ve yürütücü firma olan İO Çevre Çözümleri Ltd. Şti. yetkililerinin de katılımlarıyla Pilot Tesislere ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Bir yıl boyunca 4 dönemde alıcı ortam ve atıksulardan numune alma ve analiz çalışmaları gerçekleştirilmiş olup, nihai parametre listesi oluşturulmuştur. Söz konusu listedeki maddelere yönelik Çevresel Kalite Standartları belirlenmiş olup, bu standartlar baz alınarak deşarj standartlarının oluşturulmasına ilişkin bilgisayar programı hazırlanmıştır. Ayrıca, Tehlikeli Madde Bilgi Sistemi (TEMBİS)'in kurulması ilgili çalışmalarda sona yaklaşılmıştır. Bugüne kadar proje müellifi firma tarafından Bakanlığımıza Proje İş Planı, Başlangıç Raporu, İlerleme Raporu, Taslak Envanter Raporu, Nihai Envanter Raporu ve Taslak Proje Raporu sunulmuştur. Proje süresince periyodik aralıklarla Çalışma Grubu ve Yönlendirme Kurulu toplantıları yapılarak, projedeki gelişmeler kurum temsilcileriyle paylaşılmaktadır.

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı Stratejik Planında (2010-2014) 3. Amaçlar, Hedefler ve Performans Göstergeleri başlığı altında yer alan Stratejik Amaç 2 "Çevreyi Korumak, İyileştirmek ve Her Türlü Çevre Kirliliğini Önlemek" altında bulunan Stratejik Hedef 2.1 "Alıcı ortamların (hava, su, toprak) kalitesini korumak ve iyileştirilmesini sağlamak" hedefi ile ilişkilidir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2012 Performans Programında yer alan Stratejik Amaç, Hedefler ile Performans Hedefleri, Faaliyetler tablosunda;
S.A.2. Çevreyi Korumak, İyileştirmek ve Her Türlü Çevre Kirliliğini Önlemek maddesi altında alıcı ortamların (hava, su, toprak) kalitesini korumak ve iyileştirilmesini sağlamak hedefi ile PH.32. AB Çevre müktesebatına uyum sağlamak ve işbirliğini güçlendirmek hedefleri yer almakta olup, yürütülen proje bahsi geçen hedeflere ulaşılmasına olanak sağlayacak niteliktedir.

Ayrıca;
Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği İkinci Bölüm, Genel Esaslar kısmında, yüzeysel sularda, haliç sularında, bölgesel sularda kirliliğe neden olan tehlikeli maddelerin belirlenmesi, kirlilik azaltma programlarının oluşturulması, kirliliğin önlenmesi ve izlenmesi, suya deşarj edilen tehlikeli maddelerin envanterinin

yapılması, deşarj standartları ve kalite kriterlerinin belirlenmesi ile ilgili esaslar yer almakta olup, proje kapsamında tehlikeli madde envateri oluşturulması ve bu maddeler için kalite kriterlerinin belirlenmesi iş paketleri yer almaktadır. Yürütülen proje ayrıca, deşarj standartlarının belirlenmesine yönelik bir alt yapı oluşturacaktır.

2.15 GÖRDES BARAJ HAVZASI ÖZEL HÜKÜM BELİRLEME ÇALIŞMASI PROJESİ

İzmir ve civarına içme ve kullanma suyu sağlayacak olan Gördes Baraj Gölü, hayvancılık, madencilik, tarımsal faaliyetlerden ve yerleşim alanlarından kaynaklanan kirletici yükleri ile Gölü besleyen derelerin alıcı ortam olarak kullanılması nedeniyle kirlenmekte ve göldeki kullanımlar olumsuz yönde etkilenmektedir. Gölün bölgeye sağladığı yararların uzun dönemde yeterli olması ve sağlıklı kullanımlar için iyi bir planlamaya ve programa ihtiyaç duyulmasından yola çıkılarak Temmuz 2013 tarihinde başlayan projenin 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Genel Bütçe'den toplam 600.000 TL kaynağı olan AR-GE projesinin yürütücüsü AKS Planlama Mühendislik Ltd. Şti. yararlanıcı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Gördes Baraj Gölü'nün korunması ve kullanımların uzun vadeli olması için göle zarar vermeksizin yararlanılması projenin temel hedefidir.

Bu çerçevede, göldeki kirlenme ve bozulmaların önlenmesi amacıyla çok yönlü bir koruma-kullanma planı/programı yapılması ve Gördes Baraj Havzasının teknik ve fiziksel özelliklerine uygun özel hükümlerin getirilmesi amaçlanmaktadır.

Temmuz 2013'te başlayan projenin Çalışma Programı Ağustos 2013'te Bakanlığımıza iletilmiştir. Proje Ara Raporu Şubat 2014'te; Taslak Nihai Rapor Ekim 2014'te; Nihai Rapor ise Aralık 2014'te sunulacaktır.

Gördes Baraj Havzasındaki arazi çalışmaları başlatılmış olup; havzadaki numune alma noktaları tespit edilmiştir. Numune alımı ve mevcut durumun tespitine ilişkin arazi çalışmaları devam etmektedir.

Proje sonuçlandığında; Gördes Baraj Gölü için havza koruma planı oluşturulacak ve havzanın teknik ve fiziksel özelliklerine uygun özel hükümler belirlenecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- 29/6/2011 tarihli ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi " "Su kaynaklarının korunmasına ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına dair politikalar oluşturmak, ulusal su yönetimini koordine etmek"

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2013-2017 Stratejik Planı Gaye 2.4. "Sürdürülebilir havza yönetimini sağlamak" ve Gaye 4, "Su Kaynaklarının Korunması, İyileştirilmesi ve Sürdürülebilir Yönetimini Sağlamak"

2.16 KURAK DÖNEM YÖNETİM VE EYLEM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2013K050200

Kuraklık Yönetim Planları ile muhtemel kuraklık riskleriyle karşılaşıldığında yaşanacak olan olumsuz etkilerin azaltılması ve önlenmesi, su kıtlığında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi sağlanacak ve mümkün olan en kısa sürede kuraklık problemlerinin çözümüne yönelik olarak kuraklık öncesinde, esnasında ve sonrasında alınacak tedbirler belirlenecektir.

Bu kapsamda Türkiye'nin kuraklıktan etkilenme potansiyeli en yüksek su havzalarından Konya ve Akarçay Havzaları için Kuraklık Yönetim planları hazırlanacaktır.

Havzada plansız su kullanımı; suyun doğal akış yönü değiştirilerek sulak alanlardan saptırılmasına, koruma-kullanma dengesini gözetmeden ekilebilir alanlar için sulak alanların kurutulmasına, sürdürülebilir olmayan tarımsal uygulamalar nedeniyle yeraltı su seviyelerinin hızla düşmesine, su kaynaklarının kirlenmesine ve sağlık yönünden çeşitli tehlikelerin ortaya çıkarmasına neden olmaktadır. Bu nedenle havza ölçeğinde entegre su yönetimi sağlamak büyük önem taşımakta, Konya Kapalı Havzasında kuraklıkla mücadele ve planlı su kullanımı konusunda alınacak önlemlerin sağlam temeller üzerine oturtulması acilen gerekli görülmektedir.

Konya Havzası Kuraklık Yönetim Planı Hazırlanması Projesi işi 07.10.2013 tarihinde başlamış olup Akarçay Havzası Kuraklık Yönetim Planı Hazırlanması Projesi işi ihale aşamasındadır.

Söz konusu AR-GE projesinin yürütücüsü ve yararlanıcısı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin sonucunda, Havzaların su bütçesi ve kuraklığa karşı hassasiyeti göz önünde bulundurularak, entegre havza yönetimi yaklaşımı ile kuraklığın ve su kıtlığının üretim kaynaklarına ve sosyo-ekonomik hayata olumsuz etkilerinin azaltılması ve /veya önlenmesi, havzadaki kısıtlı su kaynaklarının akılcı ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması için kuraklık ve su kıtlığı indikatörlerinin ve eşik değerlerinin belirlendiği, buna göre kuraklık öncesinde, esnasında ve sonrasında yapılacak çalışmalar ve alınması gereken tedbirlerin ortaya konduğu bir kuraklık yönetim planı bu proje sonunda elde edilecektir.

2.17 TAŞKIN DİREKTİFİNİN UYGULANMASI İÇİN KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ NO: TR10IBEN01

Taşkın Direktifinin Uygulanması için kapasitenin geliştirilmesi yoluyla, taşkınların insan sağlığı, çevre, kültürel miras, ekonomik faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi doğrultusunda, 22.06.2012 tarihinde başlayan ve 5. Çeyrek Döneminde olan projenin 22.09.2014 (24+3 Ay) tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Avrupa Birliği Fonu (IPA 1. Bileşen) ve Su Yönetimi Genel Müdürlüğü bütçesinden toplam 1.800.000 Avro bütçesi olan Eşleştirme Projesinin, yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Taşkın ve Kuraklık Yönetimi Planlaması Daire Başkanlığı, yararlanıcısı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'dür.

Projeni 1., 2. Ve 3. Bileşeni kapsamında çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda:
1. Bileşen kapsamında, yasal ve kurumsal boşluk analizi yapılmakta, kurumların eğitim ihtiyaçlarının tespiti üzerinde çalışılmaktadır. Yasal boşluk analizi kapsamında üye ülke uzmanları tarafından öncelikle taslak Su Kanununa dair öneriler sunulmuş olup, diğer mevzuat ile ilgili öneriler üzerinde çalışmalar devam etmektedir.
2. Bileşen kapsamında Taşkın Riski Ön Değerlendirmesi çalışması tamamlanmış ve Taşkın Riski Ön Değerlendirmesi Raporu hazırlanmıştır. Taşkın Tehlike Haritalarının ve Taşkın Risk Haritalarının Hazırlanması aşamasına geçilmiştir.

3. Bileşen kapsamında, Taşkınların Tipolojisi ve Önlemler, Ulusal Stratejinin Temel Esasları, Hızlı Tarama Havzalarında Kullanılacak Metodoloji ve Yöntemler konularında toplantılar düzenlenmiştir.

-Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri
Su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması

-Ulusal Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Sektörel Strateji Belgeleri, AB mevzuatı v.b. strateji belgeleri ve master planları gibi dokümanlara dayanan ulusal stratejiler ve öncelikler kapsamında projelerin önceliğinin belirtilerek açıklanması.

Proje AB Çevre Mevzuatının bir parçası olan Taşkın Direktifinin ülkemizde uygulanması için geliştirilmiştir.

AB'nin 2009-2011 Türkiye için çok yıllı gösterge planlama dokümanı (Multi-annual Indicative Planning Document)(MIPD) içerisinde taşkın konusu şu şekilde yer almaktadır.

- Komşu bölgelerin nehir havzası yönetimi, taşkın koruma ve yangın koruma gibi konuları içeren çevre problemlerine değinilmesi beklenmektedir.

Ayrıca, projenin 2007 – 2013 yıllarını kapsayan 9. Kalkınma Planı'nda, 7.1.6. Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi başlığı altında yer alan aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesine de katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

453. Gelecek kuşakların ihtiyaçlarını gözeterek, doğal kaynakların koruma ve kullanma koşulları belirlenecek ve bu kaynaklardan herkesin adil biçimde yararlanmasını sağlayacak şekilde çevre yönetim sistemleri oluşturulacaktır.

468. Ülkemizde su kaynaklarının tahsisi, kullanılması, geliştirilmesi ve kirlenmeye karşı korunmasıyla ilgili hukuki düzenleme ve idari yapı oluşturulmasına yönelik olarak başlatılmış çalışmalar tamamlanacaktır.

2.18 TAŞKIN RİSK YÖNETİM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ NO: 2013A050060

Son yıllarda iklim değişikliğinin de bir sonucu olarak yoğunlaşan ve toplumun her kesimini ilgilendiren taşkın hususunda, bölgesel bazda yapılan çalışmaların yeterli etki düzeyini sağlayamaması sebebiyle taşkınların havza bazında değerlendirilmesi gerekmektedir.

2007/60/EC sayılı "Avrupa Birliği Taşkın Direktifi" nde taşkınların havzalar bazında çalışılmasının gerekli olduğu ve havzalar bazında taşkın yönetim planlarının çıkarılması gerektiği belirtilmektedir.

Bu sebeple Yeşilırmak havzasında taşkın açısından daha duyarlı ve kontrol edilebilir bir hale gelebilmesi için bu projenin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

İhale sürecinde olan AR-GE projesinin yürütücüsü Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Taşkın ve Kuraklık Yönetimi Planlaması Daire Başkanlığı'dır.

Projenin amacı, taşkınların havza üzerindeki arazilere, yerleşim yerlerine, alt yapı tesislerine ve canlılara zarar vermek suretiyle neden olmuş olduğu sosyal ve ekonomik etkilerin en aza indirilmesi veya önlenmesi projenin temel hedefidir.

Bu amaçla Yeşilırmak havzasının olası bir taşkının şehir merkezlerine, tarım arazilerine, alt yapı tesislerine yapacağı yıkıcı etkinin bertaraf edilerek can ve mal kaybının olmadığı ve/veya en az olduğu bir duruma gelinecektir.

Proje ile Avrupa Birliği Parlamentosu tarafından yayımlanmış olan ve uygulamakla mükellef olduğumuz 2007/60/EC sayılı "Avrupa Birliği Taşkın Direktifi" ninde gereği yerine getirilmiş olacaktır.

Ayrıca projenin çıktısı olan "Taşkın Yönetim Planı" ile halk taşkın konusunda daha bilinçli ve daha kararlı bir hale gelecektir. Taşkının can kayıplarına sebep olması halkın daha bilgili olması sayesinde önlenebilecektir.

Taşkın Risk Yönetim Planlarının Hazırlanması Projesi Yeşilırmak Havzası Taşkın Yönetim Planının Hazırlanması Projesi Bakanlığımızın;
-2013 Yılı Performans Programı,
-2013 Yılı Detay Yatırım Programı ve
-2013-2017 Strateji Planı'nda yer almaktadır.

-Ulusal Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Sektörel Strateji Belgeleri, AB mevzuatı v.b. strateji belgeleri ve master planları gibi dokümanlara dayanan ulusal stratejiler ve öncelikler kapsamında projelerin önceliğinin belirtilerek açıklanması.

ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3.1 GÖKÇEYURT EROZYON KONTROLÜ EĞİTİM VE UYGULAMA PROJESİ

Tüm erozyon uygulamalarının görülebileceği model bir alan oluşturması doğrultusunda, 2013 tarihinde başlatılan projenin aynı yılsonunda sonuçlandırılması planlanmaktadır.

120.000 TL bütçeye sahip AR-GE projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı, proje alanının erozyon uygulamaları açısından bir eğitim alanı görevi görmesidir.

Proje ihale edilmiş olup arazi hazırlıklarına başlanmıştır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedeflerinde yer alan;
S.G.1 Kurumsal Kapasite ve Hizmet Kalitesini Arttırmak
S.H.1.2 Bakanlığın Görev Alanları ile İlgili Kurum, Kuruluş, STK ve Üniversiteler ile İşbirliğini Geliştirmek, Toplum Bilincini Arttırmak.

3.2 HÜMİK ASİT'İN KURAK VE YARI KURAK BÖLGELERDE FİDANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA PROJESİ

Hümik asit'in kurak ve yarı kurak bölgelerde fidanlar üzerindeki etkilerinin belirlenmesi doğrultusunda 2013 yılında başlatılacak olan projenin 2017 yılı sonunda sonuçlandırılması planlanmaktadır.

184.706.552 TL bütçeye sahip AR-GE projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; deneme sonucunda deneme deseninde bulunan türlerin optimum gelişmesini sağlayan miktardaki humik asit miktarları deneme sonuçlarına göre dikim ve/veya bakım esnasında uygulanacak bu sayede marjinal alanlarda yapılan ağaçlandırma çalışmalarında başarı seviyesi artırılıp bakım ve tamamlama maliyetleri düşürülecektir. Kurak ve yarı kurak alanlarda yapılan çalışmaların uzun vadede başarısını artırmak amaçlı bu ar-ge çalışması sonuçları değerlendirilerek uygulama genele yayılacaktır.

2013 yılı sonuna kadar deneme alanı kurulacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedeflerinde yer alan;
S.G.1. Kurumsal Kapasite ve Hizmet Kalitesini Arttırmak
S.H.1.2. Bakanlığın Görev Alanları ile İlgili Kurum, Kuruluş, STK ve Üniversiteler ile İşbirliğini Geliştirmek, Toplum Bilincini Arttırmak.

3.3 IĞDIR ARALIK RÜZGAR EROZYONU İZLEME SİSTEMİ PROJESİ NO: 2013A050030

Rüzgâr erozyonu kurak ve yarı-kurak bölgelerde çölleşmenin en önemli nedenlerinden birisidir. Türkiye'de yaklaşık 450.000 ha alanın etkilendiği tahmin edilmesine rağmen rüzgâr erozyonu konusunda sonuçlandırılmış detaylı bir araştırma mevcut değildir. Şimdiye kadar doğrudan ölçüm yapılmadığı ya da yapılmış olup da yayınlanmış bir çalışma bulunmadığı için rüzgâr erozyonu risk boyutu ve hatta etkilediği alanların miktarı konusunda güvenilir rakamlar bulunmamaktadır. Süresi 5 yıl olarak planlanan proje sonunda sonuç raporu yayınlanacaktır.

Tamamı Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü bütçesinden 200.000 TL kaynağı olan AR-GE projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise ÇEM, Orman Genel Müdürlüğü ve Iğdır Valiliği'dir.

Projenin amacı; Türkiye'de rüzgâr erozyonu tehdidi altında bulunan Iğdır-Aralık yöresi Mera ve Tarım alanlarında rüzgâr erozyonu riskinin doğrudan ölçümlerle ve Yenilenmiş Rüzgâr Erozyonu Eşitliği (YREE) ile değerlendirilmesidir.

Projenin sonucunda, rüzgâr erozyonu riskinin doğrudan ölçümlerle ve Yenilenmiş Rüzgâr Erozyonu Eşitliği (YREE) ile değerlendirilecektir. Ayrıca yüksek çözünürlüğe sahip uydu görüntüleri kullanılarak öncelikli olarak NDVI ve vejetasyon kapalılıkları dönemsel olarak belirlenecektir. Belirlenen kapalılıklar ve erozyon arasındaki bağlantı kurulacaktır. Erozyon alanını jeolojik ve jeomorfolojik yapısı 1/5000 ölçekte detaylı olarak haritalandırılacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Stratejik Gaye: S.G.3: Çölleşme ve erozyonla etkin mücadele etmek Stratejik Hedef: S.H.3.1: Çölleşme ve erozyona maruz kalan ve kalabilecek bölgelerin tespit etmek ve izlemek.

3.4 KURAKLIK VE EKSTREM ŞARTLARA DAYANIKLI TÜRLERİN TESPİTİ VE ADAPTASYONU PROJESİ NO: 2013A050030

Ülkemizde sulanabilir tarım arazilerinin % 17'si hafif tuzlu ve tuzlu topraklar sınıfına girmektedir. Ayrıca son on yıllarda sulamaya açılan yeni tarım arazilerinde yapılan vahşi sulama ve sulama atık suyun eksik drenaj sistemleri nedeniyle dışarıya atılamaması nedeniyle tuzluluk ve çoraklaşmaya başladığı belirtilmektedir. Mevcut arazilerin değerlendirilmesinde

ve ıslahında iklim verileri de dikkate alındığında kullanılabilecek ağaç türlerinden biride kavak türleridir. Üretilecek kavak odun hammaddesinin yörelere göre fark etmekle birlikte yakacak ve endüstriyel odun hammaddesi olarak değerlendirilmesi mümkündür. Bu doğrultuda 19.03.2023 tarihinde başlayan projenin 19.03.2023 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Çölleşme ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü bütçesinden 200.000 TL kaynağı olan AR-GE projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü Erozyonla Mücadele Dairesi Başkanlığı, yararlanıcıları ise ÇEM, Orman Genel Müdürlüğü ve TİGEM'dir.

Projenin amacı; deneme sonucunda tespit edilecek olan başarılı türler, özellikle kuraklık ve çoraklık sorunlarının yaygın olduğu Orta Anadolu Bölgesinde erozyonu önleyici ağaçlandırma ve çorak arazilerin iyileştirilmesi için kullanılacaktır. Ayrıca arazi toplulaştırması yapılmış tarım alanlarında biyolojik mücadele ve bal üretimine katkı sağlanması amacıyla tespit edilecek bu türler kullanılabilecektir. Ayrıca yapılacak araştırma faaliyetleri sonucunda hafif tuzlu ve tuzlu alanların odun hammaddesi üretimi amaçlı kullanılabilirliğinin sağlanması ve üretilecek odun hammaddesi ile ülkemizin odun ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlanması da uzun dönem amaçlar arasında yer almaktadır.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne ait tuzlu, az tuzlu ve kültür arazilerinde belirlenecek türlerin kuraklığa ve tuzluluğa dayanabilme sınırlarını tespit etmek için deneme parselleri kurulacaktır. Behiçbey Orman Fidanlığı'nda 116 adet karakavak, 1 adet akkavak, 1 adet melez kavak ve 2 adet söğüt klonu olmak üzere toplam 120 adet klondan çelikler alınarak köklendirmek amacıyla dikimi gerçekleştirilmiştir. Köklendirilecek olan bu çelikler 2014 yılı Mayıs ayında Kırşehir Malya ve Aksaray Koçaş Tarım İşletmelerine ait sahalarda kurulacak deneme alanlarına dikilecektir. 2013 Nisan ayı içinde bir kez elle ot alma iki kez gübreleme ve iki kez de sulama yapılmıştır. Mayıs- Haziran ve temmuz aylarında her ay çapa, her ay iki kez gübreleme ve gübrelemeyi takiben sulama yapılmış olup 2013 Haziran ayında Kırşehir Malya

ve Aksaray Koçaş Tarım İşletmelerinde kurulacak deneme alanlarından toprak örneği alınmıştır. Ekim -Kasım aylarında arazi hazırlığı pullukla sürüm şeklinde olacaktır.

Projenin sonucunda, deneme sonucunda tespit edilecek olan başarılı türler, özellikle kuraklık ve çoraklık sorunlarının yaygın olduğu Orta Anadolu Bölgesinde erozyonu önleyici ağaçlandırma ve çorak arazilerin iyileştirilmesi için kullanılacaktır. Ayrıca arazi toplulaştırması yapılmış tarım alanlarında biyolojik mücadele ve bal üretimine katkı sağlanması amacıyla tespit edilecek bu türler kullanılabilecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Stratejik Gaye: S.G.3: Çölleşme ve erozyonla etkin mücadele etmek
Stratejik Hedef: S.H.3.1: Çölleşme ve erozyona maruz kalan ve kalabilecek bölgelerin tespit etmek ve izlemek.

3.5 ŞEV STABİLİZASYONU ÇALIŞMALARINDA GEOSENTETİKLERİNİN KULLANIMI PROJESİ

Geosentetiklerinin kullanıldığı yeni erozyon kontrolü teknikleri uygulamalarının görülebileceği bir alan olma doğrultusunda 2013 tarihinde başlatılan projenin aynı yıl içinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Çölleşme ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü'nün yürütücü ve yararlanıcı olduğu AR-GE projesinin amacı yeni erozyon kontrolü tekniklerinin uygulamalarının görülebileceği bir alan oluşturmaktır.

Proje Sivas Saraçbendi HES alanında uygulanmıştır.
Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedeflerinde yer alan;
S.G.1 Kurumsal Kapasite ve Hizmet Kalitesini Arttırmak
S.H.1.2 Bakanlığın Görev Alanları ile İlgili Kurum, Kuruluş, STK ve Üniversiteler ile İşbirliğini Geliştirmek, Toplum Bilincini Arttırmak.

3.6 DÜZCE-KAYNAŞLI MERKEZ HAV. SEL KONTR. UYG. PROJESİ NO: 2012A050010

Bölgede meydana gelen sel olaylarını engellenmesi ve bu sel olayları neticesinde can, mal ve toprak kaybının en aza indirilmesi doğrultusunda Düzce-Kaynaşlı Merkez Havza Sel Kontrolü Uygulama Projesi hazırlanmıştır.

9.542,00 TL bütçesi olan yatırım projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı Düzce-Kaynaşlı Merkez havzasında orman alanlarında meydana gelen sel olaylarını en aza indirmek ve engellemektir.

Proje yapımı tamamlanmış olup, Orman Genel Müdürlüğü tarafından uygulanacaktır. Bu projenin uygulanmasıyla ormanlık alanlarda sel oluşumunu engelleyici veya azaltıcı tedbirlerin yeterliliği sorgulanabilecektir.

3.7 MALATYA-YONCALI BARAJI GÖL ALANI İÇİNDE KALACAK ENDEMİK VE NADİR BİTKİ TÜRLERİNİN TESPİTİ, NAKLEDİLMESİ VE YETİŞTİRİLMESİ PROJESİ NO: 2012A050010

Baraj suları altında kalacak olan nadir ve endemik bitki türlerinin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olmaları nedeniyle Malatya-Yoncalı Barajı gölalanı içinde kalacak endemik ve nadir bitki türlerinin tespiti, nakledilmesi ve yetiştirilmesi projesi hazırlanmıştır

16.071,00 TL bütçeye sahip olan AR-GE projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Etüt ve Proje Daire Başkanlığı, yararlanıcısı ise Orman Genel Müdürlüğü ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'dür.

Proje yapımı tamamlanmıştır.

Yoncalı Barajı altında kalan bitki türleri tespit edilerek, Yetişme ortamı bakımından benzer özellikler gösteren farklı bir alana taşınacaktır. Sahadaki tespit edilen 1 tanesi endemik 9 (dokuz) bitki türü tohum ve/veya çelikle çoğaltılarak barajın su tutmasını müteakip baraj gölü aynası etrafının ağaçlandırılması ve restorasyon çalışmalarında kullanılacaktır.

3.8 ELAZIĞ-KEBAN BARAJI HAVZASI YEŞİL KUŞAK AĞAÇLANDIRMA UYGULAMA PROJESİ NO: 2012A050010

Baraj kenarlarında atıl durumda bulunan arazilerin değerlendirilmesi ve su kalitesinin arttırılması kapsamında Elazığ-Keban Barajı havzası yeşil kuşak ağaçlandırma uygulama projesi hazırlanmıştır.

69.270,00 TL bütçeye sahip olan yatırım projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü yararlanıcıları ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü'dür.

Proje yapımı tamamlanmıştır. Proje Orman Genel Müdürlüğü tarafından uygulanacaktır.

Projenin amacı, barajın ekonomik ömrünü uzatmak, erozyonu önlemek suretiyle yöre halkı için alternatif gelir kaynakları ve rekreasyon alanları oluşturmak, yaban hayatı için yeni yaşam alanları ihdas etmek ve su kalitesini arttırmaktır.

3.9 MURAT NEHRİ HAVZASI REHABİLİTASYON PROJESİ NO: 2013A050080

Murat Nehri Havzasında yer alan Elazığ, Muş ve Bingöl illerinde doğal kaynak bozunumun önüne geçerek, üst havzada yaşayan halkın yoksulluğunu azaltmak amacıyla uygulanmakta olan proje 2012 tarihinde başlatılmış olup, 31.12.2018 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

IFAD ve Genel Bütçenin finanse ettiği toplam bütçesi 38.642.000 USD olan uluslararası kaynaklı projenin yürütücüsü Orman Genel Müdürlüğü ve ÇEM, yararlanıcıları ise OGM, ÇEM ve yerel halktır.

Projenin amacı; Murat Nehri Havzasında yer alan Elazığ, Muş ve Bingöl illerinde doğal kaynak bozunumun önüne geçerek, üst havzada yaşayan halkın yoksulluğunu azaltmaktır.

Bu bağlamda proje:

- Doğal kaynakların rehabilitasyonu ve sürdürülebilir yönetimi
- Doğal kaynaklara dayalı gelir kaynaklarının iyileştirilmesi ve çeşitlendirilmesi,
- Üst havzada ve orman köylerinde yaşayan halkın doğal kaynaklara yapılan yatırımlardan gelir elde etmeleri üzerine yoğunlaşmıştır.

Elazığ, Bingöl ve Muş'u kapsayan proje illerinde Proje faaliyetleri başlatılmıştır. Proje birimleri ve görevli personel belirlenmiştir. Proje faaliyetlerinin etkin yürütülebilmesi için çalıştay düzenlenmiş, toplantılar ve arazi ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri ile ilgili gerekli hazırlıklar tamamlanmıştır. Proje kapsamında hazırlanan "Lediz Mikrohavzası Planı" onay aşamasındadır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur

- (S.G.2.)S.H.2.4. Sürdürülebilir havza yönetimini sağlamak
- (S-G.1.)S.H.1.2. Bakanlığın görev alanları ile ilgili kurum kuruluş, STK ve üniversiteler ile işbirliğini geliştirmek, toplum bilincini artırmak. (Proje kapsamında ilgili kurumlarla işbirliği yapılmaktadır. Ayrıca üniversiteler ile işbirliği yapılmakta ve toplum bilinçlendirme faaliyetleri yürütülmektedir.)
- (S.G.3.)S.H.3.2. Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Planları hazırlamak (Proje kapsamında detay uygulama planları hazırlanmaktadır.)
- Dokuzuncu ve Onuncu Kalkınma Planı
- AB Entegre Çevre Uyum Stratejisi
- Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
- Çölleşme ile Mücadele Türkiye Ulusal Eylem Programı
- Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu, Ağaçlandırma Seferberliği Genelgesi
- Ormancılık Sektör İncelemesi
- Türkiye Ulusal Ormancılık Programı
- Ulusal Havza Yönetim Stratejisi

3.10 ORTA ASYA VE KAFKASLARDA DAĞLIK HAVZALARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ İÇİN KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ

Proje ülkelerinin dağlık havzalarının sürdürülebilir yönetimi ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesi, Orta Asya ve Kafkaslarda yer alan Proje ülkeleri ile işbirliğini geliştirme çabalarına katkı sağlanması amaçlarıyla 2012 yılında başlatılan ve şu an 2. Döneminde olan projenin, 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Genel Bütçe, FAO, TİKA ve proje ülkelerinin finanse ettiği projenin toplam bütçesi 710.000 USD olup, yürütücüsü ÇEM, TİKA ve FAO, yararlanıcıları ise Türkiye (TİKA, ÇEM), Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan ve Tacikistan'dır.

Projenin amacı, dağlık havza uygulamaları, rehabilitasyonu ve sürdürülebilir yönetimine yönelik katılımcı ve entegre yaklaşımlar konusunda kamu oyunun, politikacıların ve karar vericilerin farkındalıklarının arttırılması ile ormancılık ve diğer ilgili kuruluşların bilgi ve deneyimlerinin güçlendirilmesi amacıyla proje hayata geçirilmektedir.

Projenin sonucunda, Proje ülkelerinde toplumsal bilincin ve karar vericilerin ilgisinin arttırılacağı; ormancılık ve diğer ilgili kurumların bilgi ve tecrübesinin, dağlık havzalarının rehabilitasyonu ve sürdürülebilir yönetiminde entegre ve katılımcı yaklaşımlar konusunda geliştirileceği beklenmektedir. Proje uygulama aşamasındadır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur

- (S.G.2.)S.H.2.2. Uluslar arası kurum, kuruluş ve ülkelerle işbirliğini geliştirmek
- (S.G.2.)S.H.2.4. Sürdürülebilir havza yönetimini sağlamak
- (S-G.1.)S.H.1.2. Bakanlığın görev alanları ile ilgili kurum kuruluş, STK ve üniversiteler ile işbirliğini geliştirmek, toplum bilincini artırmak.
- Dokuzuncu ve Onuncu Kalkınma Planı
- Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
- Ulusal Havza Yönetim Stratejisi
- FAO/Türkiye Ortaklık Programı (2007-2011).

3.11 POTANSİYEL AĞAÇLANDIRMA SAHALARI VERİTABANI İLE HAVZA İZLEME SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ NO: 2011A050070

Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından yürütülecek projenin coğrafi bilgi sistemi kullanımına yönelik veri altyapısının oluşturulması, mevcut harita ve planların sayısallaştırılması, uydu görüntülerinin işlenerek Google Earth veya benzeri bir portalın oluşturulması, bakanlıkta ilgili birimlerin ihtiyacı olan web bazlı uygulama yazılım modüllerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Orman alanlarının tahrip edilmesi, orman ürünlerinin düzensiz kullanımı, yaban hayvanlarının doğal yaşam alanlarının bozulması, sulak alanların kurutulması, gelişen teknolojiler sayesinde Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri ile daha kısa zamanda takip edilebilmektedir. Bu

takibin sonucunda potansiyel ağaçlandırılacak sahaların belirlenmesi ile birlikte orman alanlarının sürekliliğini ve orman ekosisteminin devamlılığı sağlanacaktır. Bu doğrultuda 2011 yılında başlanan ve şu anda 3. Dönemi devam eden projenin 31.12.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Tamamı Genel Bütçeden karşılanacak 14.750.000 TL kaynağı bulunan yatırım projesinin yürütücüsü Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Havza Planlaması ve Arazi İslahı Daire Başkanlığı, yararlanıcıları ise ÇEM ve paydaş kurumlardır.

Projenin amacı, havzada faaliyet gösteren kurumlar ile koordineli bir şekilde çalışılmasına ve doğal kaynakların etkin yönetilebilmesine olanak sağlayacak teknik Havza İzleme ve Değerlendirme Sistemi altyapısının oluşturulmasıdır.

Potansiyel Ağaçlandırma Sahaları veri tabanı ve modeli oluşturularak, pilot havzada uygulanmıştır ve geliştirilmektedir.
Havza İzleme ve Değerlendirme Sistemi'nin fizibilite raporuna yönelik uygulama çalışmaları başlatılmıştır.
Sel kontrol faaliyetleri model çalışması devam etmektedir.

3.12 ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PROGRAMI'NIN UNCCD 10 YILLIK STRATEJİSİ VE RAPORLAMA SÜRECİ ÇERÇEVESİNDE UYUMLAŞTIRILMASI PROJESİ

Çölleşme ile Mücadele Ulusal Eylem Programı'nın (ÇMUEP) UNCCD 10 Yıllık Stratejisi ve Raporlama Süreci Çerçevesinde Uyumlaştırılması doğrultusunda 01.01.2013 tarihinde başlayan ve şu anda 2. Altı aylık döneminde olan projenin 31.04.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Finansman Kaynaklarının GEF ve OSİB olduğu Uluslararası kaynaklı bu projenin toplam bütçesi 300.000 USD olup, yürütücüsü GEF Ajansı FAO ve ÇEM, yararlanıcıları ise Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; ÇMUEP'in UNCCD 10 Yıllık Stratejisi ve Raporlama-Gözden Geçirme Süreci Çerçevesinde Uyumlaştırılmasına Yardımcı Olmak ve Ulusal Kapasiteyi Güçlendirmektir.

Proje uzman temini aşamasında olup aşağıdaki bileşenlerden oluşmaktadır;

Bileşen 1: ÇMUEP'nın UNCCD 10 Yıllık Stratejisi'ne Uyumlaştırılması
Beklenen Sonuç: Uyumlaştırılmış bir eylem programı
Çıktılar:
1.1. İhtiyaç ve öncelikler belirlendi
1.2. Ulusal paydaşlarla görüşüldü
1.3. ÇMUEP'nın uygulanması için kapasite geliştirildi

Bileşen 2: Raporlama ve Gözden Geçirme Süreci
Beklenen Sonuç: Raporlama ile ilgili Sözleşmeden Gelen Yükümlülüklerini Yerine Getirmiş bir Türkiye
Çıktılar:
2.1. İzleme ve değerlendirmenin uygulamasına yönelik kapasite geliştirildi
2.2. Raporlama yapıldı
2.3. GEF, Rio Sözleşmeleri gibi veri tabanları ile uyumlaştırıldı
2.4. PRAIS'e benzer bir izleme sistemi kuruldu.

Proje neticesinde;
UNCCD 10 Yıllık Stratejisi'ne uyumlaştırılmış bir eylem programı elde edilecek,
Raporlama ile ilgili Sözleşmeden gelen yükümlülükler yerine getirilmiş olacaktır.

-Proje'nin Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri ile ilişkisi;
S.G.1/ S.H.1.2, S.H.1.4
S.G.2/ S.H.2.1, S.H.2.3, S.H.2.4
S.G.3/ S.H.3.1, S.H.3.2
10.Kalkınma Planı Politika No 1053 ve 1125'te çölleşme ve erozyonla mücadele etmek adına önleyici tedbirlerin alınmasını ve bu anlamda kurumsal kapasitenin artırılmasının öneminin altı çizilmektedir. Ayrıca 2012 yılında hazırlanan Çölleşme ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi çölleşmeyle mücadeleye yönelik olarak stratejiler belirlemiştir.

Söz konusu Proje kapsamında ilgili tüm kurum ve kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı sağlanarak Çölleşme ile Mücadele Ulusal Eylem Programı hazırlanacak, çölleşme ve kuraklıkla ilgili Ülke öncelikleri tespit edilecek, mevcut Ulusal Eylem Programı'nın eksiklikleri gözden geçirilecek, ayrıca kurulacak İzleme Sistemi ile uzun vadeli olarak çölleşmenin izlenmesi ve sistemli olarak raporlanması sağlanacaktır. Proje süresince yapılacak faaliyetler, kurumsal kapasitenin gelişmesine ve Çölleşme ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ışığında çölleşme ve erozyonla etkin mücadeleye katkı sağlayacaktır.

3.13 AFRİKA'DA BULUNAN EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ÇÖLLEŞME, ARAZİ BOZULMASI VE KURAKLIKLA (ÇABUK) MÜCADELE KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

- Afrika kıtasının çölleşme ve kuraklıktan en çok etkilenen bölge olması,
- Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin Kore'de 10-22 Ekim 2011 tarihleri arasında yapılan 10. Taraflar konferansında yapılan görüşmelerde bu ülkelerde bu konularda taleplerin gelmesi,
- En az gelişmiş ülkelerin toprakların rehabilitasyon ihtiyacın olması ve ormancılık konularında yeterli bilgi birikimine sahip olmamaları,
- Daha önce TIKA ve Orman ve Su İşleri Bakanlığınca ortaklaşa yapılan eğitim programlarına katılan katılımcıların bu eksiklikleri ifade etmeleri ve eğitim talebinde bulunmaları,
- Çölleşmenin/Arazi bozulumunun bir küresel problem olması,
- Bölge ülkelerinde erozyon, ormansızlaşma ve arazi bozulumu/ çölleşmenin ortak bir sorun olması,
- Türkiye'nin deneyimleri ve uygulamaları,
- Daha önce yapılmış olan seminer ve toplantılarda bölge ülkelerinden gelen yardım talebi,
- Karşılaşılan sorunların çözüm yolları için ortak bir çaba sarf edilmesi gerektiği,

Proje kapsamında yer alan ülkelerin çölleşme/arazi bozulumu ve ormancılık konularında bilgi paylaşımına olan ihtiyacı doğrultusunda 01.01.2012 tarihinden itibaren başlayarak 10 yıllık uygulama süresi sonunda 31.12.2022 tarihinde tamamlanması planlanan proje, şu an 4. Altı aylık dönemindedir.

Finansman Kaynağı TİKA ve OSİB olan bu kapasite arttırma ve yatırım projesinin toplam bütçesi 4.055.000 USD olup, yürütücüsü ve yararlanıcısı Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü'dür.

Projenin amacı; Afrika'da Çölleşme /Arazi bozulumu ile mücadele ve ormanların sürdürülebilir yönetimi amaçlı olarak, kurak alan ağaçlandırmaları, erozyon kontrolü, bozuk ormanlık alanların rehabilitasyonu, fidanlık tekniklerinin geliştirilmesi, katılımcı ve entegre havza yönetimi, sivil toplum örgütleri ve halkın katılımı, arazi rehabilitasyonu konusunda eğitim ve uzman değişimi yoluyla teknik iş birliğinin geliştirilmesi ve bu ülkelerin kapasitesinin artırılmasıdır.

Proje kapsamında Nijer'de "Nijer-Türkiye Dostluk Ormanı" tesis edilmiştir. 10 hektarlık sahada çalışma yürütülmüş, sahanın 2 hektarı "Kent Ormanı-Mesire Yeri" olarak planlanmış ve 8 hektarlık sahada yöresel türlerle ağaçlandırma yapılmıştır.

Proje'nin Bakanlık Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri ile ilişkisi;
S.G.1/ S.H.1.2
S.G.2/ S.H.2.1, S.H.2.2
S.G.3/ S.H.3.1

10.Kalkınma Planı Politika No 1053 ve 1125'te çölleşme ve erozyonla mücadele etmek adına önleyici tedbirlerin alınmasını ve bu anlamda kurumsal kapasitenin artırılmasının öneminin altı çizilmektedir. Bu proje uluslararası kapasite geliştirmeye imkân sağlamaktadır. Ayrıca Proje, Başbakanlık Afrika Stratejisi Genelgesi ile de ilişkilidir.

Söz konusu Proje kapsamında, Türkiye-Afrika ortaklık stratejisinin uygulanmasına ve ülkemizin Mayıs 2011 tarihinde açıkladığı En Az gelişmiş Ülkelere yönelik destek çalışmalarına önemli destek sağlayacaktır.

Bu tip teknik işbirliği çalışmaları, ülkemize Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele, iklim değişikliği ve bio-çeşitlilik sözleşmeleri süreci içerisinde ciddi bir prestij sağlayacağı gibi bu ülkelerin uygulayacağı projelere teknik danışmanlık yolu ile katılım sağlanarak, ülkemize dolaylı yollardan ekonomik girdi sağlanmış olacaktır.

Ülkeler arasında çölleşme ile mücadele, ormanların sürdürülebilir yönetimi, orman yangınları, tohum ve fidan üretimi, erozyon kontrolü, ağaçlandırma, fidanlık tekniklerinin geliştirilmesi, katılımcı ve entegre havza yönetimi ve arazi rehabilitasyonu da sivil toplum örgütlerinin rolü konularında bilgi alışverişinde bulunulacak, deneyim kazanılacak, ikili ve bölgesel işbirliğinin gelişmesine katkıları olacaktır.

Ayrıca yapılan eğitimlere katılan uzmanların ve ülkelerin ulusal kapasiteler gelişecek,
Çölleşme ile mücadele ve ormancılık konularında yapılan çalışmaların başarı oranların artırılmış olacak, ülkelerin sahip oldukları deneyimler paylaşılmış olacak, kuraklığın etkilerinin azaltılmasına yardımcı olunacak, bölge ülkeleri ortak politikalar geliştirecektir.

3.14 RÜZGAR EROZYONU RİSK DEĞERLENDİRMESİ: GÖZLÜ TARIM İŞLETMESİ ÖRNEK ÇALIŞMASI PROJESİ

TİGEM bünyesinde faaliyet gösteren Gözlü Tarım İşletmesi'nde zaman zaman rüzgar erozyonu zararı oluşmaktadır. Özellikle Şubat ve Mayıs ayları arasında yaşanan olaylarda kültür bitkilerinin üzeri sedimentle örtülmekte veya yeni çıkan bitkiler köklerinden söküldüğü için ekonomik kayıplar meydana gelmektedir. Her ne kadar rüzgar erozyonu etkisi altında olduğu bilinen bir bölge olmasına rağmen işletmede rüzgar erozyonuna bağlı yıllık toprak kayıpları hakkında bir bilgi yoktur.

Projenin amacı; Gözlü Tarım İşletmesi arazisinde bulunan farklı arazi kullanımlarında rüzgar erozyonu riskinin doğrudan ölçümlerle belirlenmesidir. İşletme sahasında seçilecek hububat, nadas, sulu tarım, mera ve rüzgar perdelerinden korunan 5 farklı arazi kullanımından seçilecek her bir parselde 10 adet sediment tuzağı seti kullanılarak Şubat ve Mayıs ayları arasında gerçek rüzgar erozyonu ölçümleri yapılacaktır.
Süresi 5 yıl olarak planlanan proje sonunda sonuç raporu yayınlanacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Stratejik Gaye: S.G.3: Çölleşme ve erozyonla etkin mücadele etmek
Stratejik Hedef: S.H.3.1: Çölleşme ve erozyona maruz kalan ve kalabilecek bölgelerin tespit etmek ve izlemek.

3.15 RÜZGAR EROZYONU RİSK DEĞERLENDİRMESİ: ALTINOVA TARIM İŞLETMESİ ÖRNEK ÇALIŞMASI PROJESİ

TİGEM bünyesinde faaliyet gösteren Altınova Tarım İşletmesi Konya ili sınırları ilçesinde olup 300.000 Da. arazisi ile en büyük tarım işletmesidir. Rüzgar erozyonu etkisi altında olduğu bilinen bir bölge olmasına rağmen işletmede rüzgar erozyonuna bağlı yıllık toprak kayıpları hakkında bir bilgi bulunmamaktadır.

Projenin amacı; Altınova Tarım İşletmesi arazisinde bulunan farklı arazi kullanımlarında rüzgar erozyonu riskinin doğrudan ölçümlerle belirlenmesidir.
İşletme içinde 4 km^2 alana sahip standart parseller bulunmaktadır. Sediment tuzağı setleri hakim rüzgar yönüne dik olacak şekilde parsellerin merkezinden geçecek bir hat üzerine 10 farklı noktaya yerleştirilecektir. İşletmede meydana gelecek her rüzgâr erozyonu olayından

sonra tuzaklarda yakalanan sedimentler analitik terazide tartılarak her bir olay için sediment akışı (kg m^2), sediment akış oranı (kg m^{-1} h) ve toplam kütle taşınımı (kg m^{-1}) hesaplanacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur.
Süresi 5 yıl olarak planlanan proje sonunda sonuç raporu yayınlanacaktır.
Stratejik Gaye: S.G.3: Çölleşme ve erozyonla etkin mücadele etmek
Stratejik Hedef: S.H.3.1: Çölleşme ve erozyona maruz kalan ve kalabilecek bölgelerin tespit etmek ve izlemek.

BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

4.1 ULUSAL ARAZİ ÖRTÜSÜ VERİ TABANI

Uydu görüntülerinden yararlanılarak güncel arazi örtüsü verisinin oluşturulması ayrıca proje kapsamında arazi varlıkları, arazi kullanım şekilleri ve arazi örtüsü tiplerinin uydu görüntülerinden yararlanılarak belirlenmesi neticesinde, ortaya çıkan güncel veriler ile arazi değişimlerinin izlenmesinin hedeflendiği proje 01.01.2012 tarihinde başlayan ve şu anda 3. Döneminde olan projenin 31.12.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Genel Bütçeden karşılanan 5.350.000 TL kaynağı olan bu yatırım projesinin yürütücüsü Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, yararlanıcıları ise tüm Bakanlığımızın ilgili birimleridir.

1990-2000-2006 yıllarına ait uydu görüntülerinin standart sınıflandırma doğrultusunda yorumlama çalışmaları yapılarak bu yıllara ait arazi örtüsü veri setleri oluşturulmuştur.
2012 yılında ise yüksek hassasiyette 2012 yılı arazi örtüsü haritası hazırlık çalışmaları başlamıştır.

Belli zaman aralıklarında çekilen uydu görüntülerinden faydalanılarak arazi örtüsü/arazi kullanımı ve bu yıllar arasında arazi örtüsünde meydana gelen değişimlerin tespit edildiği veri setleri (1990, 2000 ve 2006 yılları) oluşturulmuş ve bu veri setlerinden yararlanılarak web tabanlı bir "Arazi İzleme Sistemi" kurulmuş olup, söz konusu veri setleri http://aris.ormansu.gov.tr/ adresinden yayımlanmaktadır.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5.1 ARAŞTIRMA KAPASİTESİ GELİŞTİRME PROJESİ NO: 2013A050130

Ormancılık alanındaki sorunların çözümüne katkı sağlanması ve yeni tekniklerin geliştirilmesi için OGM bünyesinde bulunan 12 adet Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce araştırma faaliyetleri yürütülmekte olup, araştırma faaliyetleri kapsamında yürütülen araştırma projelerini finanse etmek ve bu enstitülerin araştırma kapasitelerinin geliştirilmesi için laboratuvar, tesisler ve Makine–Tesisat gibi fiziki altyapılarının desteklenmesi amacıyla 2013 yılında başlatılan projenin aynı yıl sonuçlandırılması planlanmaktadır.

2.360.000 TL bütçeye sahip olan yatırım projesinin, yürütücüsü Orman Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler Daire Başkanlığı ile Eğitim ve Araştırma Daire Başkanlığı, yararlanıcıları ise OGM ve üniversitelerdir.
Projenin genel amacı, ormancılık alanındaki sorunların çözümüne katkı sağlanması ve yeni tekniklerin geliştirilmesidir.

Bu proje kapsamında Ormancılık Araştırma Enstitülerince 162 adet alt proje yürütülmektedir.
2013 Yılı 1. Altı aylık dönemde 442.000 TL harcanmıştır. Bütçe programını olumsuz yönde etki edecek herhangi bir gelişme gözükmemektedir. Yıl sonu itibarıyla planlanan faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Orman Genel Müdürlüğünün strateji amacı 4 “Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi” sürdürülebilir orman yönetimini sağlamaya, daha hızlı ve kaliteli hizmet sunmaya, belirlenen stratejik amaçlara ulaşmaya yönelik kurumsal gelişme sağlamak.
Hedef 4.1 Ormancılık alanındaki sorunların çözümüne katkı sağlanması ve yeni tekniklerin geliştirilmesi için AR-GE çalışmaları gerçekleştirilecektir.

5.2 AVRUPA AKDENİZ VE DÜNYANIN YANGINLARDAN ETKİLENEN DİĞER BÖLGELERİNDE İKLİM, SOSYAL VE EKONOMİK DEĞİŞİMLER KAPSAMINDA ORMAN YANGINLARI PROJESİ (FOREST FIRE UNDER CLIMATE SOCIAL AND ECONOMIC CHANGES IN EUROPE THE MEDITERRANEAN AND OTHER FIRE-AFFECTED AREAS IN THE WORLD-FUME) AB 7. ÇEVRE PROGRAMI NO: 243888

Her yıl binlerce orman yangınının meydana geldiği Akdeniz havzasında doğal kaynak yönetiminin en önemli konularından biri yangın yönetimidir. Dolayısıyla konuya ilişkin bilgi birikimini artırmak önemli olup, var olan sorunlara gelecekteki potansiyel değişimler bağlamında çözümler oluşturmak gerekmektedir. Bu doğrultuda 01.01.2010 tarihinde başlayan ve şu anda 3. Döneminde olan projenin 31.12.2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Finansman Kaynağı AB olan AR-GE projesinin toplam bütçesi 8.230.786,79 Avro (59.816 Avro kurum katkısı) olup, projenin yürütücüsü Batı Akdeniz Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (BAORAM) ile Castilla la Mancha Üniversitesi, yararlanıcıları ise orman yangınları üzerine çalışmalar gerçekleştiren ve politikalar üreten uygulama birimleri, araştırma kurumları ve üniversitelerdir.

FUME projesinin amacı: Avrupa ve dünyanın yangınlardan etkilenen diğer bölgelerinde meydana gelen yangınlar üzerinde etkili faktörleri ve alan kullanımındaki değişimleri belirlenmek ve değerlendirmektir. Ayrıca buradan elde edilecek bilgi ve yangınlar üzerine etkili iklim ve sosyo-ekonomik faktörlerin geleceğe yönelik oluşturulacak projeksiyonları yardımıyla, yangın rejimi, vejetasyon ve peyzaj üzerindeki muhtemel etkilerin gelecek projeksiyonlarının oluşturulması hedeflenmektedir.

Proje kapsam itibariyle 4 modülden oluşmaktadır.
Modül 1: Geçmişi anlama - İklim, peyzaj ve sosyoekonomik yapıdaki değişimler ve bunlarla yangın rejimi arasındaki ilişkilerin ortaya konması,
Modül 2: Gelecekteki yangın riskini tahmin etme - Arazi çalışmaları ve modellemeler yardımıyla bitkiler, vejetasyon, peyzaj ve yangınlar üzerinde gelecekte oluşabilecek etkilerin değerlendirilmesi,

Modül 3: Değişime uyum - yangına hassas alanların yönetimi ile yangınla mücadele ve önlemedeki mevcut süreç ve yapıdan yola çıkarak, gelecekteki yangın değişimiyle baş edebilmeye dair kapasite analizleri gerçekleştirmek,
Modül 4: Araştırmaların organizasyonu ve bilgi transferinin sağlanması şeklindedir.
Proje bu boyutlarıyla büyük ölçüde tamamlanmış durumdadır. Projeye ilişkin son toplantı Kasım ayının sonu itibariyle koordinatör kurumun yer aldığı İspanya'nın Toledo kentinde düzenlenecek ve yapılan çalışmalarla ilgili son değerlendirmeler gerçekleştirilecektir.

Proje sonuç raporu proje tamamlandıktan sonra Batı Akdeniz Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (BAORAM)'ne teslim edilecektir.

Proje Bakanlığımız Stratejik planı kapsamında:
Yabancı ülkelerle işbirliği yapmak ve geliştirmek bağlamında Stratejik Gaye 2 (SG2) ve Stratejik Hedef 2.1 ve 2.2 (SH21, SH22), Havza boyutunda çalışmalar gerçekleştirme bağlamında SH3 ve Yangınların biyoçeşitlilik üzerindeki etkileri bağlamında SG3 ve SH3 ile ilişkilidir.
Proje, Genel Müdürlüğümüz Stratejik planı kapsamında:
Ormanların yangınlara karşı korunması ve yangınların biyoçeşitliliğe etkileri bağlamında Stratejik Amaç 1 (SA1) ve Uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi bağlamında SA4 ile doğrudan ilişkilidir.
Proje, Kalkınma planı (2007-2013) kapsamında,
Orman yangınlarından korunma bağlamında madde 508 ile doğrudan ilişkilidir.

5.3 MİKORİZA AŞILAMASININ YARI KURAK ALAN AĞAÇLANDIRMALARINDA KULLANILACAK KARAÇAM FİDANLARININ GELİŞİMİNE ETKİLERİ PROJESİ NO: 109 0 725

Bu proje ile ülkemiz ormancılığı ve fidanlık uygulamalarımız açısından henüz çok yeni olan saf kültüre dayalı aşılama ile geleneksel topraklı aşılamanın karaçam fidanları üzerine etkileri araştırılacaktır. Ayrıca mikorizasız yani steril şartlarda üretilen karaçam fidanlarının, mikoriza aşılanmış fidanlarla büyüme ve beslenme yönünden farklılıkları da ortaya konacaktır. Bu araştırma neticesinde, hem çalışma alanında var olan ektomikorizal türler tespit edilerek bir envanter çıkarılacak (ki bu türlerin pek çoğu aynı zamanda ekonomik değer arz eden yenilebilen türlerdir), hem bunların laboratuvarda kültüre alınması sağlanacak, hem de fidanlık tekniği açısından karaçam fidanlarının gelişimine etkileri belirlenecektir. Bu

doğrultuda 01.05.2010 tarihinde başlayan projenin 01.05.2013 tarihinde sonuçlandırılması planlanmış olup, proje şu anda uzatma aşamasında devam etmektedir.

Projenin amacı, yarı kurak alanlardaki ağaçlandırma çalışmalarının başarısını arttırmak için orman fidanlıklarında mikorizal mantarlar kullanarak kuraklığa dayanıklı mikorizalı karaçam fidanları yetiştirmektir. Bu çalışma ile ülkemizde ilk kez yarı kurak alanlarda kullanılmak üzere mikorizalı fidan üretimi gerçekleştirilmiş olacaktır. Büyük ölçekte üretilecek mikoriza enfeksiyonlu fidanların kullanımı sonucu, fidan tutma başarısı düşük olan bu alanların orman olarak kazanılması sağlanacak ve aynı zamanda üzerindeki toprağın erozyon sonucu kaybı da önlenmiş olacaktır.

Projede öngörülen tüm ölçümler tamamlanmış ve elde edilen verilerin istatistiksel değerlendirmeleri bitirilerek sonuç raporunun yazımına devam edilmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2013-2017 dönemi Stratejik Planında yer alan "mevcut ormanları geliştirilmek, verimliliğini artırmak ve alanlarını genişletmek" içerikli 2. Stratejik Amacın kapsamı ile ilişkilendirilebilir.
Mülga Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü'nün "Fidan üretiminde özellikle sera şartlarında enso tipi kaplı fidan üretiminde mikorizalı Fidan üretimi için ülkemizde doğal olarak bulunan mikorizal mantarlardan yapay yol ile misel üretilerek fidanların yetişme ortamına aşılanması ve bu yolla köklerinde yoğun mikoriza olan fidanların elde edilmesi" konusunda bu proje ile örtüşen öncelikler kapsamında yapılması gereken çalışma olarak Tübitak'a iletilmiştir.

5.4 AVCILARIN KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİNİN VE PROFİLİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ (BALIKESİR, BURSA VE İSTANBUL ÖRNEĞİ) NO: 111K519

Türkiye'de av ve yaban hayatı yönetiminde karşılaşılan sorunların çözümü için gereksinim duyulan yasal değişiklikler 2003 yılında 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu ile büyük ölçüde gerçekleştirilmiştir. Ancak, halen av ve yaban hayatı yönetiminde sorunlar devam etmektedir. Bu sorunlar içerisinde usulsüz avcılık, avcıların eğitim almaması, avcı kontrollerinin yetersizliği, avcılıklar ilgili kurumların örgütlenmesinden kaynaklanan sorunlar önemli bir yer tutmakta olup sorunların temelinde sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve yönetsel yapıdaki eksiklikler bulunmaktadır.

Türkiye'de av ve yaban hayatı yönetimi ile ilgili çalışmalar daha çok av ve yaban hayvanlarının biyolojileri, avlanma yöntemleri ve envanter teknikleri üzerine yoğunlaşmaktadır. Av ve yaban hayatı kaynaklarının yönetimine yönelik çalışmalar ise azınlıktadır. Nitekim avcıların profilini belirlemeye yönelik Ege Bölgesi'nde Elbek ve ark (2002), Ay ve ark. (2002) tarafından, Marmara Bölgesi'nde Iğırcık ve ark. (2002) tarafından, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Fidan ve ark (2007) tarafından gerçekleştirilmiş 4 adet araştırmaya rastlanmıştır. Avcıların kültürel özelliklerini belirlemeye yönelik ise Şafak (2006) tarafından gerçekleştirilmiş bir adet çalışmaya rastlanmıştır. Bu bağlamda avcı kültürüne ve profiline yönelik çalışmalara kaynak yönetimi açısından gereksinim bulunmaktadır. Bu doğrultuda 01.08.2012 tarihinde başlayan ve şu anda sonuç raporu döneminde olan projenin 01.02.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

TÜBİTAK tarafından finanse edilen AR-GE projesinin toplam bütçesi 43.487 TL olup, yürütücüsü Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü'dür.

Projenin kısa dönemli amaçları aşağıda verilmiştir. Buna göre, bu projede
i) Balıkesir, Bursa ve İstanbul illerindeki avcıların avcı kültürüne ait unsurların ve profilinin belirlenmesi,
ii) Balıkesir, Bursa ve İstanbul illerinde avcı derneklerinin kuruluş amacı, faaliyetleri, sorun ve beklentilerinin tespit edilmesi,
iii) Balıkesir, Bursa ve İstanbul illerinde avcıların kültürel özelliklerinden kaynaklanan sorunların açıklanması,
iv) Balıkesir, Bursa ve İstanbul illerinde avcıların kültürel unsurlarından av ve yaban hayatı yönetiminde özellikle eğitim ve denetim planlamalarında yararlanılması,
v) Balıkesir, Bursa ve İstanbul illerindeki avcı dernekleri ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü arasındaki iletişim eksikliğinden kaynaklanan sorunların çözümünde avcıların kültürel özelliklerinin kullanılması,
vi) Projeden kazanılacak deneyim ve bilgilerin kaynak yönetimi ile çeşitli kurum ve kuruluşlara aktarılması için kullanılabilir veriler üretmek amaçlanmaktadır.

Proje sonucunda, av ve yaban hayatı kaynağı yöneticilerine, eğitim programlarının hazırlanmasında ve kaynak planlamalarında yeni bir bakış açısı kazandıracaktır. Bu kapsamda, anket çalışmaları tamamlanmış ve elde edilen veriler değerlendirilerek sonuç raporu hazırlanmaktadır.

Proje sonuç raporu, amaç başlığında sunulan hususlara cevap verecek şekilde hazırlanmaktadır.

Proje önerisi, ülkemizin av ve yaban hayatı kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir bir yönetime kavuşması için kültür unsurunun etkin bir strateji olarak ele alınabileceğini savunmaktadır. Bu stratejinin başarıya ulaşabilmesi için avcıların kaynak yönetimi ile işbirliği içinde olması ve avcıların kültürel vb. açıdan desteklenmesi gerekmektedir. Böylece, hem av ve yaban hayatı kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, hem de usulsüz ve kaçak avcılıkla mücadelede oto kontrol bir oranda gerçekleşmiş olacaktır. Diğer bir ifadeyle etkin bir av ve yaban hayatı yönetiminde avcıların kültürel özelliklerinin bilinmesinin önemi büyüktür. Bu bağlamda proje önerisi avcı kültürü kapsamında yetersiz görülen kültür unsurlarının hangilerinin desteklenmesi gerektiğini de ortaya çıkarması açısından da önemlidir.

5.5 DENİZLİ ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ İŞ ANALİZİ PROJESİ NO: 15.5601 (2013-2016)

OGM'nin 2009 yılında hazırladığı stratejik planda, kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak 8 adet hedef belirlenmiştir. Bu hedeflerden birincisi, stratejik yönetim anlayışı çerçevesinde Genel Müdürlüğün organizasyon yapısı, iş süreçleri ve norm kadro çalışmalarının gözden geçirilmesi ve iç kontrol sisteminin kurulmasıdır. Birinci hedef kapsamında, daha önce yapılan norm kadro çalışmalarının gözden geçirilerek merkez ve taşra birimlerinde ihtiyaç duyulan standart kadro ve pozisyonların oluşturulması, örgüt analizlerinin, iş tanımlarının ve iş analizlerinin yapılması hedeflenmektedir. Altıncı hedef kapsamında Orman Genel Müdürlüğü, 2014 yılı sonuna kadar merkez ve taşra birimlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin alt yapısını tamamlamayı ve yönetim bilgi sistemi kurmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, ormancılıktaki ana faaliyetlere ilişkin bütün iş ve işlemlerin 2012 yılından itibaren elektronik ortamda gerçekleştirilmeye başlanması ve 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir (OGM, 2009).

Ulusal Ormancılık Programında ulusal ormancılık ilkelerinden 3., 8. ve 9. ilkeler proje ile ilişkilidir. Ayrıca, Ulusal Ormancılık Programının bu proje kapsamında amaçlanan iş analizi ile ilgili olarak gerçekleştirilmesi istenilen faaliyetleri 19, 92 ve 142 numaralı eylemlerde yer almaktadır (Anonim, 2004).

Bunlara ek olarak literatürde de orman işletme müdürlüklerinde iş analizlerinin gerçekleştirilmesine yönelik araştırmalara gereksinim bulunduğu belirtilmektedir. Bu doğrultuda 01.04.2013 tarihinde başlayan ve şu anda 1. Dönemi olan projenin 31.03.2016 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Finansman kaynakları OGM, Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü olan bu AR-GE projesinin yürütücüsü Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Denizli Orman İşletme Müdürlüğü'dür.

Proje ile,

- Denizli Orman İşletme Müdürlüğünde yürütülen işlerin saptanmasına,
- Denizli Orman İşletme Müdürlüğünde iş tanımı, iş gerekleri, iş şartnameleri ve performans standartları hazırlanmasına,
- Denizli Orman İşletme Müdürlüğünde işler arasındaki iş yükü dengelerinin kurulmasına,
- Denizli Orman işletme müdürlüğünde örgüt yapısının iyileştirilmesine yardımcı olacak veriler üretmek amaçlanmaktadır.

Proje başlangıç aşamasında bulunmakta olup, bu aşamada, mevzuat taramaları yapılmaktadır. İlerleyen süreçte, anket çalışmaları gerçekleştirilecektir.

OGM'nin stratejik planında, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi başlığında yer alan birinci ve altıncı hedefler proje ile ilişkilidir.
Ulusal Ormancılık Programında ulusal ormancılık ilkelerinden 3., 8. ve 9. ilkeler proje ile ilişkilidir. Ayrıca, Ulusal Ormancılık Programının bu proje kapsamında amaçlanan iş analizi ile ilgili olarak gerçekleştirilmesi istenilen faaliyetleri 19, 92 ve 142 numaralı eylemlerde yer almaktadır (Anonim, 2004).

5.6 ÇAM KESEBÖCEKLERİ (THAUMETOPOEA SPP.) İLE MÜCADELEDE TIRTIL YAKALAMA TUZAĞI (EGE-TRAP) GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİNLİĞİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 1120250

Kızılçam 3 milyon hektarı aşan yayılışı ile ülkemiz ormanlarında en geniş alanı kaplayan bir ağaç türümüz olup, 161 milyon m3'ü aşan serveti, 5 milyon m3' den fazla artımı ile ormancılığımızda ayrı bir yere sahiptir. Akdeniz Bölgesinde %47, Ege Bölgesinde %40, Marmara Bölgesinde %10 oranında yayılış göstermektedir (Neyişçi, 1987). Çam keseböceği ülkemizde, 1 500 000 hektar alanda zararlı olmakta, kızılçam, karaçam ve diğer çam türlerinde %60'a varan artım kaybına yol açmaktadır (Çanakçıoğlu ve Mol, 1998). Çam keseböceği ile mücadele için önemli bütçeler ayrılmakta ve emek harcanmaktadır. Çam kese böceği zararları; artım kayıpları, amenajman planları bozulması, mücadele masraflarının artması, çevreye olan olumsuz etkileri, ağaçlandırma ve gençleştirme masrafları artışı, istihsal

masraflarının artışı ve emval fiyatlarının düşmesi gibi olumsuz etkilerdir. Bir diğer olumsuz etkisi insan ve çevre sağlığına olan etkilerdir. Ormanlarımızın primer zararlısı olan çam keseböceğine karşı mücadelede etkili bir tuzak geliştirilmesi ve populasyonlarının kontrol altına alınması planlanmaktadır. Bu primer orman zararlısına karşı mekanik bir tuzak geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, 15.10.2012 tarihinde başlayan ve şu anda ara rapor döneminde olan projenin 15.10.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

TÜBİTAK tarafından finanse edilen AR-GE projesinin toplam bütçesi 188.030,00 TL olup, yürütücüsü Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, yararlanıcısı ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'dır.

Bu projenin amacı çam keseböceği mücadelesinde yeni bir tuzak geliştirilmesi ve etkinliğinin belirlenmesidir. Çam keseböceği ülkemizin ve Akdeniz havzasının ibreli ormanlarına zarar veren, çap ve hacim artımını düşürerek ekonomik kayıplara neden olan primer bir zararlıdır. Çam keseböceği ile mücadele ormanlık alanların topografyasından, zararlının yayılış alanlarının genişliğinden ve ormanların yapısından kaynaklanan özelliklerden dolayı oldukça zordur. Her yıl mücadele için ciddi miktarlarda kaynaklar ayrılmakta, ormanda artım kayıplarına neden olduğu gibi insan sağlığını etkileyerek işgücü kayıplarına da yol açmaktadır. Belirtilen bu olumsuzlukların giderilmesi için bir yakalama tuzağı geliştirilmesi ve etkili bir mekanik mücadele yapılması planlanmıştır.
Tuzağın maliyetinin düşük, imalatının basit ve ucuz, kullanımı kolay ve etkili olması hedeflenmiştir. Mücadele aynı zamanda çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyen bir mücadele yöntemi olacaktır. Tuzak ağaçlara bir kez takılacak ve en az 5 yıl süreyle dış şartlara dayanıklı olarak tasarlanacaktır. Bu mücadele sayesinde populasyon etkili bir şekilde kontrol altına alınacağından, her yıl yapılması zorunlu olan diğer mücadele yöntemlerinden çok daha ucuz ve etkili bir mücadele yöntemi olması hedeflenmektedir.
Projenin uzun dönemli amacı, populasyonun tamamen kontrol altına alınması ve zarar yapmayacak hale getirilmesi suretiyle çam keseböceğinin meydana getirdiği olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması, ormanlarımızın sağlığı korunmuş, gerek ürün bazındaki artım kayıpları gerekse insan kaynaklarına olumsuz etkisi nedeniyle meydana gelen ekonomik kayıpların önlenmesidir.

Yapılacak çalışmada kızılçam ormanlarımızda her yıl çam keseböceği zararının görüldüğü yerlerde tam alanda uygulama yapılarak proje çalışması gerçekleştirilecektir. Bu amaçla İzmir Orman Bölge Müdürlüğünde deneme alanları kurulmuş ve geliştirilen tuzakların etkinliği belirlenmektedir.

Proje sonuç raporu, amaç başlığında sunulan hususlara cevap verecek şekilde hazırlanmaktadır.

Çam kese böceği ülkemiz ormanlarında en fazla zarar yapan primer zararlılardan biridir. Genel Müdürlüğümüzün zararlılarla mücadele maliyetlerinin yaklaşık % 70 ini çam kese böceği ile yapılan maliyetler oluşturmaktadır.
Yapılan biyolojik, mekanik ve biyokimyasal mücadele yöntemlerinden hiçbiri tek başına böceğin populasyonunun zarar eşiğinin altına indirmede etkili olmayıp entegre mücadele yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir.
TÜBİTAK tarafından desteklenen projede mevcut mücadele şekillerinden farklı olarak çam kese böceklerine karşı pratik ekonomik ve etkili bir tuzak geliştirilmesi amaçlanmıştır. Yapılan literatür ve patent taramalarından bu şekilde kullanılan bir tuzak olmadığı belirlenmiştir ve Türk Patent Enstitüsüne Faydalı model olarak tescil ettirilmiştir.

5.7 RHYACİONİA FRUSTRANA (COMSTOCK) (LEP., TORTRİCİDAE)'NIN EGE BÖLGESİNDEKİ YAYILIŞI VE BİYOLOJİSİ PROJESİ NO: 111 0 272

Ülkemizin de içinde bulunduğu palearktik bölgede varlığı ilk kez 2007 yılında Can ve Özçankaya tarafından tespit edilen Rhyacionia frustrana (Comstock) (Lep., Tortricidae)'nın yayılış alanları ve biyolojisi hakkında herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Yapılması planlanan bu proje ile R. frustrana'nın Ege Bölgesindeki yayılışı ve biyolojisi detaylı olarak aydınlatılmaya çalışılacaktır. Bu doğrultuda, 15.10.2012 tarihinde başlayan ve şu anda II. Rapor Döneminde olan projenin 15.10.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

TÜBİTAK tarafından finanse edilen AR-GE projesinin toplam bütçesi 126.970 TL olup, yürütücüsü Ege Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, yararlanıcıları ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Balıkesir, Denizli, İzmir ve Muğla Bölge Müdürlükleri'dir.

Önerilen bu projenin amacı, ülkemizde ve bölgemizde varlığı 2007 yılında Can ve Özçankaya tarafından tespit edilen bu türün Ege Bölgesindeki yayılış alanlarını, biyolojisini ve doğal düşmanlarını belirlemektir.

Proje II. Gelişme Döneminde olup, öngörülen biçimde yürütülmektedir.

Proje sonuç raporu, amaç başlığında sunulan hususlara cevap verecek şekilde hazırlanacaktır.

Ülkemiz ormancılığında önemli bir yer tutan çam türlerinin çoğunda özellikle genç dönemlerinde zarar yapan Rhyacionia buoliana (Den. & Schiff.) (Lep., Tortricidae)'nın ülkemizdeki yayılışı, biyolojisi, zarar şekli ve mücadelesi ile ilgili birçok çalışma bulunmaktadır (Schimitschek, 1953; Acatay, 1963; Tosun, 1977; Atakan, 1991; Çanakçıoğlu ve Mol, 1998; Kanat, 2002; Arslantaş, 2007).

Aynı cinse bağlı ve benzer şekilde zarar yapan Rhyacionia frustrana (Comstock) ise Kuzey Amerika'ya özgü bir türdür ve bu bölgedeki yayılışı, biyolojisi, zarar şekli ve mücadelesi ile ilgili birçok çalışma bulunmaktadır (Hill et al., 1981; Poore, 1981; Sun et al., 2000; Asaro and Berisford, 2001; Asaro et al., 2001; Berisford and Grosman (eds.), 2002; Fettig et al., 2003; Asaro et al., 2004).

Ancak bu türün ülkemizdeki varlığı ve bazı biyolojik notlar haricinde, yayılışı, detaylı biyolojisi ve doğal düşmanları ile ilgili çalışma bulunmamaktadır.

5.8 FP7-ERANET-2011-RTD: FORESTERRA: KOORDİNASYON VE ENTEGRESYON SAĞLAYARAK AKDENİZ BÖLGESİNDE ORMANCILIK ARAŞTIRMALARININ GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ (ENHANCING FOREST RESEARCH IN THE MEDITERRANEAN TROUGH IMPROVED COORDINATION AND INTEGRATION) NO: 291832

Akdeniz ormanları ve ormancılığı konusunda yaşanan sorunları çözmek üzere konu ile ilgilenen Akdeniz ülkeleri arasında mevcut parçalılık ve koordinasyonsuzluk, işbirliği eksikliği ve ormanlardan elde edilen mal ve hizmetlerin yetersizliği nedeniyle 01.01.2012 tarihinde başlatılan ve şu anda 2. Yılında olan projenin 31.12.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

AB tarafından finanse edilen AR-GE projesinin toplam bütçesi 1.997.795,00 Euro, yürütücüsü İspanya Bilim ve İnovasyon Bakanlığı ve Akdeniz ülkelerinden toplam 16 kurum ortaklığında yürütülmekte yararlanıcısı ise Batı Akdeniz Ormancılık Araştırma Enstitüsü'dür.

Söz konusu projenin amacı; Akdeniz Ülkeleri'nin bölge ormancılığında yaşanan sorunları çözmek üzere işbirliği yapmak ve bu amaçla ortak araştırma projeleri yürütmektir..

Ayrıca; proje ile Ormancılık ana planı, Orman Genel Müdürlüğü Stratejik Planı, Ormancılık Araştırmaları Master Planı gibi dökümanlarda öngörüldüğü üzere ormanlardan elde edilen mal ve hizmetlerin kalite ve kantitesini artırmaya yönelik araştırma yapmak amaçlanmaktadır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

6.1 BATI BALKANLARDA VE TÜRKİYE'DE AFET DİRENCİNİ GELİŞTİRME PROJESİ NO: IPA/2012/290-522

Gerek coğrafi gerekse iklimsel özellikler bakımından büyük değişkenliğe sahip Batı Balkanlar ve Türkiye, şiddetli yağışlar, sel, kuraklık, orman yangınları, sıcak dalgaları, deprem, vb. gibi doğal afetlere oldukça sık maruz kalmaktadır. Söz konusu afetlerin, bölgedeki ülkelerin ekonomik koşullarına ve tarım, turizm, ulaştırma, enerji ve su yönetimi gibi anahtar sektörlerine önemli olumsuz etkileri olmaktadır. Bilimsel araştırmaların sonuçları, doğal afetlerin gelecekte de sıklığı ve şiddetinin artarak devam edeceğini öngörmektedir. Birleşmiş Milletler, son yıllarda artarak devam eden bu doğal afetlere yerinde ve hızlı cevap verilmesini sağlamak ve olası can kayıplarını minimuma indirmek amacı ile söz konusu bölgesel projeyi hayata geçirmiştir. Bu doğrultuda, Mayıs 2012 tarihinde başlayan projenin 2014 Mayıs ayında sonuçlandırılması planlanmaktadır.

2,200,000 Avro AB'den (ihale kurumu) talep edilmiş olup, kalan 364,486 Avro'yu yürütücü kurumlar güvence altına alınmıştır. Projenin toplam bütçesi 2,590,000 Avro'dur. Uluslararası kaynaklı bu projenin yürütücüleri Birleşmiş Milletler Afet Azaltımı için Uluslararası Strateji (UNISDR) ve Dünya Meteoroloji Teşkilatı (WMO) olup, yararlanıcıları ise, Arnavutluk, Bosna ve Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Kosova ve Türkiye'nin afet risk azaltımı (DRR) ve afet risk yönetimi (DRM) ile ilgili ulusal yetkilileri ile ulusal meteoroloji ve hidroloji servisleri olup, yararlanıcıları Meteoroloji Genel Müdürlüğü, AFAD ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'dür.
Projenin amacı, yararlanıcı ülkelerin Hyogo Eylem Çerçevesine (HFA) uygun olarak doğal afetlerden etkilenebilirliklerini azaltmak ve dolayısıyla iklim değişikliğine karşı dirençlerini artırmak amacıyla bölgesel işbirliğini ve kapasiteleri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Meteorolojik ve hidrolojik tehditlerden kaynaklanan doğal afetlerin yol açtığı mevcut riskler ile değişen iklimin getirdiği yeni riskler kapsamında afet risk azaltımını tanımlamaya yönelik bölgesel işbirliği ve kapasiteyi aşağıdaki hususlara odaklanmak suretiyle geliştirme:
(i) Afet risk azaltımı alanında bölgesel ağ ve işbirliğini oluşturma/geliştirme,
(ii) Afet risk azaltımı alanında sınır ötesi işbirliğini güçlendirme,
ve
(iii) Afet risk yönetimi alanında veri/bilgi temini/paylaşımı/değişimine yönelik bölgesel kapasiteyi geliştirme.

Bu proje, Nisan 2009 ve Ekim 2011 tarihleri arasında yürütülen aynı isimli projenin ikinci aşamasıdır. Birinci aşamanın 2 faaliyet alanı bulunmaktadır. 1. FAALİYET ALANI: UNDP

koordinasyonunda gerçekleştirilen Güneydoğu Avrupa'da Bölgesel İşbirliği ve Dayanışma ile Afet Risk Azaltımında Kapasite Geliştirme". 2. FAALİYET ALANI: WMO koordinasyonunda gerçekleştirilen "Güneydoğu Avrupa'da Afet Risk Azaltımında Meteorolojik, Hidrolojik ve İklimsel Veri Yönetimi ve Değişimi için Bölgesel İşbirliği". Proje'de Türkiye'nin yanı sıra Arnavutluk, Bosna-Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Kosova, Karadağ, Sırbistan bulunmaktadır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü 22 Aralık 2008 tarihinde bu projeye dâhil olmuştur ve 2. Faaliyet Alanında yer almıştır.

Sonuç 1. Afet risk azaltımı ve iklim değişikliğine uyum önlemleri bakımından gelişmiş bölgesel kurumsal kapasite ve işbirliği
Sonuç 2. Risklerle ilgili veri ve bilgi paylaşımı kapsamından güçlendirilmiş bölgesel kapasite ve işbirliği
Sonuç 3. Tehlike analizi ve haritalamada kullanıcıların geliştirilmiş kapasiteleri sayesinde gelişmiş bölgesel risk değerlendirme kapasiteleri (WMO)
Sonuç 4. IPA yararlanıcılarının tehlikeli meteorolojik ve hidrolojik olaylar için doğru ve zamanında uyarılar yapması ve bu uyarıların dağıtımına yönelik gelişmiş kapasite.
Sonuç 5. İklim değişikliğine uyumu ve iklim risk yönetimini destekleyici bilgilerin teminine yönelik IPA yararlanıcısı ulusal meteoroloji ve hidrometeoroloji kuruluşlarında gelişmiş kapasite.
Sonuç 6. Batı Balkanlar'da ve Türkiye'de var olan özel ihtiyaçlar ve durum uygun bir şekilde göz önünde bulundurulmak suretiyle ulusal ve bölgesel düzeyde geliştirilmiş ve desteklenmiş eksiz bir bölgesel Çoklu-Tehlike Erken Uyarı Sistemi (MHEWS) tasarısı.
Sonuç 7. Özel sektör, Dünya Bankası, Europa Re ve Güneydoğu Avrupa ve Kafkas Felaket Risk Sigorta Olanağı (SEEC CRIF) ile işbirliği içinde IPA yararlanıcıları arasında destek verilen afet risk transferine yönelik reasürans ve sigorta ürünleri.
Sonuç 8. Afet risk azaltımı ile ilgili olarak artan kamuoyu farkındalığı.

6.2 KARADENİZ VE ORTADOĞU BÖLGESEL ANİ TAŞKIN ERKEN UYARI SİSTEMİ PROJESİ

Dünya Meteoroloji Örgütü ile USAID arasında yapılan işbirliği çerçevesinde bölgesel ani taşkın erken uyarı sistemlerinin kurulması amacıyla 2010 senesinde başlayan projenin şu an 2. Dönemi devam etmekte olup, 2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

OFDA/USAID tarafından finanse edilen uluslararası kaynaklı projenin toplam bütçesi 2.000.000 USD olup, yürütücüsü Meteoroloji Genel Müdürlüğü Araştırma Dairesi Başkanlığı

Hidrometeoroloji Şube Müdürlüğü, yararlanıcıları ise, MGM Araştırma Dairesi Başkanlığı, Tahminler Dairesi Başkanlığı, Bölgesel Tahmin ve Uyarı Merkezi, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Çölleşme ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü ve AFAD'dır.

Projenin genel amacı, Türkiye ve projeye katılan ülkelerde (Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Azerbaycan, Suriye) gerçek zamanlı ani taşkın erken uyarı ürünleri üretmek ve ilgili kullanıcılara iletmektir.

-Projenin Geldiği Aşama, Mevcut Durumu, Yapılanlar ve Yapılacaklar
Hakkında Özet Bilgi.
Proje fazları ve yapılan faaliyetler şunlardır:
Faz 1) Alt havzaların oluşturulması. Türkiye için 2900 ve tüm katılımcı ülkeler için 6900 alt havza oluşturulmuştur (Yapıldı).
Faz 2) Topografya, toprak, bitki örtüsü ve hidrometeorolojik parametrelerin ilgili kurumlardan alınması ve CBS ortamında hazırlayarak modele girilmesi ve model parametrelerinin oluşturulması (Yapıldı).
Faz 3) Geçmişte taşkın olmuş yerlerdeki hidrometeorolojik veriler kullanılarak model kalibrasyonunun yapılması (Yapıldı).
Faz 4) Model beta sürümünün bitirilip ürünlerin internet ara yüzü ile kullanıcılara sunumu (Yapıldı).
Faz 5) ABD uzun dönemli eğitim verilmesi (Yapıldı).
Faz 6) Modelin MGM'de kurulması (Yapıldı).
Faz 7) Modelin Türkiye'ye has yüksek çözünürlüklü verilerle çalıştırılması, alt havza sayısının artırılması (Eylül -Ekim 2013)
Faz 8) Tahminler Dairesi Başkanlığı ile Bölgesel Tahmin ve Uyarı Merkezi çalışanlarına eğitim verilmesi (Eylül -Ekim 2013)
Faz 9) Katılımcı ülkeler ile eğitim çalıştayları düzenlemek (Ekim-Kasım 2013)
Faz 10) Modelin MGM' de operasyonel olarak kullanılması ve verifikasyonunun yapılması (Ekim 2013-Aralık 2014).

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur
Ulusal Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Sektörel Strateji Belgeleri, AB Mevzuatı vb. strateji belgeleri ve master planları gibi dokümanlara dayanan ulusal stratejiler ve öncelikler kapsamında projelerin önceliğinin belirtilerek açıklanması.

Referans Dokümanlar: 1) AB Taşkın Direktifleri.

TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

7.1 WATEUR-TACKLING EUROPEAN WATER CHALLENGES (WATEUR-AVRUPA SU SORUNLARINA ÇÖZÜM ARAYIŞI PROJESİ) NO: 322655-FP7-JPROG-2012-RTD

Avrupa ve dış ülkelerde sürdürülebilir ekonomi için sürdürülebilir su sistemlerinin geliştirilmesi amacıyla 01.01.2013 tarihinde başlayan ve yürürlükte olan projenin, 31.12.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Avrupa Komisyonunun (EC) finansör olduğu bu uluslararası kaynaklı projenin toplam bütçesi 2.400 Avro olup, yürütücüsü MINECO-İspanya, yararlanıcıları ise Almanya, Danimarka, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, İspanya, Finlandiya, Fransa, İrlanda, İsrail, İtalya, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Birleşik Krallık ve Türkiye'dir.

Projenin genel amaçları;
1. Ortak Program İnisiyatifi (Joint Programming Initiative-JPI) yönetim organlarını ve çalışma kollarını güçlendirilmek, ilgili Avrupa organizasyonları ve girişimleri ile koordinasyonu sağlamak
2. Avrupa'da, ulusal ve bölgesel araştırma, geliştirme ve inovasyon (RDI) aktiviteleri için finansman sağlamak, kuruluş, projeler ve altyapı için kapsamlı bir harita oluşturmak
3. İç ve dış istişareler yoluyla "Water JPI" (Su Ortak Program İnisiyatifi) için bir stratejik araştırma ve inovasyon gündemi oluşturmak
4. Water JPI'ı (Su Ortak Program İnisiyatifi), RDI gündemindeki aktivite ve koordinasyonlarla uygulamaya geçirmek
5. Avrupa dışında yürütülen su araştırma, geliştirme ve inovasyon (RDI) aktiviteleri ile koordinasyon sağlamak
6. Water JPI'ın aktivitelerini yaymak için temasa geçmektir.

AB genelinde öncelikli su sorunları belirlenmiş ve bu sorunlara çözüm üretmek amacıyla 2014 yılında çağrıda bulunulacak ana tema "Yeni Kirleticiler ve Patojenler (Emerging Pollutants and Pathogens)" olarak belirlenmiştir. Çağrı için hazırlıklar halen devam etmektedir.

İş paketleri dahilinde, AB düzeyinde ve AB dışında yürütülmekte olan AR-GE çalışmaları hakkında bilgi toplanmaktadır. Böylece, kurumlar arası iletişim güçlendirilerek, ileride gerçekleştirilmesi planlanan projelerde tekrardan kaçınılması hedeflenmektedir. Projenin nihai amacı, AB ve çevre ülkelerde su alanında ARGE ihtiyacının tespit edilerek, ülkeler arası işbirliğini kuvvetlendirmektir.

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), Bilim, Teknoloji ve Yenilik başlığı altında, Madde 639 altında, Ar-Ge faaliyetleri, araştırma altyapıları ve araştırmacı insan gücü bakımından bölgesel ve küresel düzeyde işbirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda kritik teknolojilerin transferinin kolaylaştırılmasına, içselleştirilmesine ve dünyadaki emsal teknolojilerle rekabet edebilecek şekilde geliştirilmesine önem verilecektir.

7.2 TÜRKİYE'NİN SINIR AŞAN YER ALTI SULARI; CEYLANPINAR BÖLGESİ PROJESİ

Türkiye'nin Suriye sınırında bulunan Ceylanpınar Ovası ile ilgili bugüne kadar çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Proje kapsamında, mevcut çalışmaların bir araya toplanıp Ceylanpınar yer altı suyunun modellenmesi amaçlanmaktadır. Proje sonucunda bölgeye ait su kullanım senaryoları hazırlanarak karar vericilere sunulacaktır. Bu doğrultuda 01.01.2013 tarihinde başlayan projenin 31.12.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Toplam 4.150.000 TL bütçesi olan AR-GE projesinin yürütücüsü Türkiye Su Enstitüsü, yararlanıcıları ise SUEN, DSİ ve SYGM'dir.

Projenin genel amaç ve hedefleri;
1. Yeraltı suyu modellemesi için mevcut verilerin toplanması
2. Eksik ve yetersiz veriler için arazi çalışması
3. Verilerin değerlendirilmesi ve modele uyarlanması
4. Model sonuçlarının yeraltı suyu akış ve kalitesi açısından değerlendirilmesi
5. Yeraltı suyunun işletmeye alınma senaryolarının üretilmesi
6. Karar vericiler için sonuçlar çıkartılmasıdır.

Proje, Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), Toprak ve Su Kaynakları Yönetimi başlığı altında yer alan politikalarla (Madde 1048-1052) ilişkilidir. Buna göre;
1. Su yönetimiyle ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon geliştirilmesi;
2. Ulusal havza sınıflama sistemi, su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımına imkân verecek şekilde geliştirilmesi;
3. Yeraltı ve yerüstü su kalitesinin ve miktarının belirlenmesi, izlenmesi, bilgi sistemlerinin oluşturulması; su kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi ile kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü;

4. Ülkemiz su potansiyelinin tamamının ihtiyaçlar doğrultusunda sürdürülebilir bir şekilde kullanılması ve kullanımın tarifelendirilmesi;
5. İklim değişikliğinin ve su havzalarındaki tüm faaliyetlerin su miktarı ve kalitesine etkileri değerlendirilerek havzalarda su tasarrufu sağlama, kuraklıkla mücadele ve kirlilik önleme başta olmak üzere gerekli önlemler alınması hedeflenmektedir.

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

8.1 FARKLI YÖNTEMLERLE ELDE EDİLEN, DOLGU ZEMİNE AİT YERİNDE SIKILIK DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ PROJESİ NO: 2013-1

Bir yapıya temel olacak zeminin sıkılığı veya oluşturulan herhangi bir dolgunun sıkılığı mühendislik parametrelerinin bu sıkılığa bağlı olmasından dolayı bilinmesi gereken önemli bir parametredir. Doğal veya yapay dolguların sıkılığı, üzerine yapılacak yapının uygulayacağı yüke bağlıdır. Yapay dolgularda sıkılığın kontrolü hem kalitenin kontrol edilmesi hem de statik hesaplamalar için gerekli veri olmasından dolayı önemlidir. Dolgularda sıkılık farklı cihaz veya yöntemlerle bulunmakta, her yöntem kendine özgü avantaj ve dezavantajlar içermektedir. Sıkılığı tespit edilecek olan ortamın özelliklerine bağlı en uygun cihaz ve yöntemi bilmek sonucun doğruluğu açısından önemlidir.

Bu doğrultuda, 11.07.2013 tarihinde başlayan projenin 11.07.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. 77.300 TL bütçesi olan Ar-Ge projesinin finansman kaynağı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Yatırım Bütçesi'dir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün yürütücüsü olduğu projenin, yararlanıcıları Bölge Müdürlükleri'dir.

Baraj dolgularında arazide kalitenin kontrol edilmesi zor ve zaman alıcı uygulamalardır. Eski klasik yöntemler kum konisi, balon yöntemi, numune alıcı yöntem, alınan numunenin etüvde kurutulma süresi ve numune alma işleminin uzun olması nedeniyle ve bu sırada işin durdurulması gerektiği için, ekonomik yöntemler değillerdir.

Bu projede; farklı yerinde sıkılık bulma yöntemleri değişik ortamlarda uygulanıp hangi ortam için hangi cihaz veya yöntemin daha uygun olacağı tespit edilmeye çalışılacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- 6200 sayılı Yasa
- DSİ Yatırım Programı (2013)
- DSİ Kalite Kontrol Genelgesi
- DSİ Ar-Ge Yönergesi

Proje kapsamında arazi çalışmaları ve denemeler başlamıştır.

8.2 YEŞİLIRMAK HAVZASI SU KALİTESİNİN İNCELENMESİNDE SU KALİTESİ İNDEKS MODELLERİNİN UYGULANMASI PROJESİ NO: 2013-3

Su kirliliği, yoğun yerleşimden kaynaklanan evsel atıklar, yoğun sanayiden kaynaklanan sanayi atıkları, tarımda kullanılan kimyasal gübreler ve zirai mücadele ilaçları, hava kirliliği (asit yağmurları), erozyonla su kaynaklarına taşınan toprak ve yabancı maddeler gibi istenmeyen zararlı maddelerin, suyun niteliğini ölçülebilecek oranda bozacak miktar ve yoğunlukta suya karışma olayıdır. Kirlenme sonucu sularda fiziksel, kimyasal ve biyolojik değişiklikler meydana gelmektedir. Bunlar doğrudan doğruya veya dolaylı olarak canlı ve cansız varlıklara zarar vermektedir. Nüfusun hızla artmasına rağmen su kaynaklarının sabit olması, bu kaynakların kirletilmemesini ve çok iyi kullanılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle içme suyu ve kullanma suyu olarak kullanılan yüzey sularının su kalitesinin izlenmesi ve değerlendirilmesi son derece önem taşımaktadır. Su kalitesi indeks modelleri su kalitesi verilerinin değerlendirilmesinde rahatlıkla kullanılabilen yöntemlerdir. Su Kalite İndeksi, basit tek bir sayı ile su kalitesinin anlaşılabilir bir şekilde ifade edilmesini sağlar.

Bu doğrultuda, 01.10.2013 tarihinde başlayan projenin 01.10.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. 129.707 TL bütçesi olan Ar- Ge projesinin finansman kaynağı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Yatırım Bütçesi'dir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün yürütücüsü olduğu projenin, yararlanıcıları Bakanlığımız Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve DSİ Bölge Müdürlükleri'dir.

Bu çalışma, Türkiye'nin yüzeysel su potansiyelinin yaklaşık %3'ünü içeren Yeşilırmak Havzasının su kalitesinin izlenmesini ve bu doğrultuda bu havzanın su kalitesinin belirlenmesini kapsamaktadır. Yeşilırmak havzasında yer alan yüzey suları, evsel atık, sanayi atıkları, zirai faaliyetler, hayvancılık ve erozyon gibi etkilerden dolayı kirliliğe oldukça açıktır. Bu çalışma kapsamında Yeşilırmak Havzasında yer alan yüzey sularından belirlenecek noktalardan alınacak su numunelerinde kimyasal, ağır metal, pestisit ve bakteriyolojik analizler yapılarak Yeşilırmak havzasının su kalitesinin izlenmesi amaçlanmaktadır.

Yüzey sularının su kalitesinin belirlenmesinde yürütülebilecek çalışmalara ışık tutacak bu Proje çalışması sonucunda elde edilecek verilerin yorumlanmasında dünyada oldukça yaygın kullanılan fakat Yeşilırmak havzasına daha önce hiç uygulanmamış iki farklı su kalitesi indeks modeli (Kanada Su Kalitesi İndeks Modeli ve Oregon Su Kalitesi İndeks Modeli) kullanılacaktır. Bu modeller sonucunda Yeşilırmak havzasında yer alan yüzey sularının su kalitesi kolay anlaşılabilir tek bir sayı ile ifade edilebilecektir. Bu proje, ileride diğer havzalarda da uygulanabilecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- Bakanlığımız Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- 6200 Sayılı Yasa
- 662 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname
- DSİ Ar-Ge Yönergesi

Proje ile ilgili yasal izinler alınmış olup, arazi çalışmaları için hazırlıklar devam etmektedir.

8.3 BARAJ REZERVUARLARINDAN, ASKIDAKİ KATI MADDENİN ORİFİSLER YOLUYLA TAHLİYESİ PROJESİ NO: 2013-2

Bütün dünyada doğal akarsular üzerinde yapılan barajların rezervuarlarına akarsu tarafından katı madde taşınır ve rezervuarlarda katı madde birikimi olur. Bunun istisnası olmamakla birlikte miktar barajdan baraja değişir. Barajların ekonomik ömrü genellikle rezervuarda katı madde birikimi ile sınırlanır. Ülkemizde; Medik ve Çubuk-1 Barajlarının Rezervuarları katı madde ile tamamen dolmuştur ve bu barajlar yıllardan beri işletilememektedir. Dünyanın birçok ülkesinde buna benzer örnekler vardır.

Ayrıca, katı maddenin hemen hemen tamamen rezervuarlarda tutulması ve mansaba duru su verilmesi, baraj mansabında akarsuyun yüzyıllar boyunca oluşturduğu doğal dengesini bozar, akarsu yatağının tabanında ve kıyılarında oyulmalara ve aşınmalara sebep olur. Aynı şey, nehirlerin denize döküldüğü deltalarda kıyı erozyonuna ve binlerce yılda oluşmuş bu deltaların yavaş yavaş yok olmalarına da sebep olur. Ancak son zamanlarda dünyanın muhtelif ülkelerinde yapılan barajlara, bu mahzurları kısmî de olsa önlemek amacıyla, katı madde tahliye orifisleri ilâve edilmekte ve rezervuar işletmesi bu orifislerin etkinliğini en üst düzeye çıkaracak şekilde planlanmaktadır. Buna karşın, hâlen bu orifislerin etkinlik derecesini belirlemek için elimizde güvenilir kıstaslar yoktur.

Bu doğrultuda, 11.07.2013 tarihinde başlayan projenin 11.07.2015 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. 50.000 TL bütçesi olan Ar-Ge projesinin finansman kaynağı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Yatırım Bütçesi'dir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Gazi Üniversitesi'nin yürütücüsü olduğu projenin, yararlanıcıları DSİ Bölge Müdürlükleri ve 4628 sayılı yasa ile HES işleten özel teşebbüslerdir.

Bu projede, rezervuarın ve akarsuyun özelliklerine bağlı olarak, hem orifislerin fizikî şekillerini, boyutlarını, sayılarını ve yerleştirilecekleri yerleri optimum bir şekilde tayin etmek, hem de katı madde tahliye oranını maksimize etmek amacıyla rezervuarın optimum işletme esaslarını belirlemek ayrıca orifislerin etkinlik derecesini, yani çeşitli durumlarda gelen katı maddenin yüzde ne kadarının bu orifisler vasıtasıyla mansaba tahliye edilebildiğini tespit etmek amaçlanmıştır. Böylece hem yurdumuzda bundan sonra yapılacak barajlarla birlikte mevcut barajlarımızın bir kısmının da ekonomik ömürlerini uzatmak, hem de dünya baraj mühendisliğine ciddi bir katkıda bulunmak mümkün olacaktır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- 4628 Sayılı Yasa
- 6200 Sayılı Yasa
- DSİ Yatırım Programı (2013)
- DSİ Ar-Ge Yönergesi

Projenin literatür araştırması tamamlanmış olup model inşası aşamasına geçilmiştir.

Çubuk 1 Barajı (Ankara) rezervuarında sedimantasyon problemi

Medik Barajı (Malatya) rezervuarında sedimantasyon problemi

8.4 İÇİ BETON KAPLI BORULARDA İÇ KAPLAMAYA ZARAR VERMEYECEK EN YÜKSEK HIZIN OVALLEŞMENİN TESPİTİ PROJESİ NO: 2011-3

İçmesuyu isale hatlarında boru çapı, 0,5-2,5 m/sn arasında bir hız seçilerek Q= VxA formülünden belirlenmektedir. Çelik boru içerisindeki yüksek su hızları, boru içerisindeki beton kaplamaya zarar verdiğinden ve darbe etkilerini artırdığından dolayı belirli bir değerin üzerine çıkarılamamaktadır. Ancak iç kaplamada kullanılacak beton kalitesinin artırılmasıyla hız limitinin bir miktar daha artırılabileceği ve bu sayede boru çapının küçültülmesine bağlı olarak proje ekonomisi sağlanabileceği öngörülmektedir. İçmesuyu isale hatlarında boru maliyetlerinin işin toplam maliyetinin % 60-70 mertebesinde olduğu dikkate alındığında boru çapının küçültülmesinin ekonomik katkısı ihmal edilemeyecek boyuttadır.

Bu doğrultuda, Kasım 2011 tarihinde başlayan projenin Kasım 2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. 323.000 TL bütçesi olan Ar-Ge projesinin finansman kaynağı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Yatırım Bütçesi'dir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Gazi Üniversitesi'nin yürütücüsü olduğu projenin, yararlanıcıları DSİ Bölge Müdürlükleri'dir.

İçmesuyu isale hatlarında kullanılan çelik borunun et kalınlığı hesaplanırken iç basınç ve dış basınç dayanımları dikkate alınmaktadır. Küçük çaplı borularda et kalınlığı tespitinde iç basınç etkili iken, büyük çaplı borularda dış basınçlar etkilidir. Tasarım aşamasında, boru üzerine etki eden toplam yükten (dolgu yükü, trafik yükü vb.) kaynaklanan dış basınç gerilmeleri dikkate alınarak ovalleşme tahkiki yapılmaktadır. AWWA M11'de (American Water Works Association) "6.2 Deformasyonun Belirlenmesi" başlığı altında farklı iç ve dış kaplamalı sistemler için genel olarak kabul gören müsaade edilebilir deformasyonlar kriterlerine göre içi beton, dışı polietilen kaplı içmesuyu çelik borularında ovalleşme en fazla %3 ile sınırlandırılmıştır. Söz konusu kriterin sağlanamadığı durumlarda çelik borunun et kalınlığının artırılması yoluna gidilmektedir. Ancak iç kaplamada kullanılan beton kalitesinin katkı malzemesi kullanılarak artırılmasıyla birlikte söz konusu ovalleşme sınırının da bir miktar artırılabileceği ve bu sayede boru et kalınlığından ekonomi sağlanabileceği düşünülmektedir.

TS EN 10298 "Çelik Borular ve Bağlantı Parçaları- Çimento Harcı ile İç Kaplama" Standardında; iç kaplama sınıfları katkılı ve katkısız olarak belirlenmiştir. Ayrıca taraflar arasında katkı konusunda mutabakat sağlanmışsa ve kullanılacak katkılar suyun veya kaplamanın kalitesini bozmayacak nitelikte ise harcın hazırlanmasında bu katkı malzemesinin kullanılabileceği ifade edilmiştir. Projede hem katkılı hem de katkısız iç beton kaplamalı çelik boru kullanılarak iki durum arasında kıyaslama yapılacak ve katkı maddesinin izin verilebilir deformasyona (ovalleşme) olan etkisi tespit edilecektir.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- 1053 Sayılı Yasa
- 6200 Sayılı Yasa
- DSİ Yatırım Programı (2011-2012-2013)
- DSİ Ar-Ge Yönergesi

Proje kapsamında, sistemin tasarımı yapılmış olup denemeler devam etmektedir.

8.5 TAHRİBATSIZ ULTRASONİK-SİSMİK YÖNTEM İLE BETON DAYANIMININ BELİRLENMESİ PROJESİ NO: 2012-1

Beton numunelerinin basınç dayanımını belirlemek için tahribatlı ve tahribatsız yöntemler uygulanmaktadır. Bu yöntemler de kendi içinde çeşitlilik göstermektedir. Beton basınç dayanımının tahribatlı yöntemle tespitinde bazı dezavantajlar vardır. Bunlar; numune, deney sonunda kırıldığı için, aynı deney numunesi üzerinde sadece bir test yapılabilmesi, karot alma aleti ve numunelerin kırılması için kullanılan cihazın çok pahalı olması, şantiyede imal edilen beton üzerinde standart basınç dayanım tayini işleminin yapılamaması, sahadaki beton yapıdan karot alma cihazı ile karot alınabilmesi için beton kütlesinin tahrip edilmesidir. Ayrıca numunelerin hazırlanması, taşınması ve laboratuvarda test edilmesi işgücü maliyetini

artırmakta ve zaman kaybına neden olmaktadır. Bu bakımdan aynı güvenilirlikte, daha pratik, tahribatsız olarak beton basınç dayanımının tayini ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu doğrultuda, 27.11.2012 tarihinde başlayan projenin 27.11.2014 tarihinde sonuçlandırılması planlanmaktadır. 132.400 TL bütçesi olan Ar-Ge projesinin finansman kaynağı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Yatırım Bütçesi'dir. Devlet Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü ve Süleyman Demirel Üniversitesi'nin yürütücüsü olduğu projenin, yararlanıcıları DSİ Bölge Müdürlükleri'dir.

Bu projede; TS 802'ye göre beton karışım hesapları yapılarak farklı özelliklerde beton numunelerinde ya da sahadaki beton kütlesi üzerinde ultrasonik-sismik yöntemden elde edilen sismik hızlar ölçülerek sismik dayanım abağı geliştirilecektir. Bu abak; basınç dalga hızı, kayma dalga hızı ve basınç dayanım değerleri kullanılması ile literatürde ilk olacaktır. Beton kullanılan her türlü yapıya rahatlıkla uygulanabilen ultrasonik-sismik yöntem ile beton içerisinde boşluk, dolgu, kırık, çatlak, yabancı malzemeler belirlenecektir. Ayrıca, beton içerisindeki malzemelerin homojen dağılıp dağılmadığı yerinde, hızlı ve ekonomik olarak kontrol edilecektir.

Tahribatsız deney yöntemleri deney uygulama esnasında ve sonrasında yapıda hasara neden olmayan ve yapısal davranışı etkilemeyen yöntemlerdir. Deneyin öncesi ve sonrasında işgücü tasarrufu, ekonomik olması, kolay uygulanabilir olmasının yanı sıra numuneye ya da çalışılan ortama zarar vermemesi de avantajdır.

Proje, kapsamı itibariyle aşağıdaki referans dokümanlar ile uyumludur:

- 6200 Sayılı Yasa
- DSİ Yatırım Programı (2013)
- DSİ Ar-Ge Yönergesi

Proje kapsamında, ilgili malzemelerin satın alma işlemleri devam etmektedir.